

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Ana Drašček

Etičnost medskupin v Evropskem parlamentu

Diplomsko delo

Ljubljana, 2016

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Ana Drašček

Mentor: izr. prof. dr. Tomaž Deželan

Etičnost medskupin v Evropskem parlamentu

Diplomsko delo

Ljubljana, 2016

Zahvaljujem se mentorju profesorju dr. Tomažu Deželanu, brez katerega to delo ne bi bilo mogoče, ter mami in prijateljem. Posebna zahvala je namenjena tudi evropskim poslankam in poslancem ter predstavnici sekretariata AGE Platform Europe, ki so si bili pripravljeni vzeti čas in odgovoriti na zastavljena vprašanja.

Etičnost medskupin v Evropskem parlamentu

Medskupine v Evropskem parlamentu pomenijo neformalno platformo, v kateri se evropski poslanci prostovoljno združujejo in v okviru problematike, ki jih zanima, povezujejo v skupine, katerih podlaga je večstrankarska pripadnost. Iz te podlage izvira zanimanje, ali je mogoče v taki obliki političnega združevanja preseči politično-ideološke konflikte, ki so del današnjega političnega prostora. Način, kako to preseči, je mogoče prepoznati v ravnanju poslancev pri sprejemanju dogovorov s poslanci različnih strankarskih skupin. Odprtost in etičnost njihovega komuniciranja na podlagi analize zbranih podatkov kaže, da je strankarsko rivalstvo v primeru medskupin postavljeno na rob, kadar gre za teme, ki poslance družijo v skupni interesni točki. V primeru medskupine Active ageing, intergenerational solidarity and family policies, je tudi tema transparentnosti ravnanja poslancev prikazana v pozitivni luči. Do zdaj vpliv lobijev v primeru te skupine ni tako prisoten, da bi lahko govorili o zmanjšanju etičnega ravnanja poslancev v političnem odločanju. Vsekakor je prisotnost lobijev, kljub volji delovanja poslancev zunaj političnih in ideoloških okvirov, del neizogibne realnosti. Obstoj medskupin kljub njihovi neformalni naravi in prisotnosti zunaj političnih akterjev poslancem omogoča razpravljanje zunaj njihove politične frakcije in pogled na problematiko iz novega zornega kota.

Ključne besede: etičnost, medskupine, lobi, regulacija, politično-ideološko preseganje.

Ethics of Intergroups in the European Parliament

Intergroups in the European Parliament constitute an informal platform where Members of the European Parliament (MEPs) from different political groups can voluntarily form groups to discuss a particular subject. It would thus be interesting to see whether this type of political association can reach beyond political and ideological conflicts that are common in today's political space. One of the ways to achieve that is to observe the actions of MEPs in reaching agreements with MEPs from different political groups. The analysis of collected data suggests that open and ethical communication within intergroups prevails over party rivalry when MEPs discuss common areas of interest. The case of the intergroup called Active Ageing, International Solidarity and Family Policies, shows that the topic of transparency of actions of MEPs is portrayed in a positive manner. So far lobbies in this group were not strong enough to significantly affect ethical actions of the MEPs in political decision-making. Although MEPs are willing to be active outside the scope of politics and ideology, lobbies are inevitably a part of reality. Despite the fact that intergroups are informal and independent from political actors, they allow MEPs to discuss different topics outside of their political party and look at the issue from a new perspective.

Keywords: ethics, Intergroups, lobby, regulation, surpassing politics and ideology.

KAZALO

1 UVOD	9
1.1 Relevantnost in problem.....	10
1.2 Hipoteza.....	11
1.3 Metodologija.....	11
1.4 Struktura	11
2 EVROPSKI PARLAMENT IN ETIČNOST	13
2.1 Evropski parlament.....	13
2.1.1 Evropski poslanci	15
2.1.2 Interesne skupine in delo evropskih poslancev	16
2.1.3 Kohezija poslancev v širšem političnem sistemu	18
2.2 Etika v politiki	21
2.2.1 Politično-etični diskurz.....	22
2.3 Kodeksi (etičnega) ravnanja v Evropskem parlamentu.....	23
2.3.1 Kodeks ravnanja za evropske poslance	25
2.3.2 Regulacija lobistične dejavnosti v Evropskem parlamentu.....	27
2.3.3 Kritika kodeksov ravnanja.....	29
3 MEDSKUPINE V EVROPSKEM PARLAMENTU.....	31
3.1 Nastanek in razvoj medskupin.....	31
3.2 Pravna ureditev	34
3.3 Opredelitev medskupin.....	35
3.4 Razsežnost medskupin.....	39
3.5 Etičnost medskupin nasproti lobistični dejavnosti in interesnim skupinam.....	45
4 ŠTUDIJA PRIMERA: MEDSKUPINA ACTIVE AGEING, INTERGENERATIONAL SOLIDARITY & FAMILY POLICIES.....	54
4.1 Predstavitev medskupine	54
4.2 Analiza in interpretacija etičnosti medskupine Active ageing, intergenerational solidarity and family policies in drugih medskupin	57
4.2.1 Delovanje medskupin	59
4.2.2 Vloga nevladnih organizacij pri delovanju medskupin	61
4.2.3 Vpliv lobijev v medskupinah.....	63
4.2.4 Politično-ideološki konflikt znotraj medskupin	66

4.2.5 Pomen medskupin v EP	69
5 SKLEP	72
6 LITERATURA	76
PRILOGE.....	82
Priloga A: Kodeks ravnanja za poslance Evropskega parlamenta v zvezi s finančnimi interesi in navzkrižji interesov.....	82
Priloga B: European Code of conduct on lobbying.....	88
Priloga C: Medinstitucionalni sporazum o skupnem Registru o preglednosti	94
Priloga C.1: Sporazum med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo o vzpostavitvi registra za preglednost	97
Priloga Č: Poslovnik Evropskega parlamenta	111
Priloga D: Pravilnik o ustanavljanju medskupin	112
Priloga E: Seznam članov medskupine Active ageing, intergenerational solidarity & family policies	116
Priloga F: Intervju - Ophélie Durand.....	118
Priloga G: Intervju - Romana Jordan.....	122
Priloga H: Intervju - Ivo Vajgl	128
Priloga I: Vprašalnik - Heinz K. Becker.....	132
Priloga J: Vprašalnik - Tanja Fajon.....	134
Priloga K: Vprašalnik - Nathalie Griesbeck	137
Priloga L: Vprašalnik - Lambert van Nistelrooij.....	139
Priloga M: Vprašalnik - Cecilia Wikström.....	141

KAZALO TABEL

Tabela 3.1: Podpisi, dodeljeni posameznim političnim skupinam za ustanovitev medskupin v parlamentarnem obdobju 2014–2019	35
Tabela 3.2: Seznam medskupin (1999–2004)	40
Tabela 3.3: Seznam dejavnih neregistriranih in drugih medskupin konec leta 2004	41
Tabela 3.4: Seznam registriranih medskupin (2009–2014)	43
Tabela 3.5: Seznam registriranih medskupin v parlamentarnem obdobju 2014–2019 ..	44

KAZALO GRAFOV

Graf 3.1: Razvoj medskupin 1990–2009	32
--	----

KAZALO SLIK

Slika 3.1: Poročilo o glasovanju pravic LGBT v obdobju od leta 2009 do 2014	50
---	----

SEZNAM KRAJŠAV

AGE	AGE Platform Europe (Evropska platforma za starejše državljane)
ALDE	Alliance of Liberals and Democrats for Europe (Skupina zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo)
ECR	European Conservatives and Reformists (Skupina evropskih konservativcev in reformistov)
EDF	European disability forum (Evropski forum za invalide)
EFDD	Europe of Freedom and Direct Democracy Group (Skupina Evropa svobode in neposredne demokracije)
EK	Evropska komisija
ENF	Europe of Nations and Freedom (Skupina Evrope narodov in svobode)
EP	Evropski parlament
EPP	European People's Party (Evropska ljudska stranka)
EU	Evropska unija
GUE-NGL	European United Left-Nordic Green Left (Konfederalna skupina evropske združene levice – zelene nordijske levice)
LGBT	Lesbian, Gay, Bisexual & Transgender Rights (pravice lezbijk, gejev, biseksualcev in transseksualcev)
PES	Party of European Socialist (Stranka evropskih socialistov)
S&D	Group of the Progressiv Alliance of Socialists and Democrats in the European Parliament (Skupina naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu)
Greens/EFA	Group of the Greens / European Free Alliance (Skupina Zelenih/ Evropske svobodne zveze)

1 UVOD

Evropska unija je za evropski politični prostor zgodovinski dosežek. Nova politična in ekonomska sestava Evrope za večino Evropejcev pomeni varnost in blaginjo, socialne in ekonomske možnosti ter svobodo, česar si prebivalci tega prostora še pred tremi desetletji niso mogli niti predstavljati (Hix 2008, 179). Po drugi strani je izziv, ki ga je Evropa sprejela, večji, kot bi si lahko mislili. Politično zastopanje meddržavne in večjezične entitete, sestavljene iz več kot pol milijarde prebivalcev EU, ki sega od Lizbone do Helsinkov, je več kot očiten problem (Beetham in Lord 1998, 80). Samozavest Evrope je v odgovornosti s politično-etičnega vidika dokaj abstraktna. Težko je namreč zagotoviti politično-etično ravnanje tako kompleksnega političnega sistema, kakršen je EU, ga zajeti v konsistenten niz konkretnih akcij, ki bi zadovoljevale potrebe vseh državljanov evropskega prostora.

Vedenje o tem, kaj je prav, in ravnati pravilno, pa je nekaj povsem drugega. Etično ravnanje ne pomeni le ravnati pravilno in svoje moralno prepričanje prenašati v prakso. Zahteva več kot to, in sicer razmislek o tem, kako odgovorno ravnati in kakšne bodo dolgoročne posledice določene akcije. Politika je namreč večkrat odvisna od poti, ki jo zasleduje. Dolgoročne posledice določene ustanove ali političnega namena, ki mu trenutno sledi, so pozitivne ali negativne. Moralna razprava na to temo je smiselna do določene stopnje, kajti zmožnost etičnega ravnanja tako politike kot državljanov sega le do meje izkušenj in značaja posameznika v nekem trenutku (Hutchings 2011, 60, 217; Hix 2005, 14).

Pri dokazovanju etičnosti delovanja evropskih organov kot tudi v predstavljenem primeru medskupin Evropskega parlamenta se moramo osrediniti tako na zakonodajni dejavnik kot tudi na nevidno mejo etičnosti posameznega političnega predstavnika. Razlikovanje med dobrim in slabim, pravilnim in nepravilnim delovanjem ter primernim in neprimernim vedenjem je ključnega pomena. Iz »varnega zavetja« zakonodajnih varoval se moramo obenem predati stopnji razvoja posameznikove zrelosti ter njegovega moralnega in etičnega zavedanja, ki naj bi obstajal tudi zunaj zakonodajnih določil. Osnova, ki ji moramo v primeru medskupin predvsem zaupati, je,

da je zavest posameznega poslanca¹ razvita v tolikšni meri, da zmore razlikovati med etičnim in neetičnim delovanjem ter zbrati misli in razum za ločitev od skupine ter za zavzem stališča, ki je ne glede na pritiske in interese zunanjih akterjev skladno z etičnimi merili.

1.1 Relevantnost in problem

Cilj diplomske naloge je dokazati, da so medskupine eden izmed sestavnih organov v Evropskem parlamentu, ki predstavljajo višjo raven parlamentarne etike ter z delovanjem in usklajevanjem med poslanci različnih političnih skupin presegajo politične in ideološke konflikte. Medskupine dokazujejo etičnost z delovanjem, npr. s predlogi ukrepov, katerih podlaga je skupen dogovor med poslanci, ki se drugače zaradi pripadnosti različnim uradnim strankarskim ideologijam ne bi mogli zediniti in skupno ukrepati. Pomen medskupin je predvsem interes do določene problematike, ki jo poslanci gojijo in želijo na tem področju zunaj parlamentarnega okvirja dodatno razviti in postopoma uvesti v zakonodajo EP. Kljub temu se je treba zavedati, da so v posameznih medskupinah prisotni tudi vpliv lobijev² in osebni interesi posameznih organizacij, ki s svojim posrednim vplivom lahko izoblikujejo politične odločitve evropskih poslancev ter tako zamajajo temelje verodostojnosti medskupin, ki posledično postavlja pod vprašaj etičnost delovanja poslancev in medskupin na splošno, na kar opozarjajo predvsem nevladne organizacije. Ta vpliv je lahko tako pozitiven kot tudi negativen. Vsekakor ne smemo zanemariti neodvisnosti poslancev, ki se kljub konstantnemu srečevanju z različnimi akterji še vedno odločajo po svoji vesti in se zavedajo tako pozitivnih plati kot tudi tveganja. Čeprav je pri delovanju medskupin prisotna tudi ta komponenta, poskuša EP omejiti negativni vpliv z ureditvijo, ki določa delovanje medskupin, kot tudi z nenapisanimi načeli, ki jih predstavlja EU na splošno. Prav zaradi pozitivne vloge in namena medskupin je namen diplomske naloge prikazati, da je mogoče govoriti o višjih etičnih vrednotah, ki združujejo poslance različnih strankarskih skupin ter postavljajo človeški vidik in načela pred osebno politično ideologijo in zunanje interese.

¹ V diplomskem delu je zaradi lažjega branja v večini primerov rabljena moška oblika besede poslanec, čeprav se nanaša tako na poslanke kot poslance.

² Izraz lobi označuje prostor, v katerem se poslance parlamenta pred razpravo ali po njej lahko ogovori. Treba ga je razumeti kot usklajen poskus vplivanja na oblikovanje politike in odločanje, z namenom pridobitve določenega rezultata na strani državnih organov in izvoljenih predstavnikov (EP 2014f, 2).

1.2 Hipoteza

Osnovno raziskovalno premiso diplomskega dela bom preverjala s hipotezo, da se višja stopnja etičnosti medskupin kaže z delovanjem poslancev, ki v njih sodelujejo. Njihovo delovanje v medskupinah se razlikuje od delovanja v političnih skupinah, saj se v prvem primeru poslanci združujejo prostovoljno in v skladu z interesi, ki jim sledijo. To presega obvezno dnevno politično delovanje v uradno priznanih organih EP. Na podlagi opisanih teoretičnih predpostavk in z empiričnim raziskovanjem je mogoče postaviti naslednjo hipotezo:

Delovanje medskupin izkazuje raven etičnosti, ki presega običajne politično-ideološke konflikte drugih parlamentarnih struktur v Evropskem parlamentu.

1.3 Metodologija

Metodologija za dokazovanje hipoteze je zaradi omejene znanstvene in strokovne literature s področja obravnave parlamentarnih medskupin oprta na razpoložljivo literaturo, predvsem pa na analizo znanstvenih člankov in verodostojnih internetnih virov. Analiza temelji tudi na primarnih virih iz dostopnih normativnih dokumentov, Poslovnika EP, Pravilnika o ustanavljanju medskupin in informacij na uradni spletni strani EP ter virih, ki so dostopni na uradnih spletnih straneh registriranih parlamentarnih medskupin in spletnih straneh nevladnih ustanov, ki delujejo na tem področju.

Dodatno so ugotovitve raziskovanja podkrepljene s študijo primera delovanja parlamentarne medskupine Active ageing, intergenerational solidarity & family policies. S poslanci iz različnih političnih skupin je bil izveden poglobljen intervju oziroma so bili odgovori pridobljeni z vprašalnikom in so osnova za analizo ter potrditev hipoteze.

1.4 Struktura

V uvodu diplomskega dela so predstavljeni namen in cilj diplomske naloge ter hipoteza in uporabljena metodologija. Uvodu sledi teoretski del, ki je osnova za nadaljnje raziskovanje medskupin v EP. Razvoj, značilnosti in pravna ureditev medskupin so širše predstavljeni v drugem delu. Sledi poglavje, ki vključuje širšo razlago in predstavitev

primerov, ki kažejo na višjo etično raven v medskupinah. Četrty del diplomskega dela obsega študijo primera z opisom medskupine Active ageing, intergenerational solidarity intergroup & family policies. Na podlagi odgovorov, pridobljenih z globinskim intervjujem poslancev ter z interpretacijo in analizo, je predstavljena stopnja etičnega delovanja znotraj medskupine Active ageing, intergenerational solidarity & family policies ter medskupin na splošno, prav tako pa tudi posamezni pogledi poslancev na preseganje politično-ideološkega konflikta, kadar gre za odločanje znotraj meja te oziroma drugih medskupin. V analizo in interpretacijo so vključeni tudi rezultati globinskega intervjuja z odgovorno predstavnico nevladne organizacije AGE Europe Platform, ki skrbi za administrativne zadeve medskupine. Diplomsko delo zaključuje sklep, v katerem je sprejeta oziroma ovržena postavljena hipoteza in so zastavljena vprašanja ter nakazane pobude za morebitno prihodnje raziskovanje.

2 EVROPSKI PARLAMENT IN ETIČNOST

2.1 Evropski parlament

Evropska unija je ena izmed poglobitnejših novih političnih oblik institucijske organizacije po drugi svetovni vojni. Kljub temu se zastavlja vprašanje, kako uspešna je organizacija dolgoročno glede na demokratično odgovornost do svojih državljanov. Na ravni evropskih ustanov je Evropski parlament edini organ, ki je neposredno povezan in deluje v imenu ljudstva v evropskem vladnem sistemu ter ima pomembno vlogo v prihodnosti demokratičnega vladanja v EU in Evropi na splošno (Hix in drugi 2007, 10).

EP posreduje skrb za javno problematiko od spodaj navzgor in je prostor, v katerem se oblikuje politični interes v povezavi z interesom volivcev. Je tudi prostor, v katerem je mogoče izmenjevanje izkušenj, idej in nacionalnih kultur. Evropski poslanci se soočajo z istimi težavami in pogledi, ob njih pa lahko sodelujejo tudi politični aktivisti, ki sicer v politiki EU nimajo moči biti zastopani (Corbett in drugi 2011).

Pomen reprezentativne demokracije v EP je, da se položaj predstavnikov parlamenta čimbolj približa izbiram volivcev (Hix in drugi 2007, 33). Čimmanjša je volilna enota, tem boljši je demokratični položaj te skupine, kajti čimbolj homogene so skupine, tem lažja je njihova predstavnost na strani izvoljenih poslancev. Položaj predstavnikov je v tem primeru tesno povezan z interesi volivcev in posledično so interesi teh skupin v parlamentu bolje zastopani (Hix in drugi 2007, 32).

Zaradi narave EP se večina poslancev po izvolitvi odloči vstopiti v politično stranko in interese volivcev zastopa v njej. Kljub težnji političnih strank, da ohranjajo določeno distanco med izvoljenimi predstavniki in državljani, so močne politične stranke še vedno videne kot ključna vez za dobro delovanje demokracije znotraj parlamenta. Stranke omogočajo učinkovitejše sporazumevanje med različnimi skupinami ter na ta način osnujejo jasnejšo in bolj povezano politiko, ki jo zastopajo znotraj nje (Hix in drugi 2007, 32). Beetham pa vseeno opozarja, da je treba vzpostaviti pravo ravnovesje med zahtevami strankarske discipline in pravico individualnega posameznika do zagovarjanja svojega mnenja. Po eni strani politična stranka upravičeno pričakuje, da bo

poslanec, ki je bil izvoljen s podporo stranke, v prihodnosti tudi primerno podpiral strankarski program v parlamentu. To je vsekakor pomembno tako za stranko kot tudi za volivce, ki so posameznega kandidata volili tudi v skladu s programom politične stranke, ki jo ta zastopa. Po drugi strani je dolžnost in odgovornost poslancev tudi ščititi interese volivcev in nasprotovati politiki, za katero menijo, da je zgrešena ali celo škodljiva, čeprav jo njihova stranka podpira (Beetham 2006, 37).

V podporo individualnim odločitvam poslancev govori tudi poslovnik parlamenta, ki določa, da poslanci »svoj mandat izvršujejo neodvisno ter pri tem niso vezani na nobena navodila in njihov mandat ni vezan« (EP 2014b, 12). Politične stranke so v takih primerih odgovorne za zagotavljanje razvoja internih demokratičnih procedur, ki omogočajo vseobsežno razpravljanje o spornih vprašanjih in ne izvršujejo le zastavljene politike (Beetham 2006, 37).

Zanimivost medskupin je ravno v tem, da so po večini zastopane v obsegu omejenega števila predstavnikov parlamenta, obenem pa združujejo tudi različne poglede političnih strank, katere pripadniki so člani medskupin. Zastopanost državljanov je prek teh skupin večja, saj so interesi poslancev ožje določeni, obenem pa jim pripadnost političnim strankam omogoča, da preference, izražane v krogu medskupin, dobijo tudi določeno politično veljavo znotraj parlamenta.

Evropski parlament in politične stranke so lahko zelo uporaben posrednik med javnim mnenjem in evropskimi odločitvami. Razumevanje delovanja Evropske unije in dostop EP do informacij omogočata poslancem zapolniti vakuum na področju manjkajoče politike ter tako pomembno prispevati k politični platformi in javni razpravi. Političnim strankam se posledično poleg zakonodajne in finančne moči znotraj EP zagotavlja tudi možnost oblikovanja in širjenja idej o političnem razvoju znotraj EU. Tako EP kot politične stranke imajo pomembno komunikacijsko vlogo z drugimi središči pobude in vpliva znotraj EU (Hix in Lord 1997, 115). Zagotavljajo namreč »komunikacijske kanale za komunikacijo na elitni ravni, izmenjevanje mnenj, pretok idej in političnih inovacij, katerih rezultat so lahko spremembe, učenje in imitiranje z implikacijami pri formulaciji politike« (Bell in Lord 1998, 36).

Parlament, ki deluje kot javni forum, bi predstavljal ideal javne razprave v deliberativni demokraciji. Predmet parlamentarnih dejavnosti so državljani, torej bi parlament kot javni forum imel pomembno vlogo pri povezovanju javne in politične sfere. Razprave med parlamentarnimi zasedanji bi pomenile predpripravo in strinjanje parlamentarne večine pred odobritvijo na evropski ravni, kar bi znatno povečalo politični konsenz znotraj političnih strank in stabilnost parlamenta (Heffler in drugi 2015, 33). Temu idealu se do zdaj znotraj trenutne organizacije EP še najbolj približa delovanje medskupin, ki prostovoljno tvori vez in omogoča platformo za razpravo ter v zvezi z javno problematiko povezuje politične stranke v koherentno celoto.

2.1.1 Evropski poslanci

Politične stranke so sestavljene iz več kot le skupine evropskih poslancev, vendar so poslanci tisti, katerih vloga je ključna pri tvorbi političnih strank. Poslanci s tvorbo političnih strank pomembno determinirajo svojo politiko in jo tako tudi predstavljajo. Za vsako parlamentarno stranko so značilne njene metode vključevanja poslancev v odločilne strankarskopolitične procese, vendar je kljub temu treba prepoznati globlje dejstvo, da je osnova odločitve poslancev neformalno individualna ter vključuje tudi osebne stike in medosebne odnose (Silk in Walters 1995, 52).

Vplivi na poslance so v prvi fazi predvsem osebne narave. Njihove odločitve so odraz okolja, v katerem živijo, na primer družinskega ozadja ter vzgoje, vpliva kulture in države kot tudi vpliva iz sveta, ki posredno deluje nanj. Poslanci so neposredno pod vplivom vsakodnevnih življenjskih dogodkov, ki v njih posledično vzbudijo skrb in zanimanje za politično akcijo na tem področju (poslanci s svojci, ki imajo težave z invalidnostjo, zavzetost proti diskriminaciji pri poslancih, ki izvirajo iz etničnih manjšin ...). Obenem ne smemo pozabiti vpliva medijev tako na državljane kot tudi na poslance (Silk in Walters 1995, 53).

V drugi fazi se poslanci ne morejo izogniti zahtevam, ki jih pogojujejo politične stranke (bodisi lastna bodisi druga parlamentarna stranka). Poslanci se zavedajo, da je njihova vloga pri odločitvah v EP odvisna od političnih strank, kar dodatno podkrepi sodelovanje strank in kohezijsko politiko pri zakonodajnih odločitvah parlamenta (Hix

2005, 190). Odločitve poslancev so tako nedvomno prepletene in izvirajo iz osebnih izkušenj kot trenutne politične odgovornosti (Bell in Lord 1998, 165).

Kljub vplivom, ki so jim poslanci izpostavljeni, so poslanci še vedno individualci. Neodvisnost in individualnost sta res pogojeni s strankarsko pripadnostjo, vendar je samostojnost poslancev determinirana predvsem z njihovo osebnostjo, s pripadnostjo volivcem ter z zadevami, ki jih najbolj določajo. Samostojnost poslancev je pravzaprav ena izmed lastnosti, ki zagotavljajo stabilnost in moč parlamenta. Zaupanje v EP temelji predvsem na odprtosti in samostojnosti teh poslancev (Silk in Walters 1995, 63).

2.1.2 Interesne skupine in delo evropskih poslancev

Izbire političnih akterjev kljub profesionalnosti temeljijo predvsem na njihovih osebnih hotenjih. Ustanova, v kateri delujejo, jim omogoča, da na podlagi formalnih in neformalnih pravil določajo, kako bo kolektivna odločitev udejanjena. Rezultat javne politike je tako posledica obeh akterjev v procesu, to je interakcije med preferencami političnih akterjev in ustanove, v kateri poteka politični proces (Hix 2005, 13).

Namen interesnih skupin je poskrbeti za dobrobit članov. Vsekakor si želijo priti do rezultatov, h katerim stremijo. Vendarle pa njihove strategije niso formulirane v osami, temveč morajo upoštevati interese vseh akterjev v procesu kot tudi pričakovana dejanja. Politični izid je tako lahko le rezultat strateške interakcije med sodelujočimi akterji. Včasih ta interakcija privede do rezultatov, ki so ugodni za vse udeležence v političnem procesu, največkrat pa je rezultat nesorazmerno nagnjen na eno stran (Hix 2005, 12).

Evropski parlament ni izjema, kadar gre za poseg poslovnega sveta v delovanje evropskih poslancev. Že od začetka ima namreč prevladujočo vlogo pri delovanju EU. Posebnost sodobnih družb je ravno ta, da je politični svet strogo prepleten s poslovnim in nasprotno. Posledično je interesnim skupinam, ki predstavljajo kapital in delo, omogočen privilegiran dostop do političnih uslužbencev in njihovih uslug. Kljub temu ostaja dejstvo, da sfera javnega interesa pri razvoju javne politike ne more biti povsem neodvisna od socialnih in ekonomskih interesov. Glede na kompleksnost tega sistema je EP še toliko bolj zavezan k zagotavljanju in razvijanju določenih pravil, ki zahtevajo sodelovanje vseh akterjev javne sfere v političnem procesu odločanja, predvsem tistih

segmentov družbe, ki so najbolj pod vplivom ekonomskega sveta (La Palombara v Bell in Lord 1998, 156).

Na drugi strani poslanci svoje delo v povezavi z interesnimi skupinami vidijo kot zelo koristen vir informacij pri svojem delu. V večini primerov poslanci nimajo dovolj strokovnega znanja in časa, da bi raziskali področje, ki je tema obravnave, ter pridobili znanje, ki ga potrebujejo za svoje odločitve (Bell in Lord 1998, 157; Hix in drugi 2007, 42). Obenem so interesne skupine za evropske poslance posebnega pomena, predvsem zaradi ločenosti od tradicionalne politične arene. Menijo namreč, da v interesnih skupinah ohranjajo stik z družbo in s svojimi volivci. Več poslancev je tudi zadovoljnih, ko se nanje obrnejo predstavniki s specifičnih področij, da bi jih podučili o potrebah in interesih v tem sektorju (Bell in Lord 1998, 157). Predstavniki interesnih skupin se namreč obračajo na poslance, za katere vedo, da so posebej zainteresirani za področje, ki ga oni zastopajo (Bell in Lord 1998, 164). Pomemben dejavnik za poslance je tudi, da so informacije, ki jim jih posredujejo interesne skupine, ne le brezplačne, temveč tudi neodvisne od mnenja EK in držav članic (Bell in Lord 1998, 157). Strokovnjaki s teh področij namreč niso neposredno vključeni v proces odločanja, zaradi tega so njihove informacije veliko kritičnejše in poslancem omogočajo samostojnejše stališče v odnosu do vladajočega telesa (Heffler in drugi 2015, 31). Poleg pozitivnih lastnosti, ki jih imajo interesne skupine za poslance, je treba opozoriti na dejstvo, da so informacije lahko tudi zavajajoče, kadar gre za financirane kampanje, ki služijo le eni strani (primer tobačne industrije) (Corbett in drugi 2011).

Za ustanove EU so dejavnosti interesnih skupin nedvomno koristne. Lobiji so del oblikovanja odločilne politike v evropskem sistemu. Poleg tega zagotavljajo koristne informacije, torej so dejavnosti lobiranja za EU in interesne skupine vsekakor koristne (Bell in Lord 1998, 157). Z le enim mehanizmom je lobijem omogočeno, da pridejo do širšega kroga občinstva, kar je pri doseganju ciljev zagotovo prednost. Njihov vpliv se začne že v zgodnji fazi političnega kroga (Heffler in drugi 2015, 34).

Za poslovni interes je nedvomno značilne več motivacije ter finančnih in političnih sredstev za igro v političnem sistemu, kot je evropski. Brez kohezivnosti evropskih političnih strank pri spodbujanju širšega javnega interesa bo difuzija interesov v boju z višje organiziranimi poslovnimi lobiji vedno trpela (Hix 2005, 230). Naraščanje

strankarskopoličnega oporekanja glede evropske agende nakazuje, da se evropski državljani in nevladajoče politične elite kljub vsemu začenjajo zavedati politično oblikovanega procesa na evropski ravni. Posledica je znatno zmanjšanje elitistične svobode pri upravljanju prostora na evropski ravni (Hix 2005, 412). Kljub temu je posameznikom zagotovljena pravica do organiziranja v skupine, ki podpirajo njihove interese (Bell in Lord 1998, 157).

V politični sferi evropskega sistema žal mnenje državljanov ne pomeni dovolj. Vladajoča elita je prisiljena odgovarjati javni sferi le, kadar problematika interesa vidno izstopa. Kljub temu evropski politični prostor v svojem kompleksnem političnem sistemu omogoča priložnosti za skupine, ki tako postanejo ključni posredniki med družbo in tistimi, ki sprejemajo politične odločitve. Vseeno pa ne smemo pozabiti političnih strank, ki iz procesa odločanja ne želijo izstopiti (Hix 2005, 413).

2.1.3 Kohezija poslancev v širšem političnem sistemu

Evropski politični sistem, tako kot vsi drugi, temelji na rezultatih, ki so posledica strateške interakcije med akterji. Pozicija akterjev v evropskem političnem prostoru določa, kdo izmed akterjev bo prevesil zmago iz manjšinske koalicije v zmagovalno – EK, EP ali Evropski svet. Rezultat političnega izida kljub temu sooblikujejo tudi formalne in neformalne ustanove v EP. Potreba po dosegu širšega političnega konsenza je ključnega pomena pri determiniranju političnih izidov, zato sta pri določanju tega pomembni tako formalna kot tudi neformalna norma evropskega sistema (Hix 2005, 412).

V zadnjih letih se je število neformalnih evropskih združenj znatno povečalo. Njihova vloga je zastopati interese na področjih, kot so okolje, izobraževanje in družba na splošno. Tako kot interesnim skupinam sta tudi tem združenjem omogočeni sooblikovanje in vključevanje v proces političnega odločanja na evropski ravni (Bell in Lord 1998, 159). Čeprav EP zelo malo vpliva na predlaganje ukrepov in oblikovanje nove politike na področjih, kot so okolje, izobrazba ter družbene in kulturne zadeve, vedno bolj pridobiva na moči (Bell in Lord 1998, 160).

Evropski parlament z visoko stopnjo avtonomije ter s široko mrežo stikov presega meje evropskih ustanov. S svojo vlogo postaja čedalje vidnejši politični forum in komunikacijski kanal. Za evropske poslance so v tako zastavljenem prostoru boljše možnosti širitve politične razprave z izmenjevanjem mnenj, resolucijami in dejavnostmi, povezanimi s človekovimi pravicami. Na ta način povečujejo odprtost razprave in transparentnost svojih odločitev ter dvigujejo zavest državljanov pri njihovi vlogi v evropskem političnem prostoru (Corbett in drugi 2011). Medtem ko je bila vloga parlamenta na tem področju še pred časom videna kot neformalna, danes ni več tako. Z resolucijami in mednarodnimi evropskimi pogodbami je parlament postavil solidne temelje na tem področju (Corbett in drugi 2011).

Zakonodajna funkcija je v političnem sistemu odločanja odvisna od institucijske kooperacije. Ustanove in tako tudi poslanci EP so tisti, ki želijo sodelovati med seboj, kajti njihov trud je usmerjen v doseg skupnega stališča. Predvsem, kadar gre za usklajevanje interesov in mnenj med političnimi strankami, je EP dolžan sprejeti izpopolnjene delovne pogoje, ki zagotavljajo sorazmerno posredovanje. Namen tega je doseg absolutne večine pri izvrševanju parlamentarne oblasti. Zahtevano sodelovanje ter soodločanje v postopkih sta za poslance EP poseben pritisk. Zagotoviti morajo namreč absolutno večino, da lahko politične stranke nemoteno delujejo kot homogene entitete (Attinà v Bell in Lord 1998, 158). Izvršilna moč parlamenta je lahko učinkovita le z veliko številčno večino med političnimi strankami. EP postaja tako pristen forum, ki zagotavlja prostor strankarskopoličnemu delovanju in nakazuje nov način dogovorne politike v evropskem prostoru (Laffan in drugi v Bell in Lord 1998, 206).

Pomembna pri zastopanju posameznih interesov je tudi vloga medskupin. Ključnega pomena so predvsem, kadar gre za predstavništvo manjših interesnih skupin. Ta neformalna oblika združevanja poslancev tudi združenjem, ki jim je na voljo manj finančnih sredstev ter osebja, omogoča, da lahko zastopajo svoje interese in postanejo del političnega procesa v EP (Bell in Lord 1998, 164).

Glede na različne razprave, ki istočasno potekajo po različnih odborih, je za poslance zelo koristno, da se o tematiki, ki jih zanima in je specifične narave, sestanejo še pred sejo v odborih, na manj formalnih srečanjih, kot jih omogočajo medskupine (Bell in Lord 1998, 164). Način organizacije medskupin poslancem zagotavlja prostor za

interese, ki so manj zastopani na ravni evropske politike, vendar so ključnega pomena za vključevanje vseh segmentov javnega interesa v zakonodajni postopek, ki v zaključni fazi vključuje vse državljane tega prostora.

Sistem informiranja poslancev v medskupinah je ena izmed oblik, ki posameznim predstavnikom omogoča razvoj strokovnega znanja o določeni temi, ki v politični stranki prispeva vrednostno komponento. Poglobljeno znanje na določenem področju v povezavi s strankarskim stališčem poslancem omogoča, da na podlagi zaupanja drugih članov svoje stranke v najboljši možni luči izboljšajo predstavitev političnega stališča (Hix in drugi 2007, 43). Usklajevanje med strankami v zvezi z določenim strankarskim pogledom na posamezni segment političnega odločanja vzpodbuja in na nek način prisili poslance, da povežejo učinke politike enega področja z učinki drugega. Brez konstruktivne razprave namreč poslanci zelo težko poenotijo svoja stališča glede določene problematike (Hix 2008, 187).

Poslanci so v vlogi, v kateri kot glavni akterji lahko vplivajo na odločitve na ravni EU. Stalna prisotnost v evropskem političnem sistemu in takojšen dostop do akterjev izvršilne oblasti tako EK kot tudi Sveta Evrope poslancem omogočata vplivanje na potek dogajanja v evropskem prostoru (Beetham in Lord 1998, 80). Ravno zaradi moči poslancev v njihovem mandatu je treba posebej poudariti pomen odgovornosti, ki je temelj vsake legitimne demokracije. Kako zagotoviti, da bo verodostojnost poslancev ostala nedotaknjena in oseba ne bo klonila pod svojim osebnim interesom ter interesom zunanjih akterjev, ostaja eden izmed ključnih problemov in vprašanj pri zagotavljanju zaupanja v delovanje političnih akterjev EP. Ravno zaradi tega je transparentnost delovanja političnih organov in njihovih akterjev tako pomembna (Hix in drugi 2007, 33). Odgovornost, ki jo pričakujemo in potrebujemo od poslancev, se zaradi tega odraža v njihovi sposobnosti obrazložitve in zagovora odločitev, ki jih sprejemajo, ter zmožnosti odgovarjanja na vprašanja javnosti ter volivcev, ki jih predstavljajo, kakor tudi odgovornega sprejemanja sankcij v primeru kršitve funkcije (Beetham in Lord 1998, 82). Kot poudarjata Bell in Lord, je parlamentarna odgovornost v polnosti sprejeta le, kadar je poslancem pripisana odgovornost za njihova dejanja. Njihov mandat je namreč namenjen oblikovanju parlamentarne večine z namenom razrešitve kolektivnih problemov ter zadovoljitve družbenih zahtev. K temu spada tudi

odgovornost interesnih skupin in političnih strank, ki v sodobni demokraciji zastopajo interese vseh državljanov (Bell in Lord 1998, 161).

2.2 Etika v politiki

»Smoter etike je opredeliti in uveljaviti najvišje dobro, h kateremu teži tako vsak posameznik kakor tudi družba kot skupnost teh posameznikov ...« (Aristotel 2002, 20).

Izvirni pomen besede etičnost se nanaša na kodeks vedenja, ki določa, kaj naj bi bilo v določenem kontekstu prav oziroma narobe. Etičen naj bi bil potemtakem človek, ki bi se ravnal v skladu s takimi in podobnimi pravili (Hutchings 2011, 5).

Zastavlja se vprašanje, čemu naj bi sledili oziroma zavrnilo določena etična načela, ki naj bi bila vodilo naših dejanj, dejanj drugih oziroma kolektivnih entitet. Mnogi filozofi so se vedno soočali z dilemo, kako vzpostaviti univerzalno resnico, ki bi upravičila namen pravega in dobrega (Hutchings 2011, 14). Filozof Ernst Tugendhat meni, da če je v interesu vsakogar izmed nas pridobiti in ohraniti samospoštovanje in spoštovanje drugih, so moralne norme za posameznika dobre le, kadar so dobre za vse (Habermas 2001, 44). K temu je treba dodati tudi razmišljanje Kanta, ki meni, da so moralno zasnovani politični cilji posameznikov, ki delujejo v reprezentativni funkciji, upravičeni kot moralni takrat, kadar je višji cilj realizacija nujnega stanja življenja, v katerem je moralna akcija vidna tudi kot politična dolžnost (Habermas 2001, 85). Avtonomna izbira je v politiki učinkovita takrat, kadar moč dobrih razlogov z gotovostjo prevlada nad močjo drugih motivov, kot izpostavlja Habermas (Habermas 2001, 10). Politika mora biti zgled in mora upoštevati moralna načela, kot so pravičnost, dobrohotnost in izboljšanje življenja državljanov (Carritt 1950, 145).

Med kolektivnimi akterji v družbi, ki naj bi skrbeli za moralni status države in politike na splošno, je vsekakor EU z državami članicami, ki s svojo nezanemarljivo močjo v kolektivnem odločanju političnega procesa vpliva tako na evropsko kot tudi svetovno politiko (Hutchings 2011, 16). Poleg ustanov EU so v političnem procesu soodgovorna tudi telesa, kot so meddržavne in multinacionalne korporacije, mednarodne vladne organizacije (Svetovna trgovinska organizacija, Združeni narodi) ter tudi mednarodne nevladne organizacije (Amnesty International, Rdeči križ). Glede tega, koliko in kako

so ti akterji etični v svojem delovanju, lahko s filozofskega vprašanja preidemo na področje konkretnih dejanj ter s tem povezanih politike in predpisov. Njihova etična presoja je vidna posledica akcij na institucionalni, pravni in politični ravni ter kaže, kako so moralni akterji na širšem etičnem področju povezani med seboj v smislu etične identitete, pravic, dolžnosti in odgovornosti (Hutchings 2011, 16).

2.2.1 Politično-etični diskurz

V politično-etičnem diskurzu člani kolektivnih teles delujejo v duhu recipročnega zaupanja. Nenasilna moč boljšega argumenta je vodilo do skupnega cilja (Habermas 2001, 23). S tega vidika so trditve pravilne oz. napačne ne zgolj na podlagi neke zunanje resnice, temveč kot odraz skupne odločitve na podlagi pravične argumentacije. Pogoji pravične argumentacije so neločljivo povezani s predpostavkami, da je uspešna komunikacija tista, med katero akterji v procesu zagovarjanja svojih trditev ne uporabljajo laži oziroma so argumenti določenih posameznikov pravilno prikazani ter imajo svoj glas. Pravilna komunikacija je tista, med katero ni besedne prisile in manipulacije, vključuje zaščito pravice sodelovanja vseh akterjev v procesu ter zastopa načela enakosti, svobode in individualno pravico, ne glede na predpostavljeno hierarhijo človeštva (Hutchings 2011, 44, 45). Habermas opozarja, da ideal, po katerem bodo v argumentu pravično zastopani vsi segmenti družbe ter bo izključena vsakršna možnost zunanje prisile in notranjih predsodkov, v praksi ne bi bil nikoli uresničljiv (Habermas v Hutchings 2011, 46). Etični vidik argumentacije se vsekakor zanaša na seštevek individualnih interesov, ki temelji na zahtevi, da so akterji v procesu prisiljeni sodelovati drug z drugim (Hutchings 2011, 48).

Etični pogled na to, kaj je prav in kaj narobe, ter politično vprašanje o tem, katere zakone, pravila in ustanove je treba vključiti v proces regulacije in politične akcije, sta tesno povezana (Hutchings 2011, 8). Pri implementaciji etične argumentacije proces odločanja ni nujno lahko izvedljiv oziroma v skladu s prevladujočo politično realnostjo. Ko zavzamemo etično stališče, je treba na zadevo pogledati iz širšega zornega kota. Umakniti je treba pogled iz predpostavk, ki vodijo aktualno politično sceno, ter njenih odločitev in se osrediniti predvsem na to, katere vrednote in pravila snujejo politično interakcijo (Hutchings 2011, 9). Interakcija, ki temelji na pragmatičnem etično-političnem diskurzu, pri svojih odločitvah nujno zahteva upoštevanje kompromisa, po

katerem so akterji sposobni svoje interese približati interesom drugih. Implementacija takih moralnih odločitev je zgled o učinkovitem prenosu in nevtralni izvršbi oblasti. Prenos morale v zakon je na ta način zaključen (Habermas 2001, 16). Predstavniki oblasti so pri predlogu načel, ki usklajujejo vzajemen odnos med posamezniki, zavezani k razmišljanju, da ni le upravičeno podati določen predlog, temveč je upravičeno tudi dejstvo, da so ga ljudje pripravljeni sprejeti (Rawl v Hutchings 2011, 113).

Politično-etična argumentacija zahteva od svojih udeležencev vzajemno spoštovanje in iskrenost ter jasno nakaže, ali je določen namen iskreno moralno branljiv, etično določen ali le strateški in deluje le v interesu določenih strank (Hutchings 2011, 210). Če je ravnovesje med strankami težko dosegljivo in ne dovoli zagotovitve moralno pravičnega skupnega standarda, je naloga strank, da se zadovoljijo z manj, in sicer tako, da bo manj v prihodnosti postalo več na podlagi etičnih standardov, ki se med potjo oblikujejo (Nagel 1991, 175). Vsi sodelujoči imajo tako v političnem kot tudi ekonomskem smislu pomembno etično vlogo, ki se kaže na različne načine in zajema različen obseg (Hutchings 2011, 128). Etika je namreč vedno neločljivo povezana v institucionaliziranem odnosu med posamezniki (Hutchings 2011, 59). Identifikacija z drugimi akterji v taki moralni skupnosti vključuje enako moralno pomembnost, delitev enakih moralno-političnih ciljev, ki posledično upravičuje prisotnost enake pravice in možnosti za vsakogar znotraj te (Hutchings 2011, 130). Tak način identifikacije med posamezniki naj ne bi bil prisoten le v splošnem spoštovanju moralne argumentacije, temveč bi omogočal tudi empatijo glede položaja drugih kot živih oseb s specifičnimi identitetami, svojo zgodovino in potrebami (Hutchings 2011, 212). Po Marxovi argumentaciji naj središče etičnosti ne bi bilo osredinjeno le na to, kar je prav in moralno, temveč tudi na koncept človekovih potreb (MacIntyre in Norman v Hutchings 2011, 58). Rawl namreč meni, da imajo ljudje pravico do človekovih pravic in da so njihovi predstavniki dolžni zagotoviti vsem več kot le zadovoljiv politični in socialni režim (Rawl v Hutchings 2011, 114).

2.3 Kodeksi (etičnega) ravnanja v Evropskem parlamentu

V vseh etičnih kodeksih in kodeksih ravnanja zasledimo implicitno ali eksplicitno vgrajene načela in vrednote, ki od poslancev zahtevajo, da stremijo po višjih ciljih, kadar gre za opravljanje dolžnosti (Gilman 2005, 12, 13). Parlamentarni poslanci

morajo biti za zgled, tako da s svojo verodostojnostjo zagotovijo lastno integriteto in integriteto parlamenta. Le tako so lahko kredibilni predstavniki svoje funkcije in dejavni predstavniki boja proti korupciji (Whaley 1995, op. 7). Zaupanje, ki ga izvoljenim poslancem izkažejo njihovi volivci, poslanci pa v njihovem imenu izvršujejo oblastno funkcijo, namreč ne more in ne sme biti izrabljeno (Toornstra 2011, 6).

Namen vzpostavitve etičnega režima je interni in eksterni. Prvi namen uveljavitve etičnega režima je jasen; povezan je s preprečevanjem korupcije in slabega upravljanja. Režim je sestavljen tako, da spodbuja člane parlamenta k izvajanju funkcije na etičen način. Narava etičnih režimov ni niz pravil, namenjenih le kaznovanju poslancev, temveč gre za smernice za izboljšanje okolja, ki podpira pravilno vedenje (NDI 1999, 23). Drug namen etičnih režimov pa je eksterne narave. Njihova vloga je ponovna vzpostavitev javnega zaupanja v poslance in ustanovo (Stapenhurst in Pelizzo 2004, 18).

Etični standardi za poslance niso izraz nadstandardnih vrednot. Zaradi narave njihovega zahtevnega dela so večkrat izpostavljeni težkim preizkusom trenutnega časa in oblasti, zato so jim pravila in regulacija v oporo pri opravljanju dela. Obenem ravnanje poslancev v skladu s pravili in z regulacijo zagotavlja neodvisnost parlamenta od drugih ustanov (OSCE 2012, 76).

Pri tem je zelo pomembna tudi vloga političnih strank. V njih se poslanci priučijo večine najpomembnejših veščin in standardov, nujnih za izvajanje njihovih dolžnosti. Ključnih vlog naj bi se poslanci naučili že v zgodnji fazi delovanja in na ta način podprli proces etičnega ravnanja. Politične stranke lahko tako zagotovijo, da svojo vlogo opravljajo zgledno in člane izobražujejo v skladu s pričakovanimi normami vedenja ter tako zvišujejo raven ugleda tudi političnih strank v EP (Power 2009, 27).

Pomembno je izpostaviti, da je zaščita integritete poslancev nujna in se mora odvijati v pozitivnem okolju, ki je prepoznavno po privilegiju in časti tistih, ki so jih državljani izvolili za funkcijo, vredno zaupanja. Nikakor ne sme priti do napačnega razumevanja, da vsi, ki delujejo v parlamentu, niso vredni zaupanja. Namen je vsekakor podpreti poslance, ki opravljajo izjemno odgovorno delo, da vedno delujejo v javnem interesu (Carney 1998, 8).

2.3.1 Kodeks ravnanja za evropske poslance

Regulacija ravnanja evropskih poslancev izvira iz zaskrbljenosti, ki jo povzroča morebitni vpliv zunanjih interesov na ravnanje poslancev. Ti so namreč nenehno pod pritiskom, bodisi v stranki, zaradi volivcev, političnih interesov in ne nazadnje tudi svoje vesti. Politični pritisk ni več le zagotovitev predstavnosti v političnem procesu, temveč je eno izmed dovoljenih sredstev, ki omogoča vpliv posameznikov oziroma skupin na oblikovanje javne politike. V zadnjem času stika s poslanci ne vzdržujejo le skupine z ekonomskimi interesi, temveč tudi tiste, ki zagovarjajo določena stališča glede problematike civilne družbe. Ravno zaradi razsežnosti tega pojava v današnjem političnem sistemu je regulacija ravnanja evropskih poslancev nujna (Gay in Leopold 2004, 4–7).

Kodeks ravnanja je glavni dokument, ki predstavlja regulacijo ravnanja poslancev v EP. Napisan je na preprost način in določa vsa moralna ali etična pravila, ki jih morajo poslanci spoštovati v obdobju svojega mandata, predvsem v primerih delovanja z zunanjimi sodelavci, da ohranijo zaupanje ljudi in integriteto parlamenta ter se izognejo katerikoli skušnjavi, ki bi lahko ogrozila EP. Pravila so zastavljena širše in preprečujejo kronizem, konflikte interesov in kakršenkoli sum korupcije (NDI 1999, 4; Van der Hulst 2000, 119). Uvedba kodeksa ravnanja pomeni za poslance uveljavitev nove dinamike, kot je višje pričakovanje javnosti, prav tako pa tudi zahtevo poslancev po večji usmerjenosti in svetovanju pri njihovem etičnem odločanju (OSCE 2012, 6). Večina poslancev pozitivno pozdravlja etične smernice v težkih in nejasnih situacijah, kajti večina jih ni skrajno nemoralnih, temveč so mogoče le včasih pod pritiskom pri odločanju o tem, katera naj bi bila prava pot (Gilman 2005, 7).

Smernice, ki jih zastavlja kodeks ravnanja za poslance, določajo raznovrstne vloge njihovega vedenja v različnih konstitucijskih kontekstih. Kodeks je zelo učinkovit instrument, ki združuje vsa pravila na enem mestu in omogoča medsebojno primerjavo, obenem pa postavlja merila, po katerih naj bi se ravnanje obsojalo. Določa splošne vrednote in načela, ki naj bi jih poslanci upoštevali. Pravila omogočajo vključitev in naslovitev dejavnikov v povezavi z odnosi, ki jih imajo poslanci z lobisti, njihovim vedenjem, parlamentarnim jezikom itd. (OSCE 2012, 10).

Načela kodeksa vedenja za evropske poslance določajo njihovo izvajanje dolžnosti po prvem členu, po katerem:

1. (a) *se zgledujejo in ravnajo po naslednjih splošnih načelih ravnanja: nepristranskost, integriteta, preglednost, marljivost, poštenost, odgovornost in spoštovanje ugleda Parlamenta;*
2. (b) *delujejo izključno v splošnem interesu in ne pridobivajo niti si ne prizadevajo, da bi pridobili kakršno koli neposredno ali posredno finančno korist ali drugo nagrado (EP 2014c, 116).*

Po drugem členu pa:

1. (a) *se zgledujejo in ravnajo po naslednjih splošnih načelih ravnanja: nepristranskost, integriteta, preglednost, marljivost, poštenost, odgovornost in spoštovanje ugleda Parlamenta;*
2. (b) *delujejo izključno v splošnem interesu in ne pridobivajo niti si ne prizadevajo, da bi pridobili kakršno koli neposredno ali posredno finančno korist ali drugo nagrado (glej tudi Prilogo A) (EP 2014c, 116).*

Čeprav kodeks vedenja ni pravno zavezujoč dokument, pomembno prispeva k regulaciji ravnanja poslancev že samo s svojim obstojem (OSCE 2012, 35). V ustanovi, v kateri vsi jasno poznajo etične standarde, je prepoznavanje napačnega ravnanja lažje in je ukrepanje mogoče. Neetični posamezniki verjamejo, da bodo v okolju, ki podpira etično ravnanje, prej odkriti in se temu početju tako izognejo. Zaradi obstoja kodeksa so tudi tisti, ki bi mogoče hoteli delovati neetično, pogosto neodločni, ker vedo, da so vsi drugi okrog njih seznanjeni z dokumentom, ki določa, kaj se sme in kaj ne (Gilman 2005, 8).

Kodeks vedenja določa profesionalnost kot tudi kolegialnost poslanskega poklica. Čimbolj je vloga poslancev videna kot vredna spoštovanja in prestižna, tem lažje v svoje vrste pritegne visokokvalificirane posameznike. Je tudi pomemben člen, ki povezuje, kadar gre za situacije, v katerih so poslanci razdeljeni v točki skupnega odločanja (OSCE 2012, 36). Kljub temu, da kodeks določa splošne obveznosti in opozorila, je njegov pomen veliko večji. V njem sta združena vizija o odličnosti, h kateri naj bi poslanci stremeli, in merilo, kaj lahko dosežejo. Kodeks ni le odraz

prizadevanja s pravnega vidika, kot bi lahko pričakovali, ampak je povezan z enim izmed najpomembnejših elementov družbenega pričakovanja (Gilman 2005, 3).

2.3.2 Regulacija lobistične dejavnosti v Evropskem parlamentu

Lobistična dejavnost je postala v zadnjih letih pomemben del razprav na področju parlamentarnih etičnih standardov znotraj EU. Z interakcijo med posameznimi združenji in poslanci z namenom zastopanja določenih interesov in z njihovim vplivom na politične odločitve se stopnjuje zaskrbljenost, ki ga predstavljajo lobiji v evropskem političnem demokratskem sistemu (OSCE 2012, 51). Lobiji so neizpodbitno integrirani v evropski demokratični sistem. Zakonita pravica skupine posameznikov namreč je, da na podlagi organiziranih lobijev obveščajo poslance o zadevah javnega značaja. Kljub temu je katerakoli oblika uporabe nezakonitega vpliva v demokratičnem političnem sistemu lahko zelo nevarna (OSCE 2012, 51).

Regulacija lobistične dejavnosti je usmerjena k svobodnemu izražanju za vse udeležence v procesu. Načelo preglednosti naj bi zagotavljalo, da lahko vsak posameznik vpliva na razpravo, brez uporabe sredstev pritiska in manipulacije, ki bi lahko spodkopali verodostojnost demokratične razprave (glej Prilogo B) (OMSE 2010, 2). V nasprotnem primeru bi lahko prišlo do sporne prakse kot tudi zmanjšanja verodostojnosti parlamenta kot javnega foruma, ki zagotavlja pravičnost vsestranskega obravnavanja družbenih interesov. Če državljanom ne bi bil enakopravno omogočen dostop do odločitev političnega procesa, bi lahko menili, da so demokratična načela in dobro upravljanje ogrožena (Toornstra 2011, 11).

Evropski parlament je imel v Evropi pionirsko vlogo pri regulaciji parlamentarnega lobija (Van der Hulst 2000, 126). Širitev lobistične dejavnosti v evropskih ustanovah in EP je privedla do neizogibnih kritik, kar zadeva preglednost in zanesljivost v evropskem političnem odločanju. Leta 1995 je EP kot odgovor na skrb vzbujajočo problematiko sestavil register za preglednost, ki sta mu leta 2008 sledila tudi EK in Evropski svet. Leta 2011 sta se instrumenta združila v skupnem evropskem Registru za preglednost, ki je osnovan na Medinstitucionalnem sporazumu o skupnem registru o preglednosti med EP in EK (glej Prilogo C) (EP 2014f, 1).

Register za preglednost v primerjavi s prejšnjimi registri od lobistov zahteva več podatkov, npr. predvidene letne stroške v zvezi z dejavnostmi, ki jih ta pokriva, število ljudi, vpletenih v proces, kot tudi navedbo vsakršnega financiranja iz sredstev EU. Kljub temu registracija lobistov v register za preglednost ostaja prostovoljna (EP 2014f, 3). Lobistom se pod nadzorom kvestorjev parlamenta izdajajo individualne dovolilnice, ki veljajo eno leto³ (Van der Hulst 2000, 126). Register je prosto dostopen vsem. Javnosti so na voljo vse informacije, ki zadevajo lobistične skupine kot tudi njihove stike s poslanci, deklaracije o finančnih interesih ter virih njihovih prihodkov (Williams 2001, 60).

Medinstitucionalni sporazum, na podlagi katerega je bil predlagan register za preglednost, vsebuje v prilogi tudi kodeks ravnanja, ki ga morajo registrirani posamezniki spoštovati. V dvanajstih točkah obsega vsa načela, na primer dolžnost, da se mora vsak lobist identificirati v povezavi z uradniki, s poslanci in člani ustanov. Od njih se zahtevata ime in organizacija, ki jo zastopajo, interesi, nameni in cilji, ki jih promovirajo, in če je mogoče, tudi razkritje njihovih strank. Tisti, ki se registrirajo, se obvežejo, da s svojim počtetjem ne bodo pridobivali informacij ali sklepali dogovorov na nepošten način. Prav tako ne smejo spodbujati poslancev v dejanja, ki bi bila v nasprotju s pravili in standardi, ki so jim ti zavezani. Oboji, tako poslanci kot lobisti, so zavezani tudi načelu o zaupnosti (glej Prilogo C.1) (EP 2014f, 4).

Cilj kodeksa ravnanja določa jasna pravila, katerih prvotna naloga je preprečevanje situacij, v katerih lobisti lahko spodbujajo primerno ravnanje poslancev in drugih zaposlenih v teh ustanovah. S kodeksom so lobisti zavezani k njegovemu spoštovanju, se izogibajo kakršnemu koli preprečevanju implementacij in uporabe vseh pravil, kodeksov in zglednega upravljanja, ki so jih uvedli evropski organi. Prepovedano je napeljevanje poslancev k neupoštevanju pravil in standardov vedenja, ki veljajo za člane EP. Obenem morajo lobisti, ki so v svoje delovno okolje sprejeli nekdanje poslance, spoštovati pravilo o zasebnosti, ki velja za nekdanje zaposlene v evropskih ustanovah (EP 2014f, 5). Kršenje kodeksa ravnanja lahko privede do odvzema dovolilnice v EP. Čeprav je EP edina ustanova, ki je v svoj sistem vpeljala mehanizem akreditacije in

³ Dovolilnice so namenjene posameznikom, za katere se predpostavlja, da želijo reden vstop v EP z namenom obveščanja poslancev o informacijah, povezanih z interesi javnega ali zasebnega značaja, bodisi v svojo korist ali korist tretje stranke (Van der Hulst 2000, 126).

kodeks ravnanja za lobiste, so nekatera pravila še vedno preširoko zastavljena, da bi lahko bila ustrezno uporabljena (Rasmussen Kluger 2011, 3).

Leta 2013 je skupna parlamentarna in komisijska delovna skupina na visoki ravni ponovno pregledala Medinstitucionalni sporazum o skupnem registru o preglednosti ter sprejela osnutek začasnih ukrepov s priporočili za tehnično in politično revizijo. Glavna priporočila vsebujejo jasnejše opredelitve, zahtevo po jasnejših določbah o relevantnih dejavnostih, določbi o spodbudah za registracijo, novih določbah o opominih in pritožbah, določbah, ki zahtevajo še več podrobnih podatkov lobistov. Te informacije se nanašajo na članstvo v skupinah na visoki ravni, v posvetovalnih odborih, strokovnih skupinah, na članstvo ali sodelovanje v medskupinah EP ali industrijskih forumih oziroma drugih platformah, ki jih podpira EU. Del osnutka vključuje tudi pomemben amandma, sprejet glede kodeksa ravnanja, in zahteva, da so načela zavezujoča za vse predstavnike lobističnih dejavnosti, ne le za registrirane (EP 2014f, 5).

Aprila 2014 je bila na plenarnem zasedanju Odbora Evropskega parlamenta za ustavne zadeve sprejeta revizija Medinstitucionalnega sporazuma o skupnem registru o preglednosti. Istočasno je odbor ponovno opozoril na nujnost registra, ki bi bil obvezen za vse, in pozval EK, naj do konca leta 2016 poda predlog za regulacijo. Izpostavljena je bila tudi ideja o prostovoljni predložitvi zakonodajnega odtisa, s predložitvijo oblikovanih poročil evropskih poslancev, na podlagi katerih bi bil natančneje določen seznam vseh lobistov, ki močno vplivajo na delovanje poslancev (EP 2014f, 5).

2.3.3 Kritika kodeksov ravnanja

Cilj kodeksov ravnanja je predvideti in preprečiti določene oblike ravnanja. Kljub temu so kodeksi napisani tako, da redko naslavlja poslance z etičnim ravnanjem in vedenjem. V večini primerov namreč poudarjajo prepovedi, česa poslanci ne bi smeli storiti, ne ponujajo pa odgovorov, kako naj ti delujejo (Gilman 2005, 16, 19). Z vsemi dobrimi nameni bodo v ureditvah kodeksov ravnanja vedno obstajala siva področja ali pravila, ki bodo plod osebne interpretacije. V takih primerih se mora zakonodaja zanašati na etično presojo posameznega poslanca, da bo vedno ravnal v dobro integritete EP (Power 2009, 3). Navsezadnje je težko v niz pravil etičnega ravnanja zbrati vse vidike političnega, ekonomskega in socialnega stanja. Ravnanje parlamenta je namreč v povezavi z etiko le ogledalo družbe, katere del predstavlja. Volja in

odgovornost poslancev, da skrbijo za izboljšanje preglednosti in zanesljivosti EP, sta mogoči le, če je družba pripravljena ustvariti ustrezne pogoje za napredek in odločnost poslancev, da bo tako (Toornstra 2011, 31).

3 MEDSKUPINE V EVROPSKEM PARLAMENTU

3.1 Nastanek in razvoj medskupin

Nastanek medskupin beležimo od začetka leta 1979, ko so se po prvih neposrednih volitvah v EP že pojavile prve medskupine. Takrat najbolj znana medskupina Kangaroo Group je bila ena izmed tistih, ki je nastala takoj po volitvah. Začela se je kot neformalna skupina posameznih poslancev iz različnih političnih polov, ki so se prvič sestali na pobudo Altiera Spinellija v strasbourški restavraciji Crocodile Club, po kateri se je skupina tudi prvotno imenovala. Sestali so se, da bi okrepili zavest poslancev o pomembnosti enotnega trga in tako omogočili prost pretok dela, ljudi in kapitala med državami znotraj EU. Že od začetka je medskupina vključevala tri različne države in predstavljala različne politične poglede, ki so se stapljali v celoto znotraj skupine (Zetter 2008, 332; Kangaroo Group 2014).

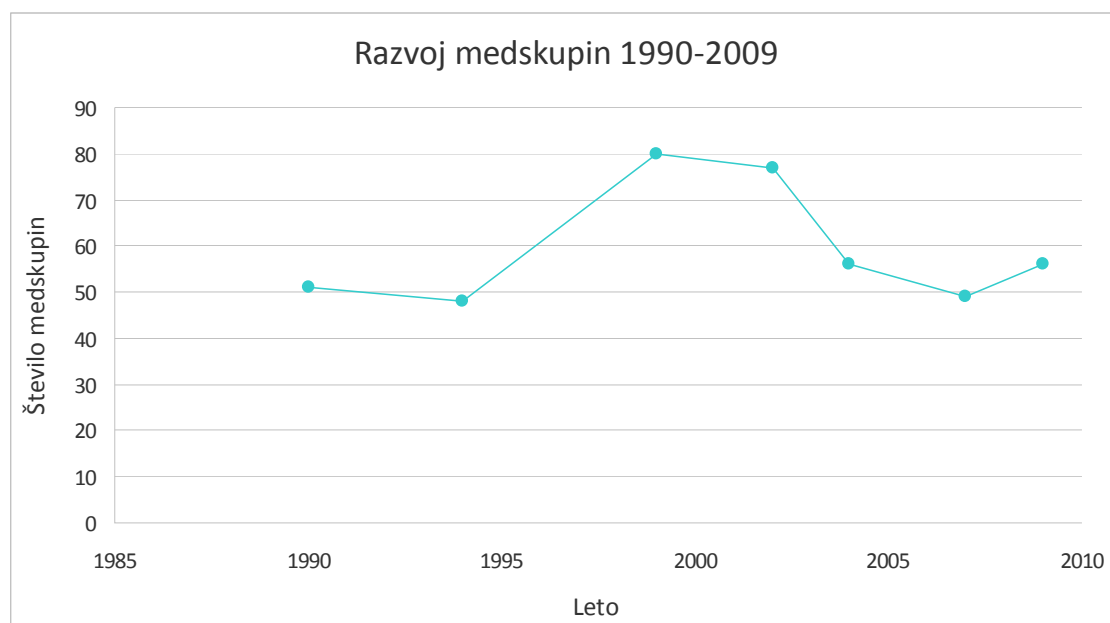
Medskupine so svojo uradno prepoznavnost zahtevale že takoj po nastanku in zaprosile EP, naj jim omogoči in priskrbi potrebne finance za osnovno organizacijo, kar naj bi vključevalo razpoložljivost sejnih prostorov in tolmačenje. Parlament je kmalu zatem ugotovil, da vsem medskupinam ne bo zmožgel zagotoviti potrebne tehnične opreme, zato se je urad EP zavzel za ostrejšo omejevalno politiko in določil, da bo uradno priznal le eno takratno medskupino, tj. medskupino Intergroup of Elected local and regional representatives, ki je združevala izvoljene lokalne in regionalne predstavnike evropskih držav članic. Od takrat naprej so se morale druge medskupine konkretno potegovati za uradni status in ga nazadnje pridobile šele po večkratnih poskusih. Čeprav jih je EP uradno priznal, je bil dostop do sejnih prostorov in drugih bonitet še vedno omejen, za kar so potem največkrat poskrbele tiste politične skupine, ki so simpatizirale z idejami in interesi določene medskupine (Corbett in drugi 2000, 157).

Kljub oteženim in omejenim pogojem delovanja se je število medskupin v vsakem parlamentarnem obdobju povečevalo. Podatki, ki so na voljo, kažejo, da je bilo v parlamentarnem obdobju od leta 1994 do 1999 ustanovljenih 58 medskupin,⁴ v naslednjem parlamentarnem obdobju se je njihovo število povečalo na približno 80

⁴ Dvanajst od teh jih je imelo svoje finance, medtem ko jih je imelo trideset od njih svoj logotip.

registriranih medskupin⁵ (Corbett in drugi 2000, 157), v obdobju od 2004 do 2009 pa je že bilo čez sto medskupin (Watts 2008, 187). V predzadnjem parlamentarnem obdobju, od 2009 do 2014, je bilo v EP prijavljenih 27 medskupin (EP 2014a), celotno število vseh registriranih in neregistriranih skupin od predzadnjih volitev v EP leta 2009 pa naj bi bilo čez 80 (Nedergaard 2014, 197). Rast in upadanje števila medskupin v različnih parlamentarnih obdobjih prikazuje naslednji graf.

Graf 3.1: Razvoj medskupin 1990–2009

Vir: Prirejeno po Corbett in drugi v Nedergaard 2014, 197.

Poleg števila sta se postopoma povečevali tudi moč in neobvladljivost medskupin. Zaradi zaskrbljenosti uradnih organov EP, da bi izpodrinile uradne dejavnosti in tako glavne pristojnosti parlamenta, so predsedniki političnih skupin junija 1995 sprejeli dogovor o ureditvi statusa medskupin, ki je bil zametek danes veljavnega Pravilnika o urejanju medskupin (Corbett in drugi 2000, 159).

Že takratni dogovor je določal naslednja določila: medskupinam ni bil priznan uradni status in specificirano je bilo, da ti niso organi EP, da ne smejo izražati njegovega pogleda in ne smejo rabiti ne imena ne logotipa, ki bi lahko privedel do zamenjave z drugimi uradnimi organi EP. Istočasno so določili tudi pravila, ki so uveljavljala

⁵ Na seznamu niso nujno vključene vse medskupine. Za nekatere od njih je značilna zelo nizka raven aktivnosti.

določila o uporabi tehnične opreme in so jih medskupinam dale na voljo politične skupine. Ta pravila so vključevala tudi prepoved sestajanja v volilnem obdobju EP ter sestavo medskupin iz vsaj treh političnih skupin, potrebo po upoštevanju pravil o deklaraciji o finančnih interesih poslancev in asistentov ter pravila o lobiranju (Corbett in drugi 2000, 159).

V letih 1998 in 1999 je odgovorni odbor EP pregledal osnutek poročila o financiranju in delovanju članov medskupin. Ugotovil je, da še vedno ni jasnega vpogleda o vplivu zunanjih interesov na medskupine. V številnih prijavih medskupin je bil namreč naveden podatek, da nimajo zunanjega vira finančnih dohodkov, čeprav so prejemale pomoč v sekretariatu od zunanjih organov. Poročilo je tudi pokazalo, da ni bilo enotnega in lahko dostopnega registra, ki bi jasno prikazoval, od katerih zunanjih organov prejemajo podporo. Obenem so v uradu generalnega sekretariata vodili le zapis o vodilnih članih posameznih medskupin, niso pa vključevali zapisa o tem, kateri poslanci so bili redni člani določene medskupine (Corbett in drugi 2000, 159). Rezultat poročila je bila poostrena določba v Pravilniku EP o transparentnosti in finančnih interesih članov medskupin. EP je zahteval, da morajo predsedniki medskupin in druge neformalne skupine članov prijaviti vsako obliko podpore, bodisi v denarju ali čem podobnem. Kvestorji so takrat postali odgovorni za vodenje registra in pripravo podrobnejših pravil za deklaracijo, ki naj bi urejala zunanjo podporo vsake izmed medskupin (Corbett in drugi 2000, 159).

Parlamentarni organi so novembra 1999 ponovno preučili in izdali novi osnutek pravil v zvezi s konstitucijo medskupin, s katerim naj bi v prihodnje okrepili dotedanja pravila. Od takrat naprej naj bi bila prijava o finančnih interesih vsakoletna, register kvestorjev naj bi postal javen, strogo naj bi bila začrtana regulacija o tem, kdaj se medskupine lahko sestajajo, in dejavnosti medskupin bi bile jasno določene. Pravila so določala tudi, da morajo za ustanovitev medskupin sodelovati poslanci iz vsaj treh političnih skupin, izmed katerih bi glede na politično skupino lahko sodelovalo le omejeno število poslancev (Corbett in drugi 2000, 159). Na podlagi teh določil, ki so se postopoma uveljavljala in dopolnjevala, je bil decembra 1999 ratificiran pravilnik o ureditvi medskupin, ki je trenutno v veljavi (EP 2014a).

3.2 Pravna ureditev

Medskupine so subjekti, ki temeljijo na notranjih pravilih, po katerih se medskupine ustanovijo na začetku parlamentarnega mandata in se tudi uredijo pravila njihovega delovanja. Pravilnik, ki ureja današnji status medskupin, je bil po večkratnih poskusih regulacije prvič sprejet na konferenci predsednikov 16. decembra 1999 in je bil v obdobju veljave zadnjič obnovljen 14. februarja 2008 (EP 2014a). Formalnoppravno so medskupine urejene v 34. členu Poslovnika EP, ki velja od 1. julija 2014 dalje, in umeščene v četrto poglavje, kjer so zapisane določbe o političnih skupinah (EP 2014b).

Pravilnik o ustanavljanju medskupin je razdeljen v štiri poglavitne sklope: poimenovanje in pristojnosti, ustanovitev, finančni interesi in sestajanje (Priloga D).

Prvi sklop določa naslednja pravila v zvezi s poimenovanjem medskupin in opredeljuje njihovo delovanje. Medskupine niso parlamentarni organi, zato ne smejo predstavljati mnenja EP, ne smejo uporabljati ne njegovega imena ne logotipa, niti politične skupine, katere pripadniki so, niti kateregakoli drugega imena, ki bi lahko privedlo do zamenjave imen z uradnimi organi EP (parlamentarnimi odbori, medparlamentarnimi delegacijami in skupnimi parlamentarnimi odbori). Če bi katerakoli skupina ravnala v nasprotju s tem določilom, bi ji bila prepovedana uporaba parlamentarne tehnične opreme. Pravilnik tudi določa, da medskupine ne smejo izvajati dejavnosti, ki bi se lahko zamenjale z uradnimi dejavnostmi EP in njegovimi organi ali dejavnostmi, ki bi lahko vplivale na druge ustanove EU ali na odnose z državami nečlanicami (EP 2014č).

Drugi sklop opredeljuje ustanovitev medskupin z naslednjimi določili: Na začetku vsakega parlamentarnega obdobja se od medskupin zahteva, da znova podajo prošnjo za ustanovitev pod pogoji, zapisanimi v navedenem pravilniku. Prošnja o ustanovitvi mora biti vložena s podpisi poslancev najmanj treh političnih skupin. Število podpisov je omejeno za vsako parlamentarno obdobje in se revidira na začetku vsakega parlamentarnega obdobja. Shema za porazdelitev podpisov se določi skladno z dogovorom, sprejetim med političnimi skupinami (glej Tabelo 3.1). Prošnji morajo biti priloženi še ustrezeni obrazec, deklaracija o finančnih interesih in seznam članov medskupine. Ko so skupine ustanovljene, morajo svoje ime uradno sporočiti politični skupini, odgovorni za koordinacijo medskupin, prav tako pa mora biti izdelana

deklaracija pri kvestorjih, pospremljena z dokumenti, opisanimi v prejšnji točki. Kakršnokoli spremembo je treba politični skupini sporočiti čimprej. Politična skupina, odgovorna za koordinacijo medskupin, mora zagotoviti, da so vsi predsedniki skupin, generalni sekretarji političnih skupin in uprava EP o tem ustrezno obveščeni (EP 2014č).

Tabela 3.1: Podpisi, dodeljeni posameznim političnim skupinam za ustanovitev medskupin v parlamentarnem obdobju 2014–2019

EPP	S&D	ECR	ALDE	GUE/NGL	Greens/EFA	EFDD
22	22	9	9	7	7	7

Vir: EP 2014č

Tretji sklop ureja področje o finančnih interesih. Izjava o finančnih interesih mora biti sestavljena pod osebno odgovornostjo predsednika medskupine in mora biti pripravljena vsako leto znova. Od predstavnikov v medskupini se zahteva, da prijavijo vso neposredno in posredno finančno podporo. Če je ta dana poslancem osebno, jo morajo posamezniki prijaviti v skladu s Poslovnikom EP. Kvestorji vodijo register prijav finančnih interesov, ki so jih vložili predsedniki medskupin. Register mora biti odprt za vpogled javnosti. Pred evidentiranjem deklaracije v registru finančnih interesov medskupin lahko kvestorji zahtevajo še vse dodatne informacije, ki jih potrebujejo, da jasno dokažejo cilje medskupine in zagotovijo transparentnost delovanja (EP 2014č).

V četrtem sklopu so opredeljena pravila o tehnični opremi in sestajanju medskupin. Tehnična oprema, konferenčne sobe in tolmačenje morajo biti dostopni političnim skupinam pod pogoji, da se medskupine lahko srečujejo le med plenarnimi zasedanji v Strasbourgu v času, ki ga določa pravilnik o sejah političnih skupin. Upoštevati morajo enake restrikcije urnikov, kot veljajo za uradne organe EP. Predvsem se ne smejo pod nobenimi pogoji sestajati med glasovanjem med plenarnimi zasedanji EP (EP 2014č).

3.3 Opredelitev medskupin

Medskupine so po definiciji, kot jo navaja EP, skupine, ki jih oblikujejo poslanci EP katerekoli politične skupine in odborov (EP 2014a). V virih poleg te zasledimo še razlago Bowena, ki medskupine opredeljuje kot forume: »Medskupine so neformalni

forumi, kjer poslanci EP iz različnih političnih skupin lahko gojijo svoje interese na določeno politično tematiko« (Bowen v Nedergaard 2014, 192). Rauni pa na medskupine gleda kot na »neformalne akterje in medskupinske koalicije« (Rauni v Nedergaard 2014, 192). Namen medskupin je predvsem vzpostaviti izmenjavo neformalnih pogledov na specifične teme ter vzpostaviti povezavo med poslanci parlamenta in civilno družbo (EP 2014a).

Obravnavane medskupine regulira vodstvo EP (Nedergaard 2014, 192), kljub temu da niso njegovi uradni organi in so posledično označene kot neformalne skupine znotraj EP (Butler 2008, 575). Poslanci, ki postanejo člani medskupin, na podlagi skupnega konsenza, ki se izvede z glasovanjem, sami odločajo o tem, ali bodo medskupino registrirali ali ne (Nedergaard 2014, 196). Razlika med formalno in neformalno obliko medskupine je v tem, da slednje niso regulirane s pravilnikom o njihovem ustanavljanju (CEO 2006, 1–12) in je njihova vloga na ravni avtoritete manjša kot vloga interesnih skupin v EP (Butler 2008, 575).

Pomembno je, da medskupine razlikujemo tako od interesnih skupin kot od parlamentarnih odborov, ki so uradni organi EP in se njihovo delo razlikuje ter je strogo ločeno od dela medskupin (Nedergaard 2014, 198). Razlikovati je treba tudi medskupine od političnih skupin, kot so Evropska ljudska stranka, Skupine naprednega zavezništva socialistov in demokratov v EP, skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze itd. (Butler 2008, 575), ki so združenja različnih nacionalnih strank in so prav tako uradni organi EP.

Medskupine se pojavljajo kot platforma, ki načenja politične teme in stopnjuje pritisk na evropske komisarje (poslanec 7 v Nedergaard 2014, 201). Vpliv teh skupin je prisoten na dveh ravneh. Na prvi medskupine s svojimi argumenti vplivajo na odgovor EP na že sprejeto zakonodajo, medtem ko druga raven omogoča soustvarjanje še nenapisanih deklaracij EP (Butler 2008, 278) s pobudami, ki jih medskupine predstavijo v EP.

Notranja organizacija medskupine je strukturirana tako, da je vodstvo dodeljeno uradu ali izvršnemu poslancu EP, ki vodi delovanje medskupine skupaj še z enim predsedujočim poslancem in včasih z več namestniki. Delovanje poteka tako, da omenjeni akterji med seboj sodelujejo in imajo poleg urada še asistenco sekretariata ali

koordinatorja (Butler 2008, 576). Značilno za medskupine je, da se lahko povezujejo z zunanjimi organi (Zetter 2008, 332), torej ne preseneča dejstvo, da je sekretariat ali koordinator največkrat dodeljen iz zunanjega organa EP, ki se zanima za delovanje v določeni medskupini. Največkrat so to nevladne organizacije, ki izkazujejo svoje interese predvsem na področju delovanja medskupin, ki so oblikovane za obravnavo problematike človekovih pravic in socialnih politik. Za ponazoritev omenjene prakse v preteklosti je mogoče navesti primer koordinatorja medskupine Anti-Racism and Diveristy Intergroup, ki ga je dodelilo omrežje European Network Against Racism, in koordinatorja iz vrst foruma European Disability Forum za medskupino Disability Intergroup (Butler 2008, 576).

Delovanje in usmeritev funkcij, ki jih medskupine opravljajo, sta večinoma prepuščena koordinatorju ali sekretariatu skupine, ki avtonomno določa agendo zasedanj skupaj z izvršnim poslancem. Koordinator načeloma organizira in izbira govorce po načelu posameznikov z osebnimi izkušnjami ali akademskih strokovnjakov, ki so običajno povabljeni k predstavitvi pereče tematike, določene na dnevnem redu. K razpravi je lahko prav tako povabljen tudi predstavnik EK, kadar gre za predlog EK, kar velja tudi za poročevalca pristojnega odbora, ki je pripravil odgovor EP na predlog EK, in v redkih primerih za predstavnika sveta EU (Butler 2008, 576).

Za nekatere izmed medskupin je značilen zaprti tip srečanj. Udeležiti se jih smejo le njihovi člani, medtem ko so druge, predvsem medskupine, ki se zanimajo za človekove pravice in socialno politiko, zainteresirane za čimvečji obisk najširše možne javnosti. Z udeležbo, omogočeno za vse, določena medskupina obenem lahko tudi vpliva na poslance, ki se zanimajo za določeno problematiko in so se pripravljene udeležiti srečanja, niso pa drugače širše zainteresirani za dolgoročno sodelovanje ter jih na splošno ne zanimajo delovanje in drugi cilji medskupine. Koordinatorjem se na ta način odpre tudi nova priložnost, da lahko razširijo svojo razpravo in pomaknejo v ospredje vodilno misel in parametre, ki neposredno vplivajo na tiste prisotne, ki so vključeni v zakonodajne postopke (Butler 2008, 577).

Kot je razvidno že iz pravilnika, ki ureja pravice in dolžnosti medskupin, EP za registrirane medskupine ne predvideva finančnih sredstev, ampak jim omogoča le uporabo prevajalskih storitev (kjer je to mogoče) in rezervacijo sejnih prostorov, ki jih

lahko najamejo uradno s sodelovanjem ene izmed podpornih političnih skupin. Zaradi visoke zasedenosti prostorov v Strasbourgu, kjer se medskupine uradno srečujejo, so srečanja medskupin in njihovo delovanje omejena na eno uro, torej so njihova srečanja zaradi časovne omejenosti zreducirana le na govor dveh govorcev in skrčen pogovor med drugimi udeleženci. Poslancem je v Strasbourgu sicer omogočen preprost dostop do srečanj (s praktičnega vidika prihoda v Strasbourg in odhoda), vendar je možnost vključevanja nevladnih organizacij in prisostvovanja medijev na združenjih na nek način otežena, ker je delovanje akterjev v precejšnji meri osredinjeno na Bruselj, in ne toliko na Strasbourg (Butler 2008, 575, 576).

Po mnenju Corbetta in drugih avtorjev so za funkcijo medskupin v EP značilne prednosti in pomanjkljivosti. Čeprav so se te razvile zaradi številnih prednosti, se je na drugi strani pojavila zaskrbljenost, da njihovi priljubljenost in moč prevzemata avtoriteto nad drugimi uradnimi ustanovami in organi ter z njimi zavezujočimi formalnimi akti, veljavnimi v EP. Zaradi preventive, da medskupine ne bi postale »tekmice« političnim skupinam EP, so v parlamentu posledično omejili tudi število uradno priznanih medskupin (Göhring v Nedergaard 2014, 197).

Prednosti medskupin v EP so med drugimi naslednje:

- osredinjene so na določen niz tem specifičnega nacionalnega, konstitucionalnega in osebnega zanimanja;
- specializirajo se, navezujejo stike z interesnimi skupinami zunaj EP na bolj sproščen, neuraden način, kot je običajno na sejah odborov;
- sodelujejo in navezujejo stike tudi zunaj političnih skupin;⁶
- omogočajo formacijo medskupinskih koalicij na določeno temo;
- vzpostavljajo širša politična prijateljstva, ki omogočajo nastanek širših političnih soglasij, ki so v EP nujna;
- ustvarjajo nove vloge ter dodeljujejo nove odgovornosti poslancem in njihovim asistentom (Corbett in drugi 2000, 158);
- poskušajo delovati na osnovi konsenza (Corbett in drugi 2000, 162);
- naslavlajo teme, za katere evropski državljani izkazujejo zanimanje (na primer na področju športa, kulinarike ...) (Corbett in drugi 2000, 164).

⁶ Poslanec lahko odkrije, da ima v določenih primerih več skupnega z drugimi poslanci drugih političnih skupin, ko gre za tematiko, ki ga zanima in se zanjo zavzema.

Na drugi strani pa velja tudi naslednje:

- jemljejo pozornost uradnim parlamentarnim dejavnostim in s tem ustvarjajo njim nasprotni pol;
- lahko bi privedle do nižje udeležbe na plenarnih sejah in sejah odborov;
- ugledni zunanji govorniki zelo neradi ponovno nastopijo pred parlamentarnim odborom, če so pred tem že nastopili na seji medskupine;
- skrb vzbuja tudi preveč tesna medsebojna povezanost nekaterih medskupin.

3.4 Razsežnost medskupin

Ena izmed zanimivejših značilnosti medskupin je, da so prehodne. To pomeni, da ko se na specifičnem področju pokaže potreba oziroma zanimanje za določeno problematiko, ki zadeva širšo skupnost oziroma je v interesu številnih poslancev, se ustanovijo medskupine. Takoj ko se zadeva zaključi in skupina doseže želeni cilj oziroma ni več interesa za njen obstoj, zaključi svoje delovanje, medtem ko druge ostajajo, če je njihov problem stalnica ali poslanci izkazujejo posebno zanimanje za njihov obstoj (Zetter 2008, 332).

V zadnjih treh parlamentarnih obdobjih, iz katerih črpamo podatke, se kaže razsežnost tematike, ki jo medskupine pokrivajo in so takrat delovale oziroma so aktualne in dejavne še zdaj. Od časa do časa so se sicer spreminjale, nekatere so ostale, druge pa so postale neformalne in nasprotno.

Iz tabele 3.2 lahko s seznama prijavljenih medskupin, ki je na voljo iz parlamentarnega obdobja od 1999 do 2004, razberemo raznovrstnost problematike, s katero so se medskupine takrat ukvarjale (Corbett in drugi 2000, 157). Kar je mogoče zaznati in omogoča širši vpogled v raznovrstnost področij interesov, na katerih skupine delujejo, je število registriranih skupin v takratnem obdobju.

Tabela 3.2: Seznam medskupin (1999–2004)

SEZNAM MEDSKUPIN V OBDOBJU OD 1999 DO 2004	
Ageing (Guido Podestá)	Friends of Israel (Willy De Clercq)
All Parties Friends of Cycling	Friends of Music
Amici Curiae	Friendship with Morocco
Animal Welfare (José Maria Gil Robles Gil-Degado)	Friends with Tunisia
Anti-personnel landmines (Geoffrey van Orden)	GLOBE
Anti-Racism (Fodé Sylla)	Groupe d'amitié PE - Taiwan
Atlantic Regions	Health Forum (Mel Read)
Automobile users	Horse (Francis Decourrière)
Beer Club (Robert Sturdy)	Indigenous Peoples
Bioethics (Evelyne Gebhardt)	Intellectual Property Rights (Geneviève Fraisse)
Biotech (Peter Liese)	Intergroupe Francophone
Books&Reading	Internet Intergroup (Diana Wallis)
Camino de Santiago (Jaime Valdivielso De Cué)	Islands (Fernando Fernandez)
Ceramics Intergroup (Malcolm Harbour)	Kangaroo group (Karl von Wogau)
Ciel et Espace Européen (Claude Desama)	Land Use & Food Policy (Jan Mulder)
Cinema & Audio-visual (Walter Veltroni & Ruth Hieronymi)	L'Europe contre la Douleur (Françoise Grossetête)
Comité Quart Monder au PE	Local and Regional Representatives (Maria Berger)
Commerce and Distribution (Christos Folias)	Maritime (Brigitte Langenhagen)
Complementary medicines (Nuala Ahern)	Mediterranean
Conservation & Durable Development	Mining Regions (Bernard Rapkay)
Consumer Forum (Astrid Thors)	Minority Languages (Eluned Morgan)
Crane Group	Non Food Uses of Agricultural Products
Disability (Richard Howitt)	North Sea
Duty Free	Paneuropean Parliamentarians
East Timor (Heidi Hautala & Carlos Costa Neves)	Peace for the Saharai People (Margot Kessler)
Ecumenical Prayer Group	Peace & Disarmament (Luisa Morgantini)
Elimination of the Embargo against Cuba	Pharmaceutical Products
Equal rights for Gays and Lesbians	Population, sustainable development and reproductive health
Euro-Arab Intergroup	Reform the WTO
European Constitution Intergroup (Joe Leinen et al.)	Social exclusion (Stephen Hughes)
European Defence Industries	Solidarity with the people of East Timor
Eurosun	SOS Democracy Group (Jens Peter Bonde)
	Sports (Glyn Ford)

Family, children and solidarity (Marie Thérèse Hermange)	Sustainable Development (Karl-Erik Olsson)
Fieldsports, Fishing and Conservation (Michel Ebner)	Taxation of capital, tax policy and globalisation (Harlem Désir)
Financial Services (José Garcia-Margallo)	Textile, Clothing and Leather (Concepió Ferrer)
Food & Health (Marianne Thyssen)	Third Sector – Social Economy (Fiorella Ghilardotti)
Forests	Tibet
Fourth World European Committee	Tourism
Friends of Hong Kong (Richard Balfe & Willy De Clercq)	Trade Unions
	Viticulture, tradition and quality (Astrid Lulling)

Vir: Corbett in drugi 2000, 165

Za naslednje parlamentarno obdobje ni natančnega števila registriranih medskupin, znano pa je, da jih je bilo med temi približno 60, ki so se ukvarjale s temami na področju finančnih storitev, farmacevtskih izdelkov, obrambne industrije ter malih in srednje velikih podjetij (Watts 2008, 177). Druge medskupine, ki so se takrat ukvarjale s popolnoma drugačnimi interesi, kar kaže, da njihov razpon zanimanja presega in obsega teme, ki so onkraj meja običajnega političnega interesa, so delovale na področjih, povezanih s staranjem prebivalstva, z dobrobitjo živali, bojem proti rasizmu, s komplementarno medicino, z invalidnostjo, s prehransko politiko, pravicami homoseksualcev, z uveljavitvijo zakonov, lokalno politiko, morskimi zadevami, regionalnimi jeziki in s športom (Tabela 3.3) (Zetter 2008, 332).

Tabela 3.3: Seznam dejavnih neregistriranih in drugih medskupin konec leta 2004

NEREGISTRIRANE MEDSKUPINE, DEJAVNE KONEC LETA 2004
GLOBE (Dagmar Roth-Behrendt, Anders Wijkman)
Kangaroo group (Karl von Wogau)
Land Use and Food Policy LUFPIG (Terry Wynn)
Referendum on Constitution – No campaign (Jens Peter Bonde)
Consumer Forum (Karin Scheele)
Mining (Bernard Rapkay)
Western Sahara (Peace for the Saharawi People) (Karin Scheele, Carlos Camera)
Progressive Women (Lissy Gröner)

Roma Rights (Katalin Levai) Camino de Santiago: European Cultural Itinerary (C. Gutierrez, Janelly Fourtou, Ines Ayala) Cancer (Alojz Peterle) Ecumenical Prayer Breakfast Europeans Abroad (Jean-Louis Bourlanges) Forum for the Future of Nuclear Energy (Terry Wynn) Friends of a Free Iran (Paolo Casaca, Struan Stevenson) Fruit and Vegetables (Beatrice Patrie: Joseph Daul) Islands (Manuel Medina, T. Riera Madurell) Law Enforcement, Organised Crime and Terrorism (William Newton Dunn) Mountains (Catherine Guy-Quint, Boguslaw Sonik) Sports Friends of Football (Chris Heaton Harris)
DRUGE MEDSKUPINE, DEJAVNE V PRETEKLIH LETIH
Friends of Israel Health Stateless Nations Pan-European Taxation of capital, tax policy, and globalisation Children's Rights Local and Regional Representatives Peace for the Saharai People Sustainable Development Beer Club Social Economy

Vir: Corbett v CEO 2006, 10

V predzadnjem parlamentarnem obdobju je seznam medskupin že skrčen, in sicer na dovoljeno uradno priznano število medskupin, ki se lahko v določenem parlamentarnem obdobju registrirajo. To število je določeno v Pravilniku o ustanavljanju medskupin. S seznama v nadaljevanju je razvidno, katere izmed prejšnjih medskupin so bile v predzadnjem mandatu tudi uradno prisotne v EP (glej Tabela 3.4).

Tabela 3.4: Seznam registriranih medskupin (2009–2014)

IME	DATUM USTANOVITVE	PREDSEDNIK
Sustainable Hunting, Biodiversity, Countryside Activities and Forests	13. 1. 2010	Mathieu Houillon, Véronique
Ways of Saint James / Caminos de Santiago	28. 1. 2010	Millán Mon, Francisco José
Media	28. 1. 2010	Cavada, Jean-Marie
Urban	1. 2. 2010	Olbrycht, Jan
Public Services (SGI - SSGI)	1. 2. 2010	Castex, Françoise
Trade Union	1. 2. 2010	Cercas, Alejandro
Western Sahara	3. 2. 2010	Neuser, Norbert
TIBET	16. 2. 2010	Mann, Thomas
Disability	19. 2. 2010	Kósa, Ádám
Water/Wasser	23. 2. 2010	Seeber, Richard
Traditional Minorities, National Communities and Languages	23. 2. 2010	Tabajdi, Csaba Sándor, Alfonsi, François
Mountains, Islands and Sparsely- Populated Regions	5. 3. 2010	Sonik, Bogusław
Baltic-Europe	16. 3. 2010	Kelam, Tunne
Lesbian, Gay, Bisexual & Transgender Rights - LGBT	22. 3. 2010	Cashman, Michael, Lunacek, Ulrike
Social Economy / Economie Sociale	8. 4. 2010	Tarabella, Mark
Mers et Zones Côtières / Seas and Coastal Areas	14. 4. 2010	Lepage, Corinne
Sky and Space / Ciel et Espace	27. 4. 2010	Prodi, Vittorio
Anti-racisme & Diversity	27. 4. 2010	Bozkurt, Emine
Youth Issues / Jeunesse	28. 6. 2010	Gardiazábal Rubial, Eider
Family and the Right of the Child & Bioethics	1. 7. 2010	Záborská, Anna, Mikolášik, Miroslav, Auken, Margrete
Viticulture, Fruits et Legumes, Tradition et Alimentation de qualite	14. 7. 2010	Lulling, Astrid
Welfare & conservation of animals	8. 10. 2010	Poc, Pavel
SME "small and medium-sized enterprise"	11. 11. 2010	Karas, Othmar

IME	DATUM USTANOVITVE	PREDSEDNIK
Ageing and intergenerational solidarity	23. 11. 2010	Moraes, Claude, Cabrnach, Milan, Gutiérrez-Cortines, Cristina, Lambert, Jean, Liotard Kartika, Tamara, Van Nistelrooij, Lambert, Becker, Heinz K.
Climate change, biodiversity and sustainable development / Changement climatique, biodiversité et développement durable	18. 1. 2011	Stevenson, Struan
Extreme poverty and human rights	3. 2. 2011	Goulard, Sylvie
New media	23. 2. 2011	Schaake, Marietje, Lichtenberger, Eva

Vir: EP 2014a

Enako število registriranih medskupin velja tudi za zadnje parlamentarno obdobje (2014–2019). Registrirane medskupine se v zadnjem mandatu razlikujejo od prejšnjih. V primeru medskupine, o kateri bo potekala tudi študija primera v naslednjem poglavju, je razlika ta, da sta se prej ločeni medskupini združili v novo pod imenom Active ageing, intergenerational solidarity and family policies (glej Tabelo 3.5).

Tabela 3.5: Seznam registriranih medskupin v parlamentarnem obdobju 2014–2019

SEZNAM REGISTRIRANIH MEDSKUPIN (2014–2019)
Active ageing, intergenerational solidarity & family policies Anti-racism and diversity Biodiversity, countryside, hunting and recreational fisheries Children's rights Climate change, sustainable development and biodiversity Common goods and public services Creative industries Digital agenda Disability Extreme poverty and human rights European tourism development, cultural heritage, Way of St. James and other European cultural routes Freedom of religion and belief and religious tolerance Integrity - Transparency, anti- corruption and organised crime Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender and Intersex rights - LGBTI Long-term investment and reindustrialisation Rural, mountainous and remote areas Seas, rivers, islands and coastal areas SMEs - Small and medium-sized enterprises Sky and Space

Social economy
Sports
Trade Unions
Traditional minorities, National communities and Languages
Urban
Welfare and conservation of animals
Western Sahara
Wine, spirits and quality foodstuffs
Youth Issues

Vir: EP 2014e

Teme, ki jih na splošno obravnavajo medskupine, so zelo različne, saj nekatere izmed njih zadevajo širše zastavljene politične cilje. Tako je npr. v medskupinah, kot so Welfare & conservation of animals, Traditional Minorities, National Communities and Languages, Disability, Consumer and Health, Antiracism and diversity itd., manj politično eksplicitne pa so medskupine, v katerih se poslanci zanimajo za izmenjavo medsebojnih izkušenj. V preteklosti so bili to Elected Local and Regional Representatives. Razprave v drugih pa potekajo na temo znotraj določenega področja, tako je na primer v medskupinah Urban, Media in New media, medtem ko so nekatere ožje usmerjene (gre bodisi za gospodarski SME – small and medium-sized enterprise, regionalni Baltic-Europe ali pa se medskupine zavzemajo za točno določene nacionalne in politične primere, kot so Tibet, Friends of Israel, Friends of a Free Iran) (Corbett in drugi 2000, 158). Ostajajo še medskupine, ki pokrivajo področje evropskih parlamentarnih združenj globalnih parlamentarnih omrežij, kot so GLOBE (Global Legislators for a Balanced Environment) in GOPACE (Parliamentarians Against Corruption), horizontalne medskupine, ki pokrivajo širše tematsko področje (npr. medskupine Globalisation, Sky and Space, SOS Democracy), in medskupina Federalist Intergroup, ki se zavzema za problematiko evropske konstitucije (CEO 2006, 1–12).

3.5 Etičnost medskupin nasproti lobistični dejavnosti in interesnim skupinam

Poslanci se radi združujejo v medskupine, ker jim sistem EP in pravila ter odgovornost političnim strankam in nacionalnim strankam onemogočajo sodelovanje v zadevah, glede katerih so si blizu z drugimi poslanci političnih skupin. Ta tvorba omogoča lažje sporazumevanje, brez prevelike formalnosti, deluje na etičen način, ni zahtevna in finančno draga, predvsem pa je učinkovita. Poslanci so se za iste osebne ali idejne

interese pripravljeni povezati in sodelovati pri uresničitvi ciljev, povezanih s problematiko, ki se obravnava v medskupini.

Ugotovitve Hixa in Lorda kažejo, da je med nekaterimi avtorji postalo moderno napovedovati konec politične ideologije. Ena izmed mogočih razlag je, da kljub širokim razlikam v političnih vrednotah, kot so tiste med levico, PES in desnico, EPP, niso več pomembne. Bolj sofisticirana post-ideološka ocena povezovanja med skupinami v parlamentu izhaja iz opazovanja, da ideologija ni dovolj samozadosten napovednik racionalnega političnega vedenja v institucionalnem smislu, kot je EP (Hix in Lord, 1997, 145), in da so medskupine kot organi že same po sebi »karakterizirane z razpravami o subjektih, ki presegajo tradicionalno ideološko omejenost v EP« (poslanec 7 v Nedergaard 2014, 199). Po Nedergaardu večina intervjuvanih poslancev meni, da je naloga medskupin iskanje rešitev za obstoječe probleme, njihovo poslanstvo pa vizija, usmerjena v rezultate (Nedergaard 2014, 203), kajti »uradni namen medskupine je ustvariti forum, v katerem poslanci različnih političnih skupin razpravljajo o dolgoročnih rešitvah določenega problem, za katerega želijo, da se poveča raven zavesti« (Nedergaard 2014, 200).

Dobra predpostavka, ki nakazuje začetek drugačnega načina razmišljanja v delovanju političnih organov, je, da v medskupinah vlada nehierarhično pogajanje, katerega prednost je tudi preprosta komunikacija, ki jo medskupine omogočajo poslancem različnih političnih skupin. Za večino poslancev je integrirani element delovanja medskupin dejstvo, da je koordinacija med člani različnih političnih medskupin sestavni del njihovega dela. »Kaže, da medskupine spodbujajo zaupanje onkraj linij političnih skupin EP, če z 'zaupanjem' mislimo na to, da poslanci EP srečajo druge poslance onkraj politične linije in razpravljajo o temah, ki so v skupnem interesu, bolj kot bi to počeli običajno« (Nedergaard 2014, 200). Poslanci vidijo medskupine kot člen in njihovo moč v tem, da jim ni treba vprašati članov svoje skupine, ali se želijo srečanja udeležiti (poslanec 1 v Nedergaard 2014, 200), in obenem kot platformo, ki povezuje in omogoča izmenjavo informacij med političnimi nasprotniki, kar potrjuje tudi izjava poslanca, ki meni, da je »pridobil /.../ mrežo s tistimi ljudmi v političnih skupinah, s katerimi drugače ne bi bil v stiku« (poslanec 3 v Nedergaard 2014, 200). Kot navaja Nedergaard, je to močan signal usklajevanja zakonodajnih ukrepov zunaj uradne stranke, kar pozitivno pozdravljajo tudi nekateri izmed poslancev, ki dodajajo, da so

medskupine zanje pot, po kateri lahko pridobijo podporo zunaj svoje stranke za doseg ciljev, ki bi jih želeli doseči (Nedergaard 2014, 205). Ena izmed intervjuvanih poslank je navedla primer iz preteklosti, ko je »konservativni poslanec volil proti svoji stranki in v skladu z medskupino« (poslanec 1 v Nedergaard 2014, 205). Podoben je tudi primer združevanja sicer nasprotujočih si političnih skupin, ko so na istih srečanjih npr. medskupine Conservation & Welfare of Animals prisotni socialni demokrati in liberalci danskih političnih skupin, med katerimi si izmenjajo poglede, a potem običajno glasujejo drugače (poslanec 4 v Nedergaard 2014, 204).

Značilnost medskupin je, da se poslanci udeležujejo le srečanj, povezanih z njihovimi interesi, saj vključevanje poslancev v medskupine ni obvezno. Srečanja medskupin so zasnovana dokaj ohlapno, in sicer v smislu, da če je nekomu omogočen vstop v EP, bodisi kot poslancu bodisi kot članu osebja ali povabljenцу, sme prisostvovati srečanju medskupine (Nedergaard 2014, 200). Zgodi se tudi, da se lahko poslanec udeleži le posameznega dela srečanja, med katerim se obravnava zanj zanimiva problematika (poslanec 1 v Nedergaard 2014, 198). Ali se bodo poslanci srečanja udeležili, je odvisno od teme, ki bo na seji obravnavana, in če poslanec pri tem izkazuje kak interes. Različna srečanja zaradi tega dejstva k udeležbi pritegnejo različne poslance (Butler 2008, 576), saj se ti srečanj medskupin udeležujejo prostovoljno, kljub pobudi morebitnih drugih akterjev. Eden izmed poslancev EP je povedal: »Osebno sem bil povabljen, da se pridružim medskupini Family and the Right of the Child & Bio Ethics, ampak vem, da se ne strinjam z njenimi člani glede problematike v zvezi z matičnimi celicami, tako da se srečanj ne udeležujem« (poslanec 8 v Nedergaard 2014, 199).

V medskupinah obstaja dogovor, da je treba omogočiti in vključiti čimširši spekter znanja, ki je na voljo o določeni tematiki, obenem pa tudi poglobiti vpogled v mnenje drugih sodelavcev in nasprotnikov. Ustrezno znanje posamezniku omogoča orientiranje na politični sceni EP (poslanec 10 v Nedergaard 2014, 204). Razlog za to, zakaj si tudi poslanci želijo pridobiti znanje o novih politikah in novih političnih rešitvah ter širiti to znanje naprej, je povezan tudi z željo »razširiti to znanje potencialno zainteresiranim osebam v vsaki državi /.../ in spodbuditi politično agendo, ki bi bila osnovana na znanstveni podlagi« (poslanec 8 v Nedergaard 2014, 203). Na ta način medskupine pomagajo poslancem pridobiti znanje o določeni temi, kajti značilnost njihovih razprav

je, da so bolj poglobljene, in ne toliko široko zasnovane, kot je značilno za razprave na plenarnih zasedanjih (Nedergaard 2014, 205).

Po Hixu nekateri člani EP čutijo večjo pripadnost odboru kot politični skupini ter se raje vključujejo v medskupine, v katere se združujejo prostovoljno na podlagi podobnih vrednot in interesov. »V nasprotju s situacijo na plenarnih zborovanjih in v odborih EP je za razprave medskupin značilna določena globina« (poslanec 10 v Nedergaard 2014, 201). To presega strankarsko politično delitev in omogoča osredinjenost na organizacijo na podlagi strankarskega nesoglasja kot tudi konsenza (Hix in Lord 1997, 141). Medskupine so učinkovitejše od odborov, saj je njihov pogled usmerjen čez razmejitvene linije, ki so značilne za vsak odbor posebej in ki na ta način dodatno izobražujejo in bogatijo znanje članov medskupin ter jih seznanjajo z dopolnjenimi informacijami EK (poslanec 4 v Nedergaard 2014, 198). Ustvarjajo prostor, ki ga ni mogoče zaslediti nikjer drugje v EP, kot meni eden izmed poslancev EP: »Je nekaj, kar me zanima in kjer bi drugje ne imel možnosti poskrbeti za te interese« (poslanec 4 v Nedergaard 2014, 201). V nadaljevanju pojasnjuje: »Dela se na specifičnih dobrih namenih, pri čemer poslanci lahko izkažejo svojo preferenco« (poslanec 4 v Nedergaard 2014, 201). To dokazuje, da so medskupine pomemben vir ustvarjanja novih idej, ki so lahko povod za oblikovanje novih politik, tudi drugih akterjev (Nedergaard 2014, 198).

V nekaterih medskupinah je mogoče izbrati individualne primere, ki jasno prikazujejo etično naravnost medskupin in so s svojo predstavnostjo zgled za razvoj novih politik in načina razmišljanja v EP. Njihovi predlogi so bili pozneje tudi povzdignjeni na raven odborov in s tem vključeni v uradno politično agendo EP (poslanec 7 v Nedergaard 2014, 203).

Ena najvplivnejših medskupin EP je medskupina Welfare and Conservation of animals, ki se zavzema za različne vrednote v zvezi z dobrobitjo živali. Zavzetost poslancev medskupine se izraža z lojalnostjo, ki jo ti izkazujejo vrednotam in usmeritvi medskupine, saj 90 odstotkov članov, ki obiskujejo srečanja medskupine, izkazuje specifično zanimanje prav za to problematiko (poslanec 7 v Nedergaard 2014, 199). V primerjavi z drugimi medskupinami je ta zelo vplivna pri iniciativah in odločitvah EK. Najodmevnejša izmed iniciativ je bila zagotovitev prepovedi uvoza izdelkov iz mesa mladičev tjulnjev v Evropsko skupnost kot tudi časovne osemurne omejitve prevoza

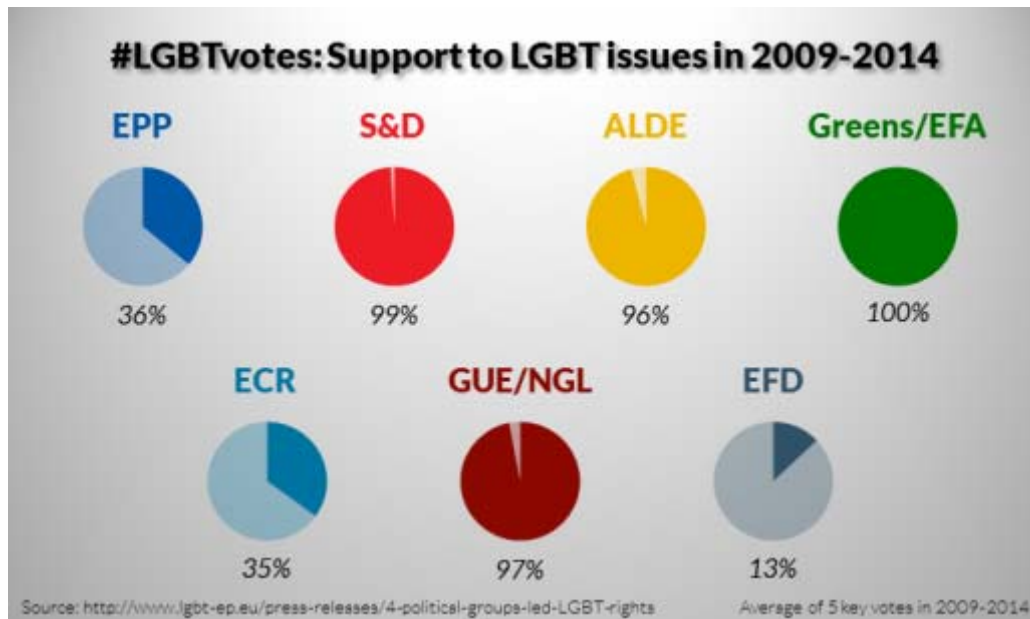
živali na zakol. Druge prav tako pomembne in odmevne so bile pobude v zvezi z eksperimentiranjem na živalih, s postopno odpravo sistema baterijskih kletk za kokoši nesnice, s prepovedjo uvoza krzna živali, ujetih v pasteh stopalkah, kot tudi z direktivo o živalskih vrtovih. Medskupini je prav tako uspelo v Amsterdamski pogodbi doseči novo klasifikacijo za živali, in sicer s poimenovanjem čuteča bitja namesto produkti. Manj uspešna pa je bila pri nekaterih drugih problemih, povezanih z lovom (Corbett in drugi 2000, 163).

Še en tak primer je medskupina Disability Intergroup (medskupina za invalide). Pomembna je bila njena vloga je pri sprejetju amandmajev v EP na predlog komisije za regulacijo, ki skrbi za pravice invalidnih oseb in oseb z omejenim motoričnim gibanjem pri potovanju z letalom. Dokazila za vpliv Evropskega foruma za invalide (European disability Forum – EDF) je mogoče razbrati iz začetnega predloga EK in EDF-jevega odgovora nanj ter amandmajev EP in končne različice regulacije, ki je bila sprejeta. Spremenjen je bil tudi naslov regulacije, vsebina regulacije pa se je razširila in jasno vključila vse invalide. Pred tem je vključevala le invalidnost, ki je bila neposredno povezana z mobilnostjo. V drugem primeru je medskupina Disability Intergroups omogočila EDF, da pomembno vpliva na spremembe v amandmaju, ki je prej izključeval letališča z letnim prometom manj kot 200 milijonov potnikov, od standardov za asistenco invalidnim potnikom. EDF-jev odgovor je bil namreč ta, da ne bi smelo biti izjem, ampak naj bi se standardi raje sprejemali glede na velikost letališča. EP je na koncu sprejel prav ta pristop. Medskupina je omogočila lažjo izmenjavo informacij in komunikacijo med pristojnimi poročevalci odbora EP in poslanci ter drugimi zainteresiranimi skupinami (Butler 2008, 577, 578).

V obdobju od leta 2009 do 2014 so poslanci v medskupini Lesbian, Gay, Bisexual & Transgender Rights – LGBT glasovali več kot 250-krat v zvezi s problemom homofobije. Analiza (glej Sliko 3.1) jasno prikazuje podporo, ki je bila ta medskupina deležna pri različnih političnih skupinah. Čeprav center in levosredinske politične skupine, kot so S&D, ALDE, Greens/EFA in GUE/NGL, izražajo večjo podporo naslovljenim problemom kot desničarske medskupine (LGBT 2014), je bil odziv podpredsednika medskupine LGBT Ulrika Lunaceka pozitiven: »Zelo sem ponosen na delo, ki ga opravlja parlament na področju pravic LGBT« (LGBT 2014). Njegovi izjavi se pridružuje tudi eden izmed poslancev medskupine LGBT, ki prav tako

spodbudno izjavlja, da so v preteklih petih letih sprejeli več kot sto poročil, ki so vključevala pozitivne odzive na pravice LGBT. Dodaja, da so »poslanci iz vseh političnih skupin in držav sprejeli, da je seksualna usmerjenost in spolna identiteta integralni del človekovih pravic, ki jih je treba varovati« (LGBT 2014).

Slika 3.1: Poročilo o glasovanju pravic LGBT v obdobju od leta 2009 do 2014

Vir: LGBT 2014

Še en primer dobre prakse višjih etičnih ciljev medskupin je Izjava EP o boju proti rasizmu v nogometu, ki so jo skupaj predlagali in bili njeni avtorji poslanci EP, vključeni v medskupino Anti-Racism and Diversity Intergroup. Medskupino so uporabili kot sredstvo komunikacije, ki je vplivala na poslance EP, da so omenjeno deklaracijo podpisali. Pozneje je bila v EP sprejeta z več kot štiristotimi podpisi (Butler 2008, 578).

Podobnim pobudam se pridružujejo tudi predlogi medskupine Sports, primer katerih so prepoved oglaševanja tobačnih izdelkov na športnih prireditvah, razprava o problematiki huliganstva na evropskih nogometnih turnirjih ter najodmevnejši dogodek leta 1998 v Bruslju, imenovan Kick Racism out of Sport (brcnimo rasizem iz športa), ki je skupaj z vsemi evropskimi nogometnimi združenji in vplivnimi predstavniki tudi iz sveta športa opozoril na problematiko rasizma v športu (Corbett in drugi 2000, 164).

Uspešnim rezultatom medskupin se zaradi določenih primerov izrabe položaja in izkoriščanja neformalne zavezanosti medskupin ter neupoštevanja pravil, ki zavezujejo medskupine na strani lobijev in se na žalost pojavljajo znotraj posameznih medskupin, meče senco na njihovo strokovno delovanje, etičnost in zastavljeno pot preseganja ideoloških razlik znotraj političnih entitet in tako kvari ugled dobronamernemu angažiranju teh organov za širšo dobrobit družbe. Čeprav se to dogaja in ne bi bilo prav zaobiti negativno noto, vseeno ni mogoče izključiti dejstva, da sta regulativa in ozaveščenost poslancev tako močni, da kljub velikim pritiskom in zunanjim vplivom kljubujejo nastali situaciji.

Predsedniki parlamenta lobiste že od nekdaj opozarjajo, da morajo strogo upoštevati vsa pravila o ustanovitvi in delovanju, ki zavezujejo te medskupine (Zetter 2008, 333). Edina skrb glede učinkovitosti teh pravil je, da se je z omejitvijo števila medskupin zmanjšalo število registriranih medskupin, kar je povečalo število tistih, ki niso registrirane, in tako otežilo transparentnost vpogleda v njihovo delovanje. Kot je povedal akademski opazovalec, delovanje večine medskupin tako ostaja pod površjem parlamentarnih dejavnosti, namesto da bi bilo izpostavljeno kontroli. Temu sta se pridružila dvom in nelagodje registriranih medskupin, saj pravila omogočajo več svobode in prednosti tistim medskupinam, ki niso registrirane. Medtem ko morajo registrirane medskupine upoštevati vsa pravila in se sestajati izključno v Strasbourgu, drugim medskupinam ni treba upoštevati zavezujočih pravil in se med drugim lahko prosto srečujejo v stavbi EP v Bruslju (CEO 2006, 1–12), kajti omejitvam se izognejo tako, da prirejajo seminarje in javna poslušanja namesto rednih srečanj (Butler 2008, 575, 576). To ravnanje še dodatno povečuje nezadovoljstvo med poslanci medskupin, ki nasprotujejo obstoječi situaciji (CEO 2006, 1–12).

Ostrejšo kritiko medskupinam namenjata Honor Mahony, reporter za medij EU observer, ki meni, da so medskupine za lobiste kot drugostopenjska možnost lobiranja, ter intervjuvani lobist v Bruslju, ki meni podobno, saj so zanj medskupine dobra tarča, ker lobistu prihranijo čas, s tem ko lahko s svojimi argumenti vpliva na celotno skupino poslancev, namesto da bi hodil posebej od poslanca do poslanca (CEO 2006, 1–12). Večina intervjuvanih poslancev v EP je potrdila, da imajo nedržavni akterji določeno vlogo pri dejavnostih medskupin, vendar tudi, da se te med posameznimi medskupinami razlikujejo (Nedergaard 2014, 201). Očitno je tudi dejstvo, da so poslanci, ki so člani

katere izmed medskupin, bolj izpostavljeni lobiranju različnih interesnih skupin kot tisti, ki to niso (Watts 2008, 176). V preteklosti si je medskupina Kangaroo pridobila mešani ugled glede metod, ki jih je uporabljala za vpliv na poslance. Strategija vpliva na poslance je vključevala razkošna delovna kosila, večerje in študijska potovanja kot posredno sredstvo za oblikovanje mnenja posameznega poslanca in je potemtakem posledično vplivala na politiko. Večina intervjuvanih poslancev je izrazila nelagodje s tako obliko manipulacije in se v prihodnosti ni več udeleževala takih oblik srečevanj (CEO 2006, 1–12).

Čeprav smo priče opisanim neetičnim načinom vpliva na poslance, ki mečejo slabo luč na delovanje medskupin, eden izmed intervjuvanih poslancev argumentira, »da so lobiji v medskupinah, za katere on ve, zmerni in razumski« (poslanec 5 v Nedergaard 2014, 202), kar odkriva drugačen pogled na lobije, kakršne smo običajno vajeni slišati. Izjavi se pridružuje tudi drugi poslanec s svojo razlago, saj meni: »Kakorkoli, obstajajo omejitve lobijem interesnih organizacij vis-à-vis medskupin. Predstavniki interesnih organizacij in industrialci so postavljeni v ozadje ter lahko samo sedijo in poslušajo« (poslanec 7 v Nedergaard 2014, 202).

Poleg lobijev obstajajo tudi primeri medskupin, ki jih skoraj v celoti vodijo nevladne organizacije in predstavljajo drugi segment vpliva na avtonomno odločanje medskupin, ki je lahko vprašljiv in dvomljiv, če nevladne organizacije zavzemajo stališča, ki dajejo prednost interesnim skupinam. Zdi se namreč, da so nevladne organizacije najučinkovitejše in lahko najbolj vplivajo prav v parlamentarnih medskupinah, kajti prav v njih se srečujejo s poslanci parlamenta ter zagovarjajo določene pobude (Butler 2008, 575). Koordinatorjem nevladnih organizacij je z medskupinami omogočeno, da obveščajo in obenem tudi vplivajo na različne stranke, ki so se udeležile srečanja. V vsakem primeru jim je na ta način omogočeno informirati že konvertirane poslance o razvoju področja, ki je v interesu medskupine, še posebej, če gre za zakonodajne predloge EK, ki so v obravnavi v EP, kar zainteresiranim poslancem omogoča zavzeti jasno stališče, ko morajo v imenu EP odgovarjati na predlog EK. Obenem koordinatorji lahko vplivajo na zakonodajni proces z lobiranjem poslancev iz iste politične skupine, ki so člani pristojnega odbora in jim je omogočeno zagovarjati svoja stališča v odborih, v katere so vključeni (Butler 2008, 577). Res je tudi, da je določene nevladne organizacije, ki sodelujejo pri delovanju medskupin, ustanovila pretežno EK, vendar

avtor dodaja, da se delovanje medskupin ne podreja dejavnostim, ki naj bi jih te nevladne organizacije izvajale po pričakovanjih EK (Butler 2008, 576).

Kljub možni zaskrbljenosti, da bi vloga nevladnih organizacij s strokovnim posredovanjem presegla meje svoje pooblaščenosti, nas pomiri izjava intervjuvancev, ki zagotavljajo, da je »ta vloga bolj podobna zagovorništvu kot lobiranju« ter da je narava omenjenih srečanj v večini le izmenjava mnenj in informacij ter da v razpravi ni vključen neposredni pritisk na poslance (Butler 2008, 577).

Poleg ozaveščenosti vseh akterjev, vključenih v delovanje medskupin, na katerih gradimo zaupanje, da se bodo ravnali po načelih etičnosti, so morebitnim zlorabam namenjena tudi uradna pravila, ki ne dopuščajo prevelikega vpliva na delovanje medskupin na strani interesnih skupin (Nedergaard 2014, 201), kot je navedeno tudi v tretjem členu Pravilnika o ustanavljanju medskupin (Priloga D), po kateri medskupine ne smejo voditi dejavnosti, ki bi jih lahko razumeli kot uradne dejavnosti parlamenta in ki bi vplivale na odnose z drugimi ustanovami v EP (EP 2014č).

4 ŠTUDIJA PRIMERA: MEDSKUPINA ACTIVE AGEING, INTERGENERATIONAL SOLIDARITY & FAMILY POLICIES

4.1 Predstavitev medskupine

Medskupina Intergroup of active ageing, intergenerational solidarity & family policies je osnovana na medskupini prejšnjega mandata, imenovani Intergroup on Ageing and Intergenerational Solidarity, ki tudi tokrat v novem mandatu deluje pod okriljem nevladne organizacije AGE Platform Europe. AGE je evropska mreža približno 165 organizacij, ki predstavljajo več kot 50 milijonov ljudi, starejših od 50 let, na območju Evrope. Njihovo delovanje se osredinja na širši spekter problematike, ki neposredno vpliva na starejše in upokojene ter zadeva teme, kot so antidiskriminacija, zaposlenost starejših delavcev in dejavno staranje, socialna varnost, pokojninske reforme, socialna vključenost, zdravje, zloraba starejših, medgeneracijska solidarnost, raziskave, dostopnost do javnega prevoza in novih vrst tehnologije (AGE).

Namen njihovega dela je promovirati in poskrbeti za interese več kot 190 milijonov prebivalcev, starejših od 50 let, v EU in dvigniti zavest o temah, ki so najbolj skrb vzbujajoče, tako da se z neposrednim sodelovanjem v svojih predstavniških organizacijah v EU dejavno vključujejo v razprave politike EU, med katere spada tudi medskupina Intergroup of active ageing, intergenerational solidarity & family policies (AGE).

Medskupina je bila prvič ustanovljena leta 1982. Osmega septembra 2009 so se poslanci EP ponovno zbrali, da bi vnovič vzpostavili medskupino pod drugim imenom, in sicer Intergroup on Ageing and Intergenerational Solidarity⁷ (AGE 2013b), ter 25. 11. 2009 (AGE 2013c) zaprosili EP, da jih ponovno podpre. S podporo 44 poslancev EP je bila medskupina ponovno ustanovljena 10. decembra 2009 (AGE 2015) na konferenci predsednikov EP (AGE 2013d) in postala uradno registrirana, s svojim logotipom in tako urejena s Pravilnikom o ustanavljanju in delovanju medskupin.

⁷ Člani stremijo k oblikovanju rešitev, ki bodo pravične za vse generacije. Pred tem je bil uradni naziv medskupine Intergroup on Ageing.

V prejšnjem parlamentarnem obdobju je bilo v medskupino včlanjenih več kot 35 poslancev EP. Bili so predstavniki večine držav članic iz vseh političnih skupin (AGE 2013a). Poslanci, člani medskupine, so bili v takratnem parlamentarnem obdobju tudi predstavniki slovenske države, predstavniki različnih političnih skupin znotraj EP. Med njimi so bili Ivo Vajgl (ALDE), Alojz Peterle (EPP), Tanja Fajon (S&D) in Romana Jordan (EPP) (EP 2014d).

Novoustanovljena medskupina je zlitje dveh medskupin iz prejšnjega mandata. Ti sta Intergroup on Ageing and intergenerational solidarity in Family Intergroup. Tokrat medskupina deluje in združuje poslance na dveh sorodnih področjih, kot sta problematika dejavnega staranja ter problematika družin, ki ju obenem povezuje medgeneracijska solidarnost. Medskupina bo tako v tem mandatu delovala v dveh podskupinah (AGE 2015).

V novem mandatu (2014–2019) so medskupino prav tako podprli številni poslanci različnih političnih strank in jo ponovno potrdili 12. marca 2015 (AGE 2015). Medskupina tokrat šteje več kot 80 članov različnih političnih skupin in predstavnikov držav članic, izmed katerih so tudi štirje slovenski predstavniki EP, poslanec Ivo Vajgl (ALDE) in poslanec Alojz Peterle (EPP) pa sta tokrat tudi sopredsedujoča v predsedstvu medskupine (glej Prilogo E).

Vodstvo medskupine v trenutnem parlamentarnem obdobju (2014–2019) sestavlja medstrankarsko predsedstvo (*Bureau*), ki ga vodita dva sopredsedujoča člana iz iste politične skupine EP, in sicer Lambert van Nistelrooij (Nizozemska, EPP) in Anna Záborská (Slovaška, EPP). Drugi podpredsedniki so še Heinz K. Becker (Avstrija, EPP), Eduard Kukan (Slovaška, EPP), Luigi Morgano (Italija, S&D), Alojz Peterle (Slovenija, EPP), Csaba Sógor (Romunija, EPP), Beatrix von Storch (Nemčija, ECR), Mylène Troszczynski (Francija, ENF) in Ivo Vajgl (Slovenija, ALDE) (glej Prilogo E).

Skupino sestavljajo člani, ki so poslanci različnih političnih skupin v EP in se zanimajo za razpravo o izzivih, ki jih starost predstavlja za vse generacije, angažira pa se tudi za to, da bi našli trajnostne in poštene rešitve za vse državljane v EU. Medskupina je posebej dejavna, saj poslanci sodelujejo, da bi bile teme starejših še posebej vidne in bi na njihovi podlagi lahko bili sprejeti ukrepi, ki bi upoštevali problematiko, s katero se

soočajo starejši državljani EU. Teme, ki so bile povzdignjene v EP v zadnjih letih, so zadevale predvsem težave, povezane s starostno diskriminacijo pri zaposlovanju in dostopu do posameznih dobrin, objektov in storitev, z zdravjem, s pravico do bivališča za upokojnence v EU, pokojninsko provizijo ter potrebami in skrbjo negovalcev za nesamostojne starejše ljudi (AGE 2013a).

Cilj medskupine je vzpostaviti forum za razpravo in konkretno delovanje na strani poslancev EP o izzivih, ki naraščajo z demografskim staranjem prebivalstva. Forum omogoča iskanje poti, ki bi odgovoril na omenjene izzive z vzpostavljanjem medgeneracijske solidarnosti in s promoviranjem pozitivnega pristopa o starosti znotraj EP. Obenem ponuja agendo, ki vključuje pomembne dogodke in je v oporo poslancem EP pri delovanju znotraj številnih odborov ter prispeva k delovanju EU, da bi se ta približal državljanom s predstavitvijo predlogov, ki upoštevajo njihove skrbi, ter tako omogočil izboljšanje njihovega vsakodnevnega življenja (AGE 2013c).

Na ta način medskupina vzpostavlja prostor in redne možnosti, kjer poslanci EP izmenjujejo svoje poglede na politiko, ki vpliva na situacijo starejših ljudi s predstavniki EK, Sveta EU, z evropskimi nevladnimi organizacijami in drugimi ustreznimi organi. S takim načinom delovanja zagotavljajo, da bodo interesi starejših vključeni v programe in politiko EU in da bo kolektivna zavest v evropskih ustanovah večja za potrebe starejših ljudi (AGE 2013a).

Organizacija srečanj v medskupini je določena na tri ali več srečanj letno. Člani se sestajajo v obdobju plenarnih zasedanj v Strasbourgu, medtem ko se dodatna srečanja odvijajo v Bruslju. Srečanja medskupine so odprta za vse poslance EP, pomočnike, parlamentarno osebje, medije in javnost. Med drugimi so na vsa srečanja povabljeni tudi predstavniki EK, kar omenjenim akterjem omogoča, da med seboj izmenjajo informacije o ustreznih ukrepih. Na srečanjih se oblikujejo in sprejemajo nove pobude medskupine, odvijajo pa se tudi razprave in se pridobivajo nove informacije o trenutni problematiki EU, ki zadeva starejše ljudi (AGE 2013a).

4.2 Analiza in interpretacija etičnosti medskupine Active ageing, intergenerational solidarity and family policies in drugih medskupin

V nadaljevanju je izvedena analiza in so predstavljeni podatki, pridobljeni po dveh kvalitativnih metodah, in sicer z globinskim intervjujem na podlagi vprašalnika, izvedenim osebno, med pogovorom po Skypu in e-pošti.

Na začetku sta bila sestavljena dva globinska intervjuja. Prvi je bil pripravljen posebej za predstavnico sekretariata nevladne organizacije AGE Platform Europe Platform Ophélie Durand, ki je odgovorna za medskupino Active ageing, intergenerational solidarity and family policies in skrbi za zadeve, povezane z medskupino. Z njo smo izvedli pogovor po Skypu in prejeli odgovore na vseh enajst zastavljenih vprašanj.

Prav tako smo pripravili intervju s specifičnimi vprašanji, namenjenimi izvoljenim poslancem EP, ki so bili v prejšnjem mandatu člani medskupine Ageing and Intergenerational solidarity. Celoten intervju je vseboval enajst vprašanj, od tega je bilo eno vprašanje namenjeno slovenskim poslancem EP. Osebni pogovor nam je uspelo opraviti le z dvema slovenskima poslancema EP, in sicer z Romano Jordan, nekdanjo poslanko EP, s članico politične skupine EPP v prejšnjem mandatu, ki je odgovorila na vsa zastavljena vprašanja in nam obenem na svojo pobudo omogočila vpogled tudi v nekatere druge teme, kar je prispevalo k boljši seznanitvi z delom poslancev v medskupinah. Prav tako je na vsa vprašanja odgovoril tudi ponovno izvoljeni poslanec, Ivo Vajgl iz politične skupine ALDE, ki je v tokratnem mandatu tudi podpredsednik novoustanovljene medskupine. Drugi poslanci EP so odgovorili le na vprašalnik, sestavljen iz petih za raziskavo ključnih vprašanj, ki smo jih selekcionirali iz nabora vprašanj za globinski intervju. Poslanci so na vprašanja odgovorili pisno po e-pošti. Prejeli smo odgovore slovenske poslanke Tanje Fajon, članice politične skupine S&D, švedske poslanke Cecilie Wikström, prav tako članice skupine S&D, francoske poslanke Nathalie Griesbeck, članice politične skupine ALDE, nizozemskega poslanca Lamberta van Nistelrooija, člana skupine EPP in sopredsednika podskupine Active ageing v zdajšnji medskupini, ter avstrijskega poslanca Heinza K. Beckerja, člana politične skupine EPP ter podpredsednika podskupine Active ageing, intergenerational solidarity and family policies.

Skupaj smo zbrali odgovore treh poslancev, ki so odgovorili na globinski intervju, ter odgovore petih poslancev, ki so odgovorili na pisni vprašalnik. Zaradi maloštevilnega odziva na osebni intervju in večjega števila odgovorov po elektronski pošti predvidevamo, da je teža pisnih odgovorov zaradi njihove narave nekoliko manjša kot pri odgovorih, ki smo jih pridobili neposredno s pogovorom s poslanci. Odločitev glede izbire analitičnega orodja za interpretacijo pridobljenih podatkov je zaradi nesorazmernosti odgovorov na zastavljena vprašanja težja.

Raziskava je oprta na podatke, pridobljene iz primarnih virov, ki so tudi temelj za razčlenitev in razlago teze, postavljene na začetku tega dela. Zapisi intervjujev in odgovori iz vprašalnikov so oblikovani tako, da so pridobljeni podatki združeni v sklope, kar olajša analizo raznolikega števila podatkov, pridobljenih med raziskavo. Tako je omogočen lažji proces organizacije podatkov in interpretacije rezultatov. Znotraj izbranih tem so bili na podlagi pridobljenih odgovorov izbrani podatki postopoma razčlenjeni in pojasnjeni, podan pa je tudi sklep.

Raziskava je usmerjena v kvalitativno analizo podatkov, pridobljenih s kodiranjem zapisov in besedil ter z razlago izluščenih tem, zasnovanih med raziskavo. Analiza je večinoma induktivna in interpretativna, vključuje pa tako pojasnjevalne kot tudi opisne elemente razlage obravnavanih tem.

Analiza podatkov, pridobljenih z odgovori posameznikov med intervjujem in s pisnimi vprašalniki, je zaradi opisanih okoliščin raziskave združena v tematske sklope, ki vključujejo nabor določenih vprašanj. Vsebinsko se vprašanja navezujejo druga na drugo ter tvorijo smiselno celoto, primerno za analizo in raziskavo morebitnih trditev, ki se pri tem postavljajo. Razčlenitev vprašanj v intervjuju in vprašalniku, ki je bila izvedena, je privedla do petih zaključenih tem, ki sintetizirajo to, kar je bilo pridobljeno z odgovori intervjuvancev in anketirancev na zastavljena vprašanja. Prva tema govori o delovanju medskupin, druga o vlogi nevladnih organizacij pri delovanju medskupin, tretja o vplivu lobijev v medskupinah, četrta o politično-ideološkem konfliktu znotraj medskupin in zadnja o pomenu medskupin v EP.

Analizi posameznih odgovorov sledi interpretacija. Ta obsega podroben opis vsebin, povezanih z odgovori na vprašanje med intervjuvanjem in anketiranjem. Povezane

vsebine so zaključene v interpretaciji, ki naj bi potrdila oziroma ovrгла v diplomskem delu postavljeno hipotezo. Kot je razvidno že iz naslova, se interpretacija sklicuje na etiko, ki jo je mogoče razbrati iz namena in delovanja medskupin na splošno, natančneje v primeru medskupine Active ageing, intergenerational solidarity and family policies, ter vlog in posameznih vplivov različnih interesnih skupin na njihovo odločanje. Ne nazadnje je pozornost namenjena tudi pogledu presejanja politično-ideoloških konfliktov kot glavni predpostavki za potrditev hipoteze o presežku etičnega delovanja v medskupinah.

Izbrana metoda omogoča pridobitev določenih pojasnil glede vprašanja o delovanju medskupin, njihove usmeritve in vpliva znotraj EP ter osredinjenost na delovanje poslancev, njihove nazore in vrednote pri odločanju o zadevah širšega javnega značaja, saj so ti ne nazadnje glavni tvorci obstoja medskupin in posledično odgovorni za etičnost delovanja medskupin.

4.2.1 Delovanje medskupin

Rezultati odgovorov prvega sklopa vprašanj omogočajo širši vpogled v delovanje medskupin. Poznavanje delovanja medskupin pojasnjuje naravo in vzorce, ki se oblikujejo znotraj njih. Na podlagi tega je mogoče ugotoviti, kakšen je v resnici njihov vpliv in kako je znotraj posamezne akcije izražen etični vidik.

Medskupina mora biti registrirana, da lahko obstaja, kot je v odgovoru navedla slovenska poslanka Fajonova. To pomeni, da mora pridobiti podporo poslancev iz različnih političnih skupin, različnih držav članic in si mora za konec pridobiti tudi podporo konference predsednikov (CoP) EP. Dodatno pojasnilo in razliko med medskupinami in drugimi neformalnimi skupinami v parlamentu Fajonova poda tako: »Torej, medskupina (intergroup (EN)) lahko obstaja zgolj v primeru, da je bila potrjena na strani CoP. Vse ostale neformalne oblike združevanja poslancev niso medskupine, pač pa delovne skupine (Working group on anti-semitism na primer), skupine prijateljev (Friends of Turkey na primer), podporniki, sezname elektronskih pošt podpornikov (mailing lists) ipd.« (Priloga J). Analiza tega je v pomoč pri pojasnjevanju razlike med registrirano medskupino in drugimi združenji poslancev znotraj parlamenta, ki pa v tem primeru niso predmet razprave. Jasnejši vpogled v to razčlenitev zoži sliko na

opredelitev pojma medskupine, posledično pa tudi na njeno delovanje in pristojnosti znotraj EP.

Koristi registracije medskupin so predvsem v tem, da je medskupina uradno priznana in ima status v EP. Omogočen ji je lažji dostop do ugodnosti, kot je rezervacija sejnih sob. Parlament obenem poravnava administrativne stroške, povezane z delovanjem medskupin (Durand 2015; Jordan 2015). Kljub registraciji so medskupine še vedno zelo neformalen organ v EP, zaradi tega večjih koristi kot to, da so registrirane, ni. Značilna je le večja vizibilnost, vendar se to v praksi ravno ne razlikuje od drugih neformalnih skupin. Kot še dodaja Durandova, »smo vsaj uradno priznani« (Durand 2015).

Pomen registracije medskupin je, da se poslanci odločijo, katere teme bi morale biti v ospredju. Na podlagi tega konsenza se odločijo, katere medskupine obravnavajo področja, ki zahtevajo dodatne razprave (Jordan 2015). Ker se poleg resnejših tem pojavljajo tudi predlogi, kot je na primer medskupina o avtomobilizmu, obstaja cenzus, na podlagi katerega poslanci določeni medskupini ne zagotovijo zadostne podpore, ki bi ji omogočila registracijo (Vajgl 2015). Kljub temu skupine, ki ne prejmejo dovolj podpore poslancev, s svojimi privrženci še vedno vodijo določene dejavnosti (Jordan 2015).

Na vprašanje, ali je solidarnost v medskupini Active Ageing večja kot v drugih, poslanec Vajgl z gotovostjo odgovori pritrdilno, saj meni, da je poslance pripeljal tja neposredni interes glede tega problema. Vendar dodaja, da se solidarnost, ki jo poslanci izkazujejo v zvezi z določeno temo, ne pretvori nujno v akcije in odločitve v zakonodajnem postopku. Meni namreč, da gre pri medskupinah predvsem za sekundarno dejavnost, ki je brez enakega vpliva in teže kot delo, ki ga poslanci opravljajo v odborih in posameznih delegacijah (Vajgl 2015). Drugačno je mnenje nekdanje poslanke, ki meni, da je tako v tej medskupini kot tudi v drugih solidarnost prisotna kot evropska vrednota. Zavest je pri poslancih zelo visoka, zato dodaja, da so jo pri sprejemanju zakonodaje resnično upoštevali. Kot primer navaja, da so bili pri sprejemanju zakonodaje, ki je urejala predpise v zvezi s starejšimi občani, pozorni tudi na specifične potrebe mlajših generacij, tudi otrok (Jordan 2015).

»Pri svojem delovanju morajo vse formalne in neformalne skupine upoštevati najstrožja načela in pravila demokratičnega delovanja, vselej upoštevajoč poslovnik, zakonodajo in etični kodeks, pri čemer ne smejo delovati diskriminatorno, spodbujati sovraštva ipd.« (Priloga J). Temu pritrjuje tudi švedska poslanka, ki se strinja, da so registrirane medskupine izpostavljene strožjemu nadzoru kot neregistrirane. Sama je bila kljub temu priča primeru, ko je delovna skupina Antisemitism delovala v skladu z zelo visokimi etičnimi standardi, čeprav ni bila registrirana kot medskupina. K temu dodaja, da je bila raven etike v določenih primerih celo višja kot v posameznih medskupinah (Priloga M). Razlika, ali je skupina pod nadzorom notranjih pravil ali ne, registrirane medskupine ne postavlja nujno na višji etični položaj delovanja od neregistriranih skupin, ki delujejo znotraj in zunaj EP (Priloga L; Vajgl 2015). Razlika je morda le ta, da pri neregistriranih medskupinah področje, s katerim se ta ukvarja, ni tako jasno vidno (Priloga L).

4.2.2 Vloga nevladnih organizacij pri delovanju medskupin

Druga tema iz sklopa odgovorov razkriva vpliv delovanja nevladnih organizacij znotraj delovanja medskupin. Na podlagi odgovorov poslancev in predstavnice sekretariata nevladne organizacije AGE je vpliv nevladnih organizacij velik, vendar ne samo na to medskupino, temveč tudi sicer, kot meni Vajgl (Vajgl 2015). »Vsaka nevladna organizacija je ustanovljena z določenim namenom, ima določen cilj in je seveda usmerjena v tisti cilj. Poslanci moramo pri tem paziti, da sprejemamo uravnoteženo zakonodajo« (Jordan 2015). Nevladne organizacije so v evropskem prostoru zelo dejavne ter jih zaradi znanja in izkušenj z določenega področja poslanci tudi zato zelo upoštevajo. Močne so zaradi dobre organiziranosti in odlične argumentacije. Poslanci za svoje delo morajo strokovno dobro poznavati področje, s katerim se ukvarjajo, vendar so brez specializiranih strokovnih sodelavcev oziroma podpore inštitutov, ki jo poslanci potrebujejo pri sprejemanju zakonodaje (Jordan 2015; Vajgl 2015). Zaradi tega je njihova strokovna pomoč odvisna predvsem od argumentov, ki jih poslancem nudijo nevladne organizacije. V primeru AGE-a, kot dodaja poslanec, so bili vsi dozdejšnji sestanki in bodo zagotovo tudi prihodnji, osnovani na argumentih in temah, ki jih pripravlja ta nevladna organizacija (Vajgl 2015).

To potrjuje tudi izjava Durandove, ki meni, da so medskupine odlična vstopna točka za njihovo nevladno organizacijo. Omogoča jim namreč zagotovilo, da bo tematika, ki zadeva starejšo populacijo, zastopana v EP, ko potekajo pogovori, ki bi lahko vključevali pravice starejših občanov. V zahvalo za dober odnos, ki ga gojijo s poslanci ter glede delovanja medskupine, so po njihovem mnenju interesi starejših ljudi v EP veliko bolj slišani, kot bi bili sicer. Medskupine so zanje odlično orodje tudi v primerih, ko bi nevladna organizacija rada delovala pri določenem dosjeju ali amandmaju. Njihov prvi stik so poslanci, ki so člani medskupine, kajti vedo, da so ti občutljivejši za zanje pomembno tematiko. Poslanci jim v večini primerov namreč prisluhnejo. Njihovo delo je tako pozneje posredovano tudi v odbore in seje poslanskih skupin. Rezultati so bili vidni tako v njihovih razpravah kot tudi na sejah odborov (Durand 2015).

Na vprašanje, kakšna je vloga EK v medskupinah, glede na to, da AGE delno sofinancira EK, so poslanci in predstavnica AGE odgovorili tako. Po mnenju Vajgla je v interesu EK sodelovati s civilnodružbenimi organizacijami, kot je AGE, predvsem zaradi strokovne podpore, ki jo te organizacije nudijo na specifičnem področju. Zaradi kvalificiranosti glede poznavanja problematike, ki so jo v teh organizacijah pridobili, v tem primeru tudi AGE, pomoč, ki jo nudijo, EK razbremenjuje. Strokovnjaki v teh organizacijah namreč izkazujejo poseben empatični odnos do problema, v tem primeru specifične ciljne skupine, in so zaradi tega glede konkretnih problemov bolj ozaveščeni. Posledično njihovo argumentiranje ni tako uradniško, kot bi bilo sicer. Zaradi znanja, ki so ga pridobili, EK izkazuje zanimanje za sodelovanje z nevladnimi organizacijami, kot je AGE (Vajgl 2015).

Primer konkretnega sodelovanja med medskupino in EK ter AGE pojasnjuje predstavnica sekretariata Durandova, ki meni, da so predstavniki EK večkrat povabljeni na dogodke, ki jih medskupina organizira z namenom predstavitve vidika EK glede določenega problema. Nevladna organizacija je prav tako pogosto namenjena medsebojnemu povezovanju poslancev in EK, predvsem tistih, ki so dejavni na tem področju, v obravnavanem primeru na področju staranja ljudi (Durand 2015).

Kljub sodelovanju med omenjenimi akterji Jordanova meni, da glede na izkušnje, ki jih je sama pridobila med sodelovanjem v medskupini, ni bilo dejanskega vpliva EK na njeno delovanje. Poslanci so se vedno sami odločali, samostojno obravnavali delovni

načrt ter določali teme, ki jih bodo na sejah obravnavali (Jordan 2015). K temu Durandova dodaja, da je odnos s poslanci vedno zelo neformalen. Kar obravnavajo na sejah, se določa sproti. Vsak poslanec ima tudi besedo pri določanju in oblikovanju agende (Durand 2015).

Za konec nas je zanimalo tudi, kako poteka financiranje medskupine. Durandova zagotavlja, da za medskupino Active Ageing ni na voljo nobenega proračuna oziroma kake druge finančne pomoči. Kadar gre za financiranje dogodkov, denar, ki ga potrebujejo, vzamejo iz vira, ki je na voljo nevladni organizaciji AGE. Omenjeni denar je na primer namenjen za catering, nikoli pa ni kompenzacija za poslance, ki so v njej dejavni (Durand 2015).

4.2.3 Vpliv lobijev v medskupinah

Kriterij zastopanosti lobijev v medskupinah je odvisen predvsem od tega, ali so seje medskupine odprte za javnost oziroma zaprte. Če je seja medskupine odprta, je tako nevladnim organizacijam kot tudi lobističnim skupinam omogočen lažji dostop do zadev, o katerih poteka razprava v medskupinah, kar jim zagotavlja večjo možnost vplivanja na poslance, kot pojasnjuje nizozemski poslanec van Nistelrooij. Glede skupine Active ageing navaja, da so seje medskupine odprte tako za medije kot tudi za javnost, kar lobijem omogoča prost vstop. K temu dodaja, da je tudi organizacijam omogočeno, da se s poslanci dogovorijo za osebni sestanek, čeprav predsednik medskupine v prejšnjem mandatu zagotavlja, da v zadnjem parlamentarnem obdobju ni bilo stikov na strani lobističnih skupin (Prilogi L in I). Temu lahko na podlagi analiziranih vprašalnikov pritrdimo, kajti odgovori vseh poslancev na vprašanje o lobizmu v medskupini Active Ageing govorijo le o lobizmu, ki je splošno prisoten v EP, in ne omenjajo lobizma v primeru medskupine, ki je predmet naše obravnave, oziroma izpostavljajo lobije le v primeru drugih medskupin.

Res je, da medskupina Active ageing ni toliko v interesu lobijev kot morda nekatere druge medskupine, povezane z njihovimi neposrednimi interesi, vendar se tudi tukaj že pojavlja zanimanje za skupno sodelovanje. Zanimanje lobijev za medskupino je po mnenju Durandove čedalje bolj prisotno. Čeprav medskupine večinoma uživajo podporo nevladnih organizacij, se je v zadnji kampanji za ponovno ustanovitev

medskupine pojavil tudi konkreten interes različnih vrst industrije, ki so izkazale odkrito podporo za ponovno vzpostavitev medskupine. Kako se bo to sodelovanje v prihodnosti razvilo, je še prezgodaj napovedati, vendar je odločitev o tem, s kom bo medskupina sodelovala, odvisna le od volje poslancev (Durand 2015).

Da so lobiji del vsakdanjosti v EP, se strinjajo vsi intervjuvani poslanci. Na lobije lahko gledamo kot na skupine ljudi z istimi interesi, katerih namen je pomagati in je to etično in pozitivno. Dejstvo pa je, da je ugled lobistične dejavnosti žal tudi negativen. O tem vidiku poslanec Vajgl raje ne spregovori, meni pa tudi, da so medskupine vsekakor »na nek način lobiji, vsaka posebej« (Vajgl 2015).

Poslanci lobizem kljub temu vidijo kot pozitivno dejavnost, ki jim je v pomoč pri njihovem delovanju in sprejemanju zakonodaje.

Za lobije je vsekakor značilen določen vpliv, kajti s strokovno pomočjo in z nasveti dnevno oblikujejo mnenja poslancev (Priloga J). Poslanka Fajonova ne vidi ničesar spornega v dejstvu, da lobiji »nastopajo transparentno« ter po pravilih, določenih s pravilnikom EP, in da so ti registrirani v registru pri EK. Sodelovanje z lobisti vidi kot zeleno dejavnost pri svojem delu, saj ti izpostavljajo določene interese in problematiko, prikazujejo tako priložnosti kot morebitne težave pri določenem problemu (Priloga J). Če v Bruslju ne bi bilo lobistov, bi pomenilo, da je zakonodaja, ki jo EP sprejema, popolnoma irelevantna, saj ne bi vključevala vpogleda določenih skupin v problematiko, ki se pojavlja v družbi in tudi sicer. Pojasnjuje namreč, da vsaka zakonodaja, ki se sprejema v EP, neposredno vpliva na določen segment ljudi. Iz tega posledično izhaja dejstvo, da je cilj tako organizacij kot tudi civilne družbe vplivati na odločitve poslancev tako, da jim predstavijo svoj vidik problema, kadar gre za določeno argumentacijo (Jordan 2015). Poslanci se dnevno srečujejo s temi skupinami, kajti menijo, da sta njuna obveza in pogoj za kakovostnejše in temeljitejše delo, da pristanejo na sestanke ter srečanja tako s predstavniki civilne družbe kot tudi z lobističnimi skupinami, ki so si pridobile izkušnje in potrebno strokovno znanje na določenih področjih (Jordan 2015; Priloga J).

S poslanko Wikströmovo kot podpredsednico medskupine Disability Intergroup so v prejšnjem mandatu večkrat navezale stik različne organizacije, povezane z invalidnostjo. Kot navaja, je bila njena izkušnja vedno pozitivna (Priloga M).

Podpredsednik medskupine Active ageing, poslanec Becker, vidi v lobijih predvsem to prednost, da je na strani interesnih skupin, ki predstavljajo civilno družbo, omogočen vpogled v stališča, ki jih te zastopajo. V večini primerov je zaradi tega zanj končna odločitev lažja, če so na voljo ustrezne informacije o nasprotnih, kontroverznih polih kot pa na primer le o eni strani (Priloga I).

Med poslanci, volivkami in volivci ter zainteresiranimi skupinami dnevno poteka zelo intenzivna interakcija. Vendar je odločitev, s katerimi od teh in na kakšen način bodo potekala srečanja, odvisna le od vsakega poslanca posebej. Kljub temu da je EP po aferi, v katero je bil vpleten tudi slovenski poslanec, sprejel ukrepe, ki bi preprečevali korupcijo, še vedno vsak poslanec sam odloča, kako bo ravnal v takih primerih (Jordan 2015). Čeprav je bil EP vpleten v afero, med katero so bili poslanci vpleteni v podkupovanja za podajanje nasvetov, Durandova odgovarja, da se to ni dogajalo v okviru medskupin. V vsakem primeru je zunanjim akterjem prepovedano, da bi kakorkoli denarno oziroma drugače plačevali poslancem EP za katerokoli njihovo delo (Durand 2015). Kot dodaja Becker, je to strogo določeno tudi v kodeksu ravnanja EU (Priloga I).

Lobistične skupine vsak teden prirejajo večerje, med katerimi poslancem predstavijo vsaj eno temo, ki jo želijo izpostaviti. Poslanec mora biti sam dovolj pozoren, da se izogne situacijam, v katerih bi lahko prišlo do možnosti korupcije na strani lobističnih skupin (Jordan 2015). Nekdanja poslanka še dodaja, da se je z lobisti vedno videvala v spremstvu dveh asistentk oziroma v večjih skupinah, saj se je tako lahko izognila morebitnim primerom, pri katerih bi lahko prišlo do podkupovanja. Le tako je lahko brezskrbneje razpravljala o temah, ki so bile predmet srečanja. Sama se seveda dobro zaveda, da na ta način kot politik »ogroziš svojo verodostojnost in integriteto« (Jordan 2015). Obenem dodaja, da se enako lahko zgodi tudi lobističnim skupinam, ki delujejo v Bruslju. Verodostojnost in vpliv, ki so si ju lobistične skupine pridobile v dolgoletni tradiciji delovanja v EP, lahko s koruptivnimi dejanji te v trenutku izgubijo, prav tako pa tudi dostop v EP. Tega se po mnenju Jordanove vsi dobro zavedajo. Ne glede na

posamezne primere korupcije, ki so se pojavili v EP, so po njenih izkušnjah ta srečanja povsem »dobronamerna in večina ljudi ne gre čez mejo« (Jordan 2015).

Kljub temu odgovornost poslanca zahteva, da se ne pusti zvabiti v ozko specifične lobistične interese in da s pridobljenimi informacijami ravna v skladu s svojimi načeli ter pri sprejemanju zakonodaje deluje v dobro vseh Evropejk in Evropejcev (Priloga J; Jordan 2015). »Kot politik je zame stvar osebne integritete, da se izognem kateremukoli osebnemu lobističnemu vplivu in ostajam strogo objektivna,« poudarja Becker (Priloga I).

4.2.4 Politično-ideološki konflikt znotraj medskupin

Analiza v tem sklopu raziskave govori neposredno o preseganju politično-ideološkega konflikta, ki je glavni predmet naše raziskave. Vpogled v obravnavano temo je s tega vidika nazornejši in jasnejši. Po zaključeni analizi bodo dovolj konkretni rezultati omogočili na začetku postavljeno hipotezo potrditi oziroma ovreči.

Medskupine so dodatna platforma za razpravo, med katero je poslancem omogočeno izmenjevanje stališč in iskanje skupnih argumentov, ki jih lahko med seboj povežejo. Od drugih platform so medskupine tiste, ki so bolj usmerjene. Poslanci se v njih zbirajo, predvsem zaradi specifične tematike, ki jih družijo. Namen medskupin je, da se poslanci med seboj srečajo, spoznajo in ugotovijo, kdo izmed njihovih kolegov je po interesih blizu. Politična pripadnost v medskupinah namreč izgubi pomen (Jordan 2015; Vajgl 2015).

Na vprašanje, ali je v medskupinah mogoče preseči politično-ideološki konflikt oziroma strankarsko rivalstvo, nekateri poslanci odgovarjajo, da je rivalstvo med njimi zelo redko. Poslanci, ki so dejavno vključeni v medskupine, se tam združujejo predvsem zaradi določenih tem, ki se jim zdijo pomembne. Sodelovanje med različnimi političnimi skupinami je po njihovih izkušnjah pozitiven dejavnik. Vsi, ki tam sodelujejo, so zelo odprtega značaja, kar vsakomur omogoča izraziti svoj vidik o določenem problemu, ki ga zanima. Kot meni poslanec van Nistelrooij, pa na srečo ni treba sprejemati odločitev, ki bi zahtevale vpletanje različnih političnih in strankarskih razhajanj (Prilogi M in L). Politična pripadnost v medskupinah, katerih član je bil

poslanec Vajgl, je bila po njegovem mnenju popolnoma nerelevantna. Te medskupine so v primerjavi z drugimi bolj naravnane k temu, da temeljijo na skupnem interesu nekemu pomagati oziroma vzpodbuditi določeno dodatno dejavnost na specifičnem področju. V medskupinah je po mnenju Vajgla bolj kot drugje prisoten občutek za tolerantnost, ustvarjalnost in tudi etičnost (Vajgl 2015).

Kot primer žive interakcije in sodelovanja med poslanci kot pripadniki različnih političnih skupin je prav primer nove medskupine Active ageing, intergenerational solidarity & family policies. Osebna izkušnja poslanca Vajgla nazorno prikazuje primer, kako poslanci, ki delujejo v medskupinah, presegajo politično-ideološke vidike, kadar gre za oblikovanje medskupin z različnimi ideološkimi nazori. Predhodna medskupina Ageing and intergenerational solidarity intergroup se je, kot je že bilo omenjeno, v novem mandatu združila z medskupino Family Intergroup. V obdobju ustanovitve medskupine sta bili na začetku oblikovani različni skupini z navidezno istim ciljem. Ena skupina se je imenovala Intergroup of active ageing, medtem ko je bila druga Active ageing, intergenerational solidarity and family policies. Poslanec je med dogovarjanji prisostvoval na sestankih obeh skupin. Njegova ugotovitev je bila, da je za skupino Active ageing, intergenerational solidarity and family policies značilna določena ideologija, ki temelji na krščanskem pogledu na družino. Odločil se je, da bo podprl drugo skupino, ki ni bila osnovana po nobenem svetovnoideološkem nazoru. Skupina Active ageing, intergenerational solidarity and family policies je pozneje pri glasovanju prejela večino glasov. Obe skupini sta se naknadno povezali. Med oblikovanjem nove medskupine je poslanec Vajgl prejel povabilo k sodelovanju poslanke Záborske, ki je bila pobudnica ustanovitve skupine, a je poslanec ni podprl. Sodelovanje mu je ponudila ravno v odboru, ki bi bil odgovoren za družinske zadeve. Kljub temu da poslanec na začetku oblikovanja ni podprl nove medskupine, ravno zaradi ideoloških nazorov, ki jih je ta izkazovala pri družinskih zadevah, sodelovanja ni odklonil in je zdaj soprodsedujoči v novi medskupini. Zaključuje še »V medskupini smo sedaj ljudje, ki imamo očitno različne interese in poudarke, ampak to kljub temu ni moteče« (Vajgl 2015).

Posamezniki navajajo, da je udeležba predstavnikov različnih medskupin celo prednost. Kljub temu da so v medskupinah predstavniki tako levega kot desnega političnega pola, je vsem skupno, da v medskupinah najdejo skupno točko, ki bo sprejemljiva za obe

strani. Le tako bo EP predlog sprejel. Medskupine so namreč še eden izmed mehanizmov EP, ki iščejo skupen pogled poslancev na določen problem.

Uspeh pri določeni zadevi je mogoče doseči le z nadstrankarskim dogovorom. Skupne dejavnosti, priprave stališč, organiziranje dogodkov in konferenc so namreč sredstvo za uresničitev skupnih ciljev. Dejavniki poslanci na podlagi pridobljenih znanj in izkušenj naknadno predstavijo svoj pogled znotraj svoje politične skupine ter tako pridobijo njihovo podporo. EP je v prednosti, če so poslanci iz različnih političnih polov poenoteni. Skupno stališče jim omogoča, da lahko suvereno nastopijo pred Evropskim svetom, zadnjim med akterji, ki določeno spremembo potrdi oziroma ovrže. Na ta način deluje medskupina *Active ageing, intergenerational solidarity & family policies* kot druge medskupine (Priloga M in J; Jordan 2015).

Poslanci naj bi se po mnenju poslanke Fajonove pri delu odločali po svoji vesti. Sama zelo redko pride v spor s svojo politično skupino. Še redkeje se to dogaja v medskupinah, ker te niso zakonodajna telesa, temveč skupine, v katerih poslanci sodelujejo v okviru dodatnih neobveznih dejavnosti. Kljub temu da se poslanci med seboj ne strinjajo, ob tem ne motijo dela medskupine (Priloga J in K).

Vajgl se pri odločitvah v medskupini vedno odloča v skladu s svojimi vrednotami, kljub drugačnemu mnenju večine oziroma stališču politične skupine (Vajgl 2015). Francoska poslanka Griesbeck dodaja, da če se njeno osebno mnenje ne bi ujemalo z mnenjem medskupine, bi medskupino lahko tudi zapustila (Priloga K). Prav tako bi ravnal tudi avstrijski poslanec Becker, ki nestrinjanje vedno jasno izrazi. Obenem želi druge člane medskupine prepričati o svojem osebnem stališču. Če je pri tem neuspešen, je njegov odziv odvisen od teže teme, ki jo obravnavajo. V skrajnem primeru bi se lahko zgodilo, da bi svoje članstvo v medskupini celo prekinil (Priloga I). Jordanova glede istega vprašanja odgovarja, da v tem primeru spoštuje tako parlamentarno demokracijo kot tudi verodostojnost posameznika, da odloča po svoji volji. Pri tem naj bi bila vsekakor prisotna tudi strankarska disciplina, če želi stranka uveljaviti svoje vrednote (Jordan 2015). Temu stališču se pridružuje tudi švedska poslanka Wikströmova, ki zatrjuje, da do zdaj še ni bila v situaciji, ko bi prišlo do navzkrižja med njenimi osebnimi političnimi interesi in interesi medskupine. Glede na dejstvo, da jo pri delu vodi njeno

politično prepričanje, bi bila medskupino pripravljena tudi zapustiti, če bi ta predlagala kaj, kar bi bilo v nasprotju z njenim prepričanjem (Priloga M).

Raven sodelovanja in preseganja politično-ideoloških konfliktov se med poslanci različnih političnih skupin na splošno tako v EP kot tudi v medskupinah razlikuje od ravni, ki je značilna za poslance na nacionalni ravni. Kdorkoli deluje v politiki, se po mnenju poslanca Beckerja ne more izogniti konfliktom in rivalstvu. Vendar je delo v EP v primerjavi z nacionalno ali regionalno politiko naravnano veliko bolj v smer sodelovanja med političnimi skupinami, in sicer tako, da se vsa pogajanja zaključijo konstruktivno in se vedno sklenejo skupni kompromisi (Priloga I). EP je ustanova, ki omogoča širši pogled ter tudi sodelovanje, kajti deluje po povsem drugačnih načelih kot nacionalni parlament (Jordan 2015). Slovenskim evropskim poslancem je veliko lažje preseči strankarskopolitične delitve, kot je to mogoče storiti v nacionalnem parlamentu (Priloga J). Res je, da so področja, na katerih se slovenski poslanci v EP ne strinjajo, so pa tudi področja, na katerih najdejo skupni jezik in delujejo povezano, kot ocenjuje Jordanova (Jordan 2015). Ko je treba združiti moči in delovati v dobro Slovenije, pa po mnenju poslanke Fajonove to naredijo brez zadržkov (Priloga J).

4.2.5 Pomen medskupin v EP

Poslanci so odgovarjali tudi na vprašanje, kaj pomenijo medskupine zanje in kakšna je njihova vloga v EP. Odgovori kažejo, da so medskupine v EP želeni organ, ki jim omogoča drugačne oblike sodelovanja. Posledično se to pozna tudi v drugih organih EP. Iz izjav poslancev lahko razberemo, kako sami vidijo medskupine, kako lahko v njih delujejo in kakšna je njihova učinkovitost.

Medskupine v EP delujejo z vidika javnega in zasebnega sektorja kot platforma, kjer je obojim omogočen neposredni stik s poslanci pri predstavitvi tako svojih interesov kot tudi zamisli. Zastopanje ljudi je poglobljena ideja EP in je na ta način delno uresničena z delovanjem medskupin. Za poslance EP so medskupine forum, ki jim omogoča izmenjavo idej tako med seboj kot tudi z javnostjo, predvsem z vidika tem, ki so javnega pomena. Tako sodelovanje lahko privede do tega, da se določene problematike javnega značaja posledično predstavijo oziroma zagovarjajo znotraj EP. Ravno zato je

»vidna parlamentarna akcija v očeh javnosti izjemno pomembno dejanje v luči boja proti demokratičnemu deficitu EU«, kot pojasnjuje van Nistelrooij (Priloga L).

Active ageing, intergenerational solidarity & family policies je medskupina, ki ima na tem področju zelo pomembno vlogo pri ozaveščanju poslancev o problemih, s katerimi se dnevno sooča starejša generacija v Evropi. Populacija starejšega prebivalstva tako kot njihove potrebe v sodobnem svetu vedno bolj naraščajo. Zaradi tega ima tudi ta problematika v EP zdaj večjo težo. Do zdaj je medskupina Active ageing, intergenerational solidarity & family policies dosegla že precej ciljev, ki starejšim Evropejcem omogoča boljše življenje (s predlogi amandmajev, ki urejajo pokojnine ter raven revščine starejših državljanov, z direktivo o spletni dostopnosti, s projektom o kakovostni dolgoročni oskrbi starejših ipd.). Medskupina se trudi, da so vse javne storitve, ki bi zanimale starejše občane, vključene v področje direktiv, ki urejajo njihovo uporabo. Poslanci so člani medskupin in v njih sodelujejo, poleg tega pa so ozaveščani tudi tako, da gostijo konference o projektih, v katerih sodeluje medskupina. Zaradi njihovega pozitivnega odziva so poslanci bolj ozaveščeni o posamezni problematiki ter o rezultatih projektov, ki se odvijajo na področjih, povezanih s starejšo populacijo (Durand 2015).

Jordanova vidi pomen medskupine Active ageing, intergenerational solidarity & family policies predvsem v tem, da so poslancem omogočeni predavanja in predstavitve znotraj tega segmenta. Njihova vsebina jim je pozneje v oporo pri sprejemanju zakonodaje, saj zadeva problematiko starejše populacije. Za starejše so značilne specifične potrebe, ki pa jih ne pozna dobro. Vsekakor pa je po njenem mnenju potrebna pozornost pri sprejemanju zakonodaje. V medskupino se je prijavila, da bi bila bolj obveščena in pozorna na določene podrobnosti. Dodaja še, da je treba specifične probleme urejati horizontalno, v splošni zakonodaji, in ne pozneje v specifičnih predpisih. To delno omogočajo tudi medskupine. S predlogom predpisa je namreč mogoče v še pravem času dodati stavek, ki vključuje tudi starejše prebivalstvo, ki potem stopi v veljavo (primer spletne dostopnosti za starejše). Pri sprejemanju zakonodaje s področja informacijskih tehnologij je bilo na primer vprašanje tudi, kako bo predpis vplival na starejšo generacijo, ki ni tako informacijsko pismena kot mlajša populacija. Res je, da poslanci sprejemajo glavne smernice, višino proračuna, odločajo o tem, katerim projektom bodo namenjena finančna sredstva, vplivajo pa tudi na to, katerim področjem je vsebinsko

treba nameniti večjo pozornost. Na splošno so raziskave izvedene za moške, zato je pri sprejemanju nove zakonodaje pomembna vključitev tudi potrebe populacije, ki v raziskave ni vključena. V konkretnem primeru gre za otroke, ženske in starejše državljane. Tako v medskupinah kot tudi v drugih programih EU poslanci posebej skrbijo, da je na določenih področjih (npr. področju zdravja) poudarjena tudi skrb za starejše državljane. Tako je bilo tudi v programu Obzorja 2020, ko je bila ena od smernic ta, da je treba ustrezno ukrepati tako glede na podnebne kot tudi demografske spremembe v EU, kot navaja Jordanova. Medskupine in druga združenja poslancev so ustanovljena ravno z namenom ozaveščanja poslancev in obenem omogočanja konkretnih dejavnosti, ko je to mogoče (Jordan 2015).

V prihodnosti bodo medskupine imele vedno večjo vlogo, saj bodo pomemben forum, v katerem je mogoča največja intenzivnost razpravljanja o perečih problemih. Tam namreč poteka izmenjava najboljših primerov prakse med poslanci in stroko. Zaradi časa, ki jim je na voljo, je razprava med poslanci globlja, kot bi bila sicer, in je možnost za nove ideje večja. Ravno te je nato mogoče vključiti v delo, ki ga poslanci opravljajo v odborih (Prilogi I in M). »Medskupine med drugim omogočajo neobremenjeno diskusijo med poslankami in poslanci. Takrat, ko je zakonodaja že na mizi, smo vendarle bolj obremenjeni, da je treba določeno vsebino sprejeti. Bolj obremenjeni smo s svojo ideologijo in stališči držav članic. Ljudje in različni lobisti pritiskajo. Zato je zelo dobro, če se o določenih stvareh že prej pogovorimo znotraj medskupin. Želim si, da bi ostale,« zaključuje Jordanova (Jordan 2015).

5 SKLEP

V empiričnem delu raziskave smo želeli pridobiti jasnejši vpogled v naravo delovanja medskupin, ki bi združeval dva pojma – etični vidik njihovega delovanja ter preseganje politično-ideoloških konfliktov med poslanci znotraj tega organa EP. Pričakovanja so bila le delno izpolnjena. Zaradi skopega nabora podatkov, ki jih je mogoče pridobiti, zaradi pomanjkanja akademskih raziskav, opravljenih na tem področju, analiz in tudi omejenega obsega prejetih odgovorov je prispevek v tem diplomskem delu le skromen začetek raziskav na tem področju. Kljub temu lahko navedemo določene ugotovitve, ki odpirajo pot nadaljnjim zasnovam tega vprašanja v prihodnje.

Delovanje medskupine ni nujno bolj etično, če je medskupina registrirana. Čeprav registracija in ureditev statusa medskupin zadovoljujeta pravni vidik tega organa znotraj ustanove EP, še vedno ne zagotavljata jasnega vpogleda v njihovo delovanje. Transparentnost akcij poslancev znotraj delovanja medskupin žal zaradi dokaj neformalne oblike njihovega delovanja širši javnosti ni na vpogled. Obenem formalnopravna urejenost medskupin, ne predpostavlja nujno dejstva, da so neregistrirane skupine s svojim delovanjem manj etične.

Res je, da je solidarnost kot vrednota v medskupinah mogoče pogosteje prisotna kot v drugih organih EP. Njihov odnos do problematike je namreč prostovoljno usmerjen v širše poznavanje segmenta, o katerem menijo, da zahteva dodatno razpravo.

Vpliv nevladnih organizacij na delovanje medskupin je vsekakor prisoten. Že samo z vidika načina organizacije medskupine ne more biti drugače. Poslanci so odvisni od nevladne organizacije, saj jim ta nudi vso strokovno pomoč pri obravnavi določene problematike in jo tudi sami iščejo. Posledično je njihov končni pogled na dano situacijo v končni fazi posredno odvisen od mnenja in načina predstavitve nevladne organizacije. Odgovornosti zato ni mogoče pripisati le poslancem, kakor tudi dobronamernosti nevladne organizacije, ki sodeluje med oblikovanjem politike znotraj EP. Kljub temu je glede na analizirane prejete odgovore raven etike visoka tako v primeru nevladne organizacije AGE Platform Europe kot tudi poslancev EP, ki so odgovorili na zastavljena vprašanja.

Kako in koliko so lobiji prisotni pri delovanju medskupin je težko dokazati. Lobiji kot zunanji dejavnik vsakodnevno sooblikujejo odločitve poslancev v EP. Na podlagi odgovorov, ki smo jih pridobili z intervjuji, lahko sklepamo, da je bila njihova izkušnja z lobistično dejavnostjo do zdaj tako pozitivna kot tudi konstruktivna. Poslanci se zavedajo pasti, ki jih ta prinaša, vendar stavijo na svojo verodostojnost kot tudi verodostojnost teh organizacij.

Pomen vpliva lobijev posledično omogoča tudi ustvarjanje podobe etične razvitosti družbe na splošno, v konkretnem primeru na podlagi delovanja izvoljenih poslancev na strani iste družbe v odnosu do civilnodružbenih potreb. Tega vidika nam žal ni uspelo prikazati, saj v primeru medskupine Active ageing, intergenerational solidarity & family policies v preteklem mandatu ne moremo govoriti o vplivu lobijev na medskupino. Tako podpredsednik Becker kot tudi sekretarka Durandova namreč zagotavljata, da lobiji v medskupini do zdaj niso bili prisotni.

Hipotezo, ali delovanje medskupin izkazuje raven etičnosti, ki presega običajne politično-ideološke konflikte drugih parlamentarnih struktur v EP, lahko pritrdimo. Zaradi neobveznega udeleževanja poslancev in osebnega zanimanja za problematiko poslanci lažje presežejo politično-ideološki konflikt. Njihova obremenjenost s politično pripadnostjo zaradi neformalne zasnove medskupine je na ravni delovanja medskupin manj prisotna. Platforma, ki jo ta organ omogoča, poslancem omogoča udejstvovanje in vplivanje na problematiko, ki v EP ni dovolj zastopana in bi po njihovi vesti zahtevala dodatno razpravo. Poleg tega je raziskava tudi pokazala, da je preseganje politično-ideoloških konfliktov tako v medskupinah kot tudi na ravni EP veliko večje, kot je sicer na nacionalni ravni.⁸

Prav tako je mogoče potrditi povezavo med etičnostjo delovanja medskupin in preseganjem politično-ideoloških nazorov. V zasnovi Pravilnika o ustanavljanju medskupin je določeno, da je za njihovo registracijo in ustanovitev potrebna udeležba vsaj treh političnih skupin. Osnova tega pravila, ki določa sestavo znotraj medskupin, zagotavlja, da se v okviru obravnave specifične problematike znotraj medskupin

⁸ Ugotovitve zajemajo zgolj dejstva, pridobljena z lastnimi viri, obsegajo pa predvsem obravnavo medskupine Active ageing, intergenerational solidarity and family policies. Raziskava ne zajema skupin, ki jih EP uradno ni priznal, so pa kljub temu v EP prisotne.

zagotovi čimvečja predstavnost vseh politično-ideoloških pogledov, ki zastopajo družbo znotraj EP. To pravilo že samo posebej preprečuje možnost kakršnegakoli izključevanja, kar raven etike iz tega zornega kota zvišuje. Uvod v to trditev zagovarja tudi sopredsednik medskupine Active ageing, intergenerational solidarity and family policies, van Nistelrooij, ki pravi: »Predvsem registrirane medskupine, kjer so predstavljene večstrankarske skupine z različnimi pogledi, bodo v prihodnje zelo pomembne v luči transparentnosti in demokracije« (Priloga L). Za natančnejši vpogled v ta vidik bi bilo treba področje raziskave še dodatno skržiti in poglobiti, za kar bi potrebovali več časa in strokovnih akademskih raziskav s tega področja, ki bi to trditev podkrepile.

Namen medskupin je predvsem izpostaviti teme javnega značaja, ki so drugače postavljene ob rob razprave znotraj drugih organov EP ter so stičišče treh drugače redko povezanih skupin: javnosti, zasebnega sektorja in predstavnikov EP. Interakcija znotraj teh organov poteka v primerjavi z drugimi organi precej bolj neformalno, kar omogoča manj obremenjeno komunikacijo in lažje poenotenje med pripadniki različnih skupin. Etičnost razprave in njena namembnost se v končni fazi odražata v sprejetih sklepih znotraj EP, ki za njihovo realizacijo zahteva sodelovanje med poslanci različnih političnih skupin. V primeru medskupine Active ageing, intergenerational solidarity and family policies lahko potrdimo, da je poslanstvo te medskupine naravnano v to smer.

Medskupine so v svoji zasnovi pozitivno zastavljene. Z njihovo podporo je mogoče preseči marsikatera nesoglasja, saj prostor in čas, ki sta na voljo, to omogočata. Od poslancev in drugih interesnih skupin je odvisno, ali bo ta organ zasledoval svoj namen in izkoristil pozitivne dejavnike v prid družbi. Etičnost vedno v veliki meri zadeva posameznika.

V raziskavo so bili vključeni le določeni segmenti vprašanja etičnosti medskupin in njihovega preseganja politično-ideoloških konfliktov. Kot je že bilo omenjeno, bi raziskava pridobila na teži in verodostojnosti, če bi vanjo vključili več osebnih intervjujev s poslanci več različnih političnih strank. Prav tako bi bila stopnja raziskave obravnavana širše in celoviteje, če bi v obravnavo vključili več medskupin, ki niso registrirane v EP, oziroma tako imenovanih delovnih skupin. Obenem bi v raziskavo morali vključiti oziroma raziskati tudi dejanski vpliv lobijev v EP.

Poglobljeni pogled na predmet obravnave bi v raziskavi bil omogočen, če bi se osredinili na vprašanje, čemu je preseganje politično-ideoloških nazorov v neformalnem okolju lažje, kot je v oblikah formalnega združevanja, in čemu je etičnost lažje dosegljiva vrednota, kadar gre za združevanje med posamezniki na podlagi tem, ki so v skupnem interesu širšega javnega značaja.

Smer nadaljnega raziskovanja je vsekakor mogoče prepoznati v relevantnosti pomena združevanja in pripadnosti kot oblike in vrednote. Obenem bi bilo etičnost nedvomno zanimivo raziskati globlje v povezavi z vrednoto, ki jo imenujemo skrb.

6 LITERATURA

1. *AGE Platform Europe* (AGE). Dostopno prek: <http://www.age-platform.eu> (4. maj 2016).
2. --- 2013a. *What is the Intergroup on Ageing and Intergenerational Solidarity?* Dostopno prek: <http://www.age-platform.eu/component/content/article/41-age-and-the-eu-institutions/european-parliament/intergroup-on-ageing/602-what-is-the-intergroup-on-ageing-and-intergenerational-solidarity-> (4. maj 2016).
3. --- 2013b. *Re-establishing the Intergroup.* Dostopno prek: <http://www.age-platform.eu/age-and-the-eu-institutions/european-parliament/intergroup-on-ageing-and-intergenerational-solidarity/588-re-establishing-the-intergroup> (4. maj 2016).
4. --- 2013c. *Letter to the members of European Parliament.* Dostopno prek: <http://www.age-platform.eu/age-and-the-eu-institutions/europeanparliament/intergroup-on-ageing-and-intergenerational-solidarity/589-letter-to-the-members-of-european-parliament> (4. maj 2016).
5. --- 2013d. *Re-establishment of the Intergroup on Ageing and Intergenerational Solidarity.* Dostopno prek: <http://www.age-platform.eu/age-and-the-eu-institutions/european-parliament/intergroup-on-ageing-and-intergenerational-solidarity/605-re-establishment-of-the-intergroup-on-ageing-and-intergenerational-solidarity> (4. maj 2016).
6. --- 2015. *Intergroup on Ageing and intergenerational solidarity.* Dostopno prek: <http://www.age-platform.eu/age-work/age-and-the-eu-institutions/european-parliament/intergroup-on-ageing-and-intergenerational-solidarity> (4. maj 2016).
7. Aristotel. 2002. *Nikomahova etika.* Ljubljana: Slovenska matica.

8. Beetham, David. 2006. *Parliament and democracy in the twenty-first century. A guide to good practice*. Dostopno prek: http://www.ipu.org/PDF/publications/democracy_en.pdf (3. maj 2016).
9. --- in Christopher Lord. 1998. *Legitimacy and the EU*. London; New York: Longman.
10. Bell, S. Davis in Christopher Lord. 1998. *Transnational parties in the European Union*. Aldershot: Ashgate.
11. Butler, Israel de Jesús. 2008. Non-governmental Organisation Participation in the EU Law-making Process: The Example of Social Non-governmental Organisations at the Commission, Parliament and Council. *European Law Journal* 14 (5). Dostopno prek: <http://www.cesruc.org/uploads/soft/130304/1-1303041A405.pdf> (4. maj 2016).
12. Carney, Gerard. 1998. *Conflict of Interests: Legislators, Ministers and Public Officials*. Dostopno prek: http://anti-corruption.org/pmb321/pmb/opac_css/doc_num.php?explnum_id=214 (3. maj 2016).
13. Carritt, Edgar Frederick. 1950. *Ethical and political thinking*. Oxford: Calderon Press.
14. Corbett, Richard, Francis Jacobs in Michael Shackleton. 2000. *The European Parliament 4th Edition*. London: John Harper.
15. --- 2011. *The European Parliament 8th Edition*. London: John Harper. Kindle edition.
16. Durand, Ophélie. 2015. Intervju z avtorico. Bruselj, 14. januar.
17. Evropski observatorij za podjetja (CEO). 2006. *Transparency Boost Needed for European Parliament Cross-Party Groups*. Dostopno prek: <http://archive.corporateeurope.org/crosspartygroups.pdf> (4. maj 2016).

18. Evropski parlament. 2012. *Interinstitutional Agreements, Agreement between the European Parliament and the European Commission on the establishment of a transparency register for organisations and self-employed individuals engaged in EU policymaking and policy implementation* - Medinstitucionalni sporazum o skupnem registru o preglednosti (IAA), P7_TA(2011)0222, sprejet 11. maja 2011. Ur. l. EU C 377 E/176. Dostopno prek: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DP0222&rid=2> (3. maj 2016).
19. --- 2014a. *Medskupine*. Dostopno prek: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/20150201PVL00010/Organisation> (5. maj 2016).
20. --- 2014b. *Poslovnik EP*. Dostopno prek: <http://www.europarl.europa.eu/sipade/rulesleg8/Rulesleg8.SL.pdf> (4. maj 2016).
21. --- 2014c. *Kodeks ravnanja za poslance Evropskega parlamenta v zvezi s finančnimi interesi in navzkrižji interesov* 116–119. Dostopno prek: <http://www.europarl.europa.eu/sipade/rulesleg8/Rulesleg8.SL.pdf> (3. maj 2016).
22. --- 2014č. *Pravilnik o ustanavljanju medskupin*. Dostopno prek: http://www.europarl.europa.eu/pdf/intergroupes/legislature_8/DecisionofCoPof16Dec1999-Rules_governing_the_establishment_of_integroupes.pdf (5. maj 2016).
23. --- 2014d. *Seznam članov medskupine Active ageing, intergenerational solidarity & family policies*. Dostopno prek: http://www.europarl.europa.eu/pdf/intergroupes/VIII_LEG_01_Active_ageing_20150624.pdf (5. maj 2016).
24. --- 2014e. *Seznam registriranih medskupin v EP (2014–2019)*. 11. december 2014. Dostopno prek: http://www.europarl.europa.eu/pdf/intergroupes/legislature_8/Final_approval_of_the_intergroups_by_the_Conference_of_Presidents.pdf (5. maj 2016).
25. --- 2014f. *EU Transparency Register* (TR). Dostopno prek: <http://www.europarl.europa.eu/EPRS/EPRS-Briefing-542170-European-Transparency-Register-FINAL.pdf> (3. maj 2016).

26. Gay, Oonagh, in Patricia Leopold. 2004. *Conduct unbecoming: The regulation of parliamentary behaviour*. Suffolk: St. Edmundsbury Press.
27. Gilman, C. Stuart. 2005. *Ethics codes and codes of conduct as tools for promoting an ethical and professional public service: Comparative Successes and Lessons*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/mena/governance/35521418.pdf> (3. maj 2016).
28. Habermas, Jürgen. 2001. *Justification and application: remarks on discourse ethics*. Cambridge (Mass.), London: MIT.
29. Heffler, Claudia, Christine Neuhold, Olivier Rozenberg in Julie Smith. 2015. *The Palgrave handbook of national parliaments and the European Union*. Basingstoke; New York: Palgrave Macmillan.
30. Hix, Simon 2005. *The political system of European Union*. Basingstoke; New York: Palgrave Macmillan.
31. --- 2008. *What's wrong with the European Union and how to fix it*. Cambridge; Malden: Polity Press.
32. --- in Christopher Lord. 1997. *Political parties in the European Union*. New York: St. Martin's Press.
33. ---, Abdul Noury in Gerard Roland. 2007. *Democratic Politics in the European Parliament*. Cambridge, New York: Cambridge University Press.
34. Hutchings, Kimberly. 2011. *Global ethics: an introduction*. Cambridge, Malden: Polity Press.
35. Jordan, Romana. 2015. Intervju z avtorico. Ljubljana, 19. januar.
36. *Kangaroo Group*. 2014. Dostopno prek: <http://www.kangarogroup.eu> (4. maj 2016).

37. Lesbian, Gay, Bisexual & Transgender Rights (LGBT). 2014. *2009–2014: 4 political groups led the way for LGBT rights*. Dostopno prek: <http://www.lgbt-ep.eu/press-releases/4-political-groups-led-lgbt-rights/> (4. maj 2016).
38. Nagel, Thomas. 1991. *Equality and partiality*. New York, Oxford: Oxford University Press.
39. National Democratic Institute for International Affairs (NDI). 1999. *Legislative Ethics: A Comparative Analysis*. Dostopno prek: https://www.ndi.org/files/026_ww_legethics.pdf (3. maj 2016).
40. Nedergaard, Peter in Mads Dagnis Jensen. 2014. The anatomy of Intergroups – network governance in the political engine room of the European Parliament. *Policy Studies* 35 (2): 192–209.
41. Odbor ministrov Sveta Evrope (OMSE). 2010. *Lobbying in a democratic society (European Code of conduct on lobbying), Reply*. Dostopno prek: <http://semanticpace.net/tools/pdf.aspx?doc=aHR0cDovL2Fzc2VtYmx5LmNvZS5pbmQvbncveG1sL1hSZWYvWDJILURXLWV4dHIuYXNwP2ZpbGVpZD0xMjYwMCZsYW5nPUVO&xsI=aHR0cDovL3NlbWFudGljcGFjZS5uZXQvWHNsdC9QZGYvWFJlZi1XRRC1BVCYTUwyUERGLnhzbA==&xsltparams=ZmlsZWlkPTEyNjAw> (3. maj 2016).
42. Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE). 2012. *Background Study: Professional and Ethical standards for Parliamentarians*. Dostopno prek: <https://www.osce.org/odihr/98924?download=true> (3. maj 2016).
43. Power, Greg. 2009. *Handbook on parliamentary ethics and conduct. A guide for parliamentarians*. Dostopno prek: https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round4/GOPAC%20Handbook%202009_EN.pdf (3. maj 2016).
44. Rasmussen Kluger, Maja. 2011. *Lobbying the European Parliament: A necessary evil*. Dostopno prek: http://aei.pitt.edu/31864/1/No_242_Rasmussen_on_EP_Lobbying_final.pdf (3. maj 2016).

45. Silk, Paul in Rhodri Walters. 1995. *How parliament works*. London, New York: Longman.
46. Stapenhurst, Rick in Riccardo Pelizzo. 2004. *Legislative ethics and Codes of Conduct*. Dostopno prek: http://siteresources.worldbank.org/EXTPARLIAMENTARIANS/Resources/Legislative_Ethics_and_Codes_of_Conduct.pdf (3. maj 2016).
47. Toornstra, Dick. 2011. *Parliamentary Ethics: A Question of trust*. Dostopno prek: http://www.agora-parl.org/sites/default/files/codes_of_conduct_final-enforweb.pdf (3. maj 2016).
48. Vajgl, Ivo. 2015. Intervju z avtorjem. Ljubljana, 16. januar.
49. Van der Hulst, Marc. 2000. *The Parliamentary mandate: A global comparative study*. Dostopno prek: http://www.ipu.org/PDF/publications/mandate_e.pdf (3. maj 2016).
50. Watts, Duncan. 2008. *The European Union*. Edinburgh: Edinburgh University Press. Dostopno prek: eBook Collection (3. maj 2016).
51. Wiliams, Veronica. 2001. *Parliamentary Codes of Conduct in Europe: An overview*. Dostopno prek: https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round4/ParliamentaryCodesofConductinEurope_EN.pdf (3. maj 2016).
52. Whaley, John. 1995. *Controlling Corruption: A Parliamentarian's Handbook*. 15.marec. Dostopno prek: https://www.ndi.org/files/026_ww_legethics.pdf (3. maj 2016).
53. Zetter, Lionel. 2008. *Lobbying: The art of political persuasion*. Petersfield: Harriman House. Dostopno prek: eBook Collection (3. maj 2016)

PRILOGE

Priloga A: Kodeks ravnanja za poslance Evropskega parlamenta v zvezi s finančnimi interesi in navzkrižji interesov

**KODEKS RAVNANJA ZA POSLANCE EVROPSKEGA PARLAMENTA V ZVEZI
S FINANČNIMI INTERESI IN NAVZKRIŽJI INTERESOV**

(Vir: EP 2014c)

Člen 1

Glavna načela

Poslanci Evropskega parlamenta pri izvrševanju svojih funkcij:

1. (a) se zgledujejo in ravnanjo po naslednjih splošnih načelih ravnanja: nepristranskost, integriteta, preglednost, marljivost, poštenost, odgovornost in spoštovanje ugleda Parlamenta,
2. (b) delujejo izključno v splošnem interesu in ne pridobivajo niti si ne prizadevajo, da bi pridobili kakršno koli neposredno ali posredno finančno korist ali drugo nagrado.

Člen 2

Glavne dolžnosti poslancev

Poslanci Evropskega parlamenta v okviru svojega mandata:

1. (a) ne sklenejo nikakršnega dogovora, na podlagi katerega bi delovali ali glasovali v interesu tretjih fizičnih ali pravnih oseb, ki bi lahko ogrozil njihovo svobodo glasovanja iz člena 6 Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami z dne 20. septembra 1976 in iz člena 2 Statuta poslancev Evropskega parlamenta;
2. (b) ne zahtevajo, ne sprejmejo oziroma nimajo nikakršne neposredne ali posredne finančne koristi ali drugačne nagrade v zameno za izvrševanje pritiska ali za glas v

zvezi z zakonodajo, predlogi resolucij, pisnimi izjavami ali vprašanji, vloženimi v Parlamentu ali enem od njegovih odborov, in vestno skrbijo za to, da se izognejo vsakršnemu položaju, ki bi lahko nakazoval na korupcijo;

Člen 3

Navzkrižja interesov

1. Navzkrižje interesov obstaja, ko ima poslanec Evropskega parlamenta osebni interes, ki bi lahko neprimerno vplival na izvrševanje njegove funkcije poslanca. Ne gre za navzkrižje interesov, ko poslanec pridobi ugodnosti le zaradi dejstva, da pripada prebivalstvu kot celoti ali veliki skupini ljudi.

2. Vsak poslanec, ki ugotovi, da bo izpostavljen navzkrižju interesov, nemudoma sprejme potrebne ukrepe, da tako stanje odpravi, v skladu z načeli in določbami tega kodeksa ravnanja. Če poslanec ne more rešiti navzkrižja interesov, na to pisno opozori predsednika. V primeru negotovosti se lahko poslanec zaupno posvetuje s posvetovalnim odborom o ravnanju poslancev, ustanovljenem v skladu s členom 7.

3. Brez poseganja v člen 2 poslanci pred nastopom ali glasovanjem na plenarnem zasedanju ali v organih Parlamenta ali ko so predlagani za poročevalce, javno naznanijo vsakršno dejansko ali morebitno navzkrižje interesov v zvezi z obravnavanim vprašanjem, če to ni očitno iz podatkov, prijavljenih v skladu s členom 4. Ta naznanitev se opravi pisno ali ustno predsedniku med zadevno parlamentarno razpravo.

Člen 4

Izjava poslancev

1. Zaradi preglednosti poslanci Evropskega parlamenta predsedniku pred koncem prvega zasedanja po volitvah v Evropski parlament (če je to med zakonodajnim obdobjem, pa v 30 dneh po prevzemu poslanske funkcije) v skladu s svojo osebno odgovornostjo predložijo izjavo o finančnih interesih na obrazcu, ki ga v skladu s členom 9 sprejme predsedstvo. Predsednika obvestijo o vsakršni spremembi, ki vpliva na izjavo, v 30 dneh po nastopu take spremembe.

2. Izjava o finančnih interesih vsebuje naslednje natančno navedene podatke:

1. (a) poklicne dejavnosti poslanca v treh letih pred nastopom funkcije v Parlamentu, pa tudi sodelovanje v upravnih odborih ali nadzornih svetih družb, nevladnih organizacij, združenj ali drugih pravnih oseb v istem obdobju,
2. (b) vsako nadomestilo, ki ga poslanec prejema za opravljanje mandata v drugem parlamentu,
3. (c) vsaka redna plačana dejavnost, ki jo poslanec opravlja ob svoji poslanski funkciji, ne glede na to, ali gre za zaposlitev ali samostojen poklic,
4. (d) sodelovanje v upravnih odborih ali nadzornih svetih družb, nevladnih organizacij, združenj ali drugih pravnih oseb ali izvajanje drugih zunanjih dejavnosti, ki se jim posveča poslanec, ne glede na to, ali sta plačana,
5. (e) vsaka druga občasna plačana zunanja dejavnost (vključno s pisanjem, konferencami ali izvedenskimi storitvami), če skupno plačilo presega 5 000 EUR v koledarskem letu,
6. (f) sodelovanje v družbi ali partnerstvu, če ima to možne posledice na javno politiko ali če ima poslanec zaradi takega sodelovanja vpliv na delovanje te pravne osebe,
7. (g) kakršna koli podpora, bodisi finančna bodisi v obliki osebja ali dobrin, ki jo prejema poleg sredstev, ki jih zagotavlja Parlament, in mu jo v zvezi z njegovo politično dejavnostjo nudijo tretje osebe, katerih identiteta se razkrije,
8. (h) drugi finančni interesi, ki bi lahko vplivali na izvrševanje poslanske funkcije.

Redna plačila, ki jih poslanec prejema v zvezi z vsako točko prvega pododstavka, se razvrstijo v eno od naslednjih kategorij:

- – 500 do 1 000 EUR na mesec;
- – 1 001 do 5 000 EUR na mesec;
- – 5 001 do 10 000 EUR na mesec;
- – več kot 10 000 EUR na mesec.

Vsa druga plačila, ki jih poslanec prejema, prijavljena v skladu z vsako točko prvega pododstavka, se izračunajo na letni ravni, delijo z dvanajst in nato uvrstijo v eno od kategorij iz drugega pododstavka.

3. Podatki, ki jih na podlagi tega člena dobi predsednik, se na lahko dostopen način objavijo na spletni strani Parlamenta.

4. Če poslanec ni oddal izjave o finančnih interesih, ne more biti izvoljen za opravljanje položaja v Parlamentu ali njegovih telesih in ne more biti imenovan za poročevalca ali sodelovati v uradni delegaciji.

Člen 5

Darila ali podobne koristi

1. Poslanci Evropskega parlamenta se pri izvrševanju njihove funkcije vzdržijo sprejemati darila ali podobne koristi, razen tistih v približni vrednosti, ki je nižja od 150 EUR in so podarjena iz vljudnosti, ali tistih, ki so podarjena iz vljudnosti, ko poslanci uradno predstavljajo Parlament.

2. Vsa darila, ki so poslancem podarjeni v skladu z odstavkom 1, ko poslanci uradno predstavljajo Parlament, se prepustijo predsedniku in se z njimi ravna v skladu z izvedbenimi pravili, ki jih določi predsedstvo, v skladu s členom 9.

3. Določbe iz odstavka 1 in 2 se ne uporabljajo za povračilo potnih stroškov, stroškov bivanja in dnevnic poslancev ali neposredno plačilo teh stroškov s strani tretje strani, če se poslanec odzove vabilu in se pri izvrševanju svojih dolžnosti udeleži dogodkov, ki jih organizira tretja stran.

Področje uporabe tega odstavka, zlasti določb za zagotavljanje preglednosti, se opredeli v izvedbenih pravilih, ki jih določi predsedstvo, v skladu s členom 9.

Člen 6

Dejavnosti nekdanjih poslancev

Nekdanji poslanci Evropskega parlamenta, ki se poklicno ukvarjajo z dejavnostmi lobiranja ali zastopanja, ki so v neposredni zvezi s postopkom odločanja Unije, med

opravljanjem te dejavnosti ne morejo koristiti ugodnosti, ki v skladu s pravili, ki jih je določilo predsedstvo⁹, pripadajo nekdanjim poslancem.

Člen 7

Posvetovalni odbor o ravnanju poslancev

1. Ustanovi se posvetovalni odbor o ravnanju poslancev („posvetovalni odbor“).

2. Posvetovalni odbor sestavlja pet članov, ki jih med člani predsedstva in

koordinatorji Odbora za ustavne zadeve in Odbora za pravne zadeve na začetku svojega mandata imenuje predsednik, ob upoštevanju izkušenj poslancev in političnega ravnotežja.

Člani posvetovalnega odbora se vsakih 6 mesecev po rotacijskem sistemu izmenjajo pri predsedovanju odboru.

3. Predsednik na začetku svojega mandata imenuje tudi nadomestne člane posvetovalnega odbora, in sicer enega za vsako politično skupino, ki nima svojega predstavnika v posvetovalnem odboru.

V primeru domnevne kršitve kodeksa ravnanja s strani člana politične skupine, ki nima svojega predstavnika v posvetovalnem odboru, postane zadevni nadomestni član za preiskavo te domnevne kršitve šesti redni član posvetovalnega odbora.

4. Posvetovalni odbor poslancu na njegovo zahtevo zaupno in 30 dneh da smernice o razlagi in izvajanju določb tega kodeksa ravnanja. Poslanec se na te smernice lahko zanese.

5. Na zahtevo predsednika posvetovalni odbor tudi presodi o domnevnih kršitvah kodeksa ravnanja in predsedniku svetuje v zvezi z ukrepi, ki bi jih bilo morebiti potrebno sprejeti.

6. Po posvetovanju s predsednikom se posvetovalni odbor lahko posvetuje tudi z zunanjimi strokovnjaki.

⁹ Sklep predsedstva z dne 12. aprila 1999.

7. Posvetovalni odbor objavi tudi letno poročilo o svojih dejavnostih.

Člen 8

Postopek v primeru kršitev kodeksa ravnanja

1. V primeru domneve, da je poslanec Evropskega parlamenta kršil kodeks ravnanja, predsednik lahko s tem seznaní posvetovalni odbor.

2. Posvetovalni odbor preuči okoliščine domnevne kršitve in lahko zasliši poslanca, ki ga to zadeva. Na podlagi svojih dognanj oblikuje priporočila predsedniku glede morebitne odločitve.

3. Če na podlagi tega priporočila predsednik sklène, da je zadevni poslanec kršil kodeks ravnanja, po razgovoru s poslancem sprejme obrazložen sklep, ki določa kazen, s katero seznaní poslanca.

Izrečena kazen lahko vsebuje enega ali več ukrepov iz člena 153(3) Poslovnika.

4. Poslanec ima možnost za notranjo pritožbo v skladu s členom 154 Poslovnika.

5. Po preteku roka iz člena 154 Poslovnika predsednik na plenarnem zasedanju razglasi kazen, izrečeno poslancu, ki se tudi objavi na vidnem mestu spletne strani Parlamenta do konca zakonodajnega obdobja.

Člen 9

Izvajanje

Predsedstvo sprejme izvedbene ukrepe tega kodeksa ravnanja, vključno s postopkom za nadzor, ter po potrebi posodobi zneske iz členov 4 in 5.

Lahko tudi posreduje predloge za revizijo tega kodeksa ravnanja.

Priloga B: European Code of conduct on lobbying

Doc. 12438, 23.November 2010

LOBBYING IN A DEMOCRATIC SOCIETY (EUROPEAN CODE OF CONDUCT ON LOBBYING)

Reply¹⁰ to Recommendation 1908 (2010), Committee of Ministers
(Vir: OMSE 2010)

1. The Committee of Ministers has attentively examined Parliamentary Assembly Recommendation 1908 (2010) on "Lobbying in a democratic society (European Code of conduct on lobbying)", which it has brought to the attention of the governments of the member states and forwarded to the European Commission for Democracy through Law (Venice Commission), the Group of States against Corruption (GRECO) and the Conference of International Non-governmental Organisations (INGOs) for information and possible comments. The opinions and comments of the Conference of INGOs and GRECO are appended to this reply.

2. The Committee of Ministers welcomes the interest shown by the Parliamentary Assembly with regard to lobbying activities and their potential impact on the functioning of democratic institutions and political decision making on matters of public interest. It shares the Assembly's view that, while it is legitimate for interest groups to organise themselves in society and take action aimed at furthering their interests, it is also important to ensure in the same time that lobbying activities do not undermine democratic principles and good governance.

3. The Committee of Ministers is also convinced that ensuring the transparency of lobbying activities helps to combat the loss of confidence in institutions and declining interest in politics. It believes that greater transparency of these activities would furthermore provide an effective prevention tool in the fight against corruption. In this connection, it notes that GRECO believes that drawing up a European code of conduct on lobbying would be beneficial for efforts to fight against corruption and that GRECO

¹⁰ Adopted at the 1098th meeting of the Ministers' Deputies (17 November 2010)

stands ready to provide assistance as appropriate, including in the framework of monitoring. The Committee notes that the Conference of INGOs also supports the idea of drafting such a code. It welcomes the fact that the Conference proposes to take part in any work that might be carried out on drawing up this code.

4. Questions prompted by lobbying practices were raised, alongside other topics linked to democratic governance, at the session of the Forum for the Future of Democracy, held in Yerevan from 19 to 21 October 2010. In the light of the Forum's conclusions and the findings of the study which the Venice Commission has decided to carry out, in response to Parliamentary Assembly Resolution 1744 (2010), on the expediency of taking standard-setting measures at national and European level with regard to activities of extra-institutional actors in a democratic system, the Committee of Ministers will examine the possible follow-up to the Assembly recommendation to draw up a European code of conduct on lobbying. The Assembly will be notified of the Committee's conclusions on this matter in due course.

Appendix 1 to the reply

Opinion of the Conference of International Non-governmental Organisations (INGOs)

1. The Conference of INGOs thanks the Ministers' Deputies for sending it the Parliamentary Assembly Recommendation 1908 (2010) on "Lobbying in a democratic society (European Code of conduct on lobbying)" for information and comment.

2. At its plenary meeting on Thursday, 24 June 2010, the Conference of INGOs decided by a majority, with four votes against and two abstentions, in favour of the idea of drafting a European code of conduct on lobbying to be adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe.

3. The Conference of INGOs would like to take an active part in the group appointed to draw up this code. The issues at stake are very important because such a

code would help to smooth relations between citizens, economic players and political groups.

4. The first article of the code should describe its specific purpose: it is intended first and foremost to enhance the participatory aspects of democracy.

5. This goal can be achieved through the regulation of lobbying activities but would not be served by any restriction on freedom of association.

6. Ultimately, the aim is to enable as many stakeholders as possible to participate as much as possible so that we can look beyond private, corporatist interests and pinpoint what is in the general interest, thus legitimising political decisions. In other words, the idea is to help civil society as a whole to become more involved in consultation processes set in motion by the political authorities. This is also the aim of the Code of Good Practice for Civil Participation in the Decision-Making Process drawn up by the Conference of INGOs. In this code, it is submitted that a constructive relationship between the authorities and NGOs should be based on the following common principles: participation, trust, accountability and transparency and independence.

7. The INGOs subscribe fully to the principle of transparency put forward by the Parliamentary Assembly and share its view that it is essential in order to restore the trust of 800 million Europeans in politics. They are increasingly committed to applying this principle to themselves and have placed it at the heart of the charters of good NGO governance that they have drawn up.

8. As to lobbying activities properly speaking, the code should be designed to promote free expression for all parties and the principle of transparency should allow everyone to influence debate without having to use means of pressure or manipulation which undermine democratic debate.

9. In this respect, the NGOs feel that they make a positive contribution to lobbying activities. Common rules might therefore be desirable.

10. As regards the methods to be promoted, those drafting the code should try to identify pragmatic, efficient and simple solutions that can be properly implemented and not impose any unnecessary restrictions on economic players and associations, which would probably be circumvented anyway by the least transparent organisations.

11. The proposals in paragraph 11 of the Parliamentary Assembly recommendation already outline some of these methods:

- encouraging all stakeholders to participate;
- enhancing transparency, in particular through declarations of the funding sources of the lobby or NGO concerned;
- preventing conflicts of interest among people and bodies involved in lobbying activities.

12. The Council of Europe has a unique means of involving civil society in its activities in the form of the Conference of INGOs, which comprises 366 INGOs with participatory status, representing in turn several thousands of NGOs throughout Europe. This enables civil society to make a contrasting yet comprehensive contribution representing all its diversity.

Appendix 2 to the reply

Comments of the Group of States against Corruption (GRECO)

At their 1085th meeting (26 May 2010), the Ministers' Deputies of the Council of Europe decided to communicate Parliamentary Assembly [Recommendation 1908 \(2010\)](#) on “Lobbying in a democratic society (European Code of conduct on lobbying)”¹¹ to GRECO for information and possible comments. At its 48th Plenary meeting (27 September – 1 October 2010), GRECO adopted the following comments with a view to their transmission to the Committee of Ministers:

¹¹ Assembly debate on 26 April 2010 (11th sitting) (see [Doc. 11937](#), report of the Committee on Economic Affairs and Development, rapporteur: Mr Mendes Bota). Text adopted by the Assembly on 26 April 2010 (11th sitting).

1. GRECO notes with interest the call of the Parliamentary Assembly to elaborate a European code of good conduct on lobbying, considering that unregulated, secret lobbying may undermine democratic principles and good governance. GRECO concurs with the Assembly when it stresses, in paragraph 9 of its recommendation, that greater transparency of lobbying activities can make political and economical players more accountable and restore public confidence in government authorities' democratic functioning.

2. Bearing in mind that there is not much regulation available on lobbying in its member states, GRECO welcomes paragraph 11 of the recommendation which invites the Committee of Ministers to elaborate a code of conduct including, *inter alia*, a clear definition of lobbying; measures to ensure transparency; rules for politicians and civil servants as well as members of pressure groups and the business sector; and foreseeing the registration of lobbying entities. The recommendation thus takes due account of the fact that the phenomenon of lobbying involves two sides, the lobbyist and the elected representatives and other officials who are lobbied (there may, however, be more actors involved).

3. GRECO wishes to draw attention to the Programme of action against corruption as adopted by the Committee of Ministers on 21 November 1996 [GMC (96) 95], according to which the establishment and implementation of rules drawing the line between lobbying and corrupting should be encouraged. As was stressed in the Programme of action against corruption, lobbying is not in itself something evil but the role of lobbyists is of a sensitive nature as the borderline between exertion of influence (which is legal) and trading in influence (which in many countries is illegal) is not always easy to distinguish. Against this background, GRECO is convinced that the drawing-up of a European code of conduct on lobbying would also be beneficial for the fight against corruption. In particular, the objective of establishing a precise definition of lobbying may assist countries in dealing with the issue of trading in influence and in better preventing conflicts of interest, for example, in respect of persons moving from the public to the private sector and vice versa (“revolving doors”), a well known feature of the “lobbying industry”.

4. GRECO has not yet devoted any of its evaluation rounds specifically to the issue of lobbying. That said, in the context of its forthcoming 4th Evaluation Round which is devoted to “Corruption prevention in parliamentary assemblies, the judiciary and among other actors of the pre-judicial and judicial process” existing standards of conduct for members of parliamentary assemblies vis-à-vis lobbyists and lobbying will also be assessed. Moreover, it should be recalled that the High-level conference held on the occasion of GRECO’s 10th Anniversary (5 October 2009) included a round table debate on future challenges and emerging subject areas. In this context the issue of “lobbying and corruption” was discussed and it was concluded that this topic would clearly merit more attention in the future.

5. In the light of what has been stated above, there is clearly a growing demand in Europe and elsewhere for the establishment of regulatory frameworks in respect of lobbying. The elaboration of a European code of conduct in lobbying therefore appears very timely and GRECO stands ready to provide assistance as appropriate, in particular by duly monitoring the implementation of provisions relevant to the fight against corruption that might be contained in a possible legal instrument adopted in pursuance of the Assembly’s recommendation.

Priloga C: Medinstitucionalni sporazum o skupnem Registru o preglednosti

MEDINSTITUCIONALNI SPORAZUM O SKUPNEM REGISTRU O PREGLEDNOSTI

Sklep evropskega parlamenta z dne 11. Maja 2011 o sklenitvi medinstitucionalnega sporazuma med Parlamentom in Komisijo o skupnem registru za preglednost

(Vir: EP 2012)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sklepa, ki ga je 18. novembra 2010 sprejela konferenca predsednikov,
 - ob upoštevanju osnutka sporazuma Evropskega parlamenta in Evropske komisije o vzpostavitvi registra za preglednost za organizacije in samozaposlene osebe, ki sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politik EU (v nadaljevanju: sporazum),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. maja 2008 o pripravi okvira za dejavnosti zastopnikov interesov (lobistov) v institucijah Evropske unije¹²,
 - ob upoštevanju člena 127(1) Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve (A7-0174/2011),
- A. ker člen 11(2) Pogodbe o Evropski uniji določa: "Institucije vzdržujejo odprt, pregleden in reden dialog s predstavniškimi združenji in civilno družbo",
- B. ker skupni register organizacij in posameznikov, ki sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politik EU, krepi preglednost tega dialoga,
- C. ker je navedena resolucija Parlamenta z dne 8. maja 2008 določila načela, na osnovi katerih je Parlament pristopil k pogajanjem s Komisijo o skupnem registru,
- D. ker so s sklepom Parlamenta z dne 11. maja 2011 o spremembi njegovega poslovnika po vzpostavitvi skupnega registra za preglednost Evropskega parlamenta in Komisije uvedene potrebne spremembe¹³,

¹² UL C 271 E, 12.11.2009, str. 48.

¹³ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0221.

1. meni, da je sporazum pomemben prvi korak k večji preglednosti in namerava pravočasno predlagati vzpostavitev standardov, s katerimi bi zagotovili skladno celovitost javne uprave Unije in okrepitev njenih institucionalnih pravil;
2. poudarja, da skupni register omogoča iskanje vseh podatkov na enem mestu, kar državljanom omogoča, da ugotovijo, kateri udeleženci so v stiku z institucijami; opaža, da je s tem olajšana tudi naloga zastopnikov interesov, ki se morajo registrirati samo enkrat;
3. vendar ponavlja, da Parlament ohranja svojo neomejeno pravico odločanja o tem, komu se dovoli vstop v njegova poslopja;
4. meni, da bo sporazum deloval kot močna spodbuda za registracijo, saj zaradi njega nihče ne bo mogel pridobiti izkaznice, ki omogoča vstop v Parlament, ne da bi se najprej registriral;
5. vseeno pa ponovno poziva k obvezni registraciji lobistov v register za preglednost in k ukrepom, ki jih bo treba sprejeti v sklopu prihodnjega postopka revizije, da bi pripravili prehod k obvezni registraciji;
6. obžaluje, da se Svet še ni pridružil sporazumu, čeprav je to bistveno za zagotovitev preglednosti v vseh fazah zakonodajnega postopka na ravni EU; vendar pa pozdravlja dejstvo, da je Svet nakazal, da bo postal stranka sporazuma; poziva Svet, naj se čimprej pridruži skupnemu registru;
7. zlasti pozdravlja naslednje vidike, ki jih vsebuje novi sporazum:
 - (a) sprememba imena v "register za preglednost";
 - (b) področje uporabe registra, ki pokriva vse ustrezne udeležence, ne vključuje pa, med drugimi, socialnih partnerjev kot udeležencev v socialnem dialogu, cerkev, političnih strank, lokalnih, regionalnih in občinskih organov, tudi predstavništev njihovih uprav; ob upoštevanju njihove institucionalne vloge v skladu s pogodbami in odstavkom 10(b) ter odstavki 11, 12 in 13 sporazuma ne sodijo v področje uporabe registra; to je treba pojasniti ob prvi reviziji sporazuma; Parlament želi, da bi Komisija v zvezi s tem še izrazila svoje strinjanje;

(c) dejstvo, da register omogoča preglednost zelo različnih kontaktov evropskih institucij, zlasti tako, da pod ločenimi poglavji združuje zastopnike posameznih interesov, predstavnike civilne družbe in predstavnike javnih organov, s čimer ločuje različne vloge lobistov in uradnih sogovornikov institucij Unije;

(d) zahteva po ustreznih finančnih podatkih;

(e) zavezujoči ukrepi v primeru neupoštevanja pravil ravnanja, ki so priložena sporazumu;

8. meni, da pravila, ki veljajo za predstavnike javnih organov in organizacij, ki v sklopu svojih dejavnosti služijo javnim interesom in jih obvezujejo ustavne norme in temeljne pravice, ne bi smela biti enaka tistim, ki veljajo za zastopnike posameznih interesov; zlasti ocenjuje, da lahko vabilo k registriranju, ki se ga naslovi na organizacije javnega značaja, zadeva le avtonomne organizacije, ne pa tudi javne organe;

9. poziva svoje predsedstvo, da izdela sistem, po katerem bi vse lobiste iz področja uporabe registra, ki se sestanejo z določenim poslancem glede specifičnega zakonodajnega postopka, navedli v posebni obrazložitvi, ki bi jo priložili poročilu ali priporočilu k zadevnem osnutku zakonodajnega akta;

10. odobri sklenitev sporazuma, ki je priložen temu poročilu, ob upoštevanju pojasnenih vidikov v tem sklepu, in ga odloči priložiti svojemu poslovniku;

11. naroči svojemu predsedniku, naj ta sklep posreduje Svetu in Komisiji v vednost.

Priloga C.1: Sporazum med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo o vzpostavitvi registra za preglednost

PRILOGA

SPORAZUM MED EVROPSKIM PARLAMENTOM IN EVROPSKO KOMISIJO O
VZPOSTAVITVI REGISTRA ZA PREGLEDNOST ZA ORGANIZACIJE IN
SAMOZAPOSLENE OSEBE, KI SODELUJEJO PRI OBLIKOVANJU IN
IZVAJANJU POLITIK EU

Evropski parlament in Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: stranki sporazuma) – ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji, zlasti člena 11(1) in (2) navedene pogodbe, Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 295 navedene pogodbe, in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (skupaj v nadaljnjem besedilu: pogodbe), ob upoštevanju, da oblikovalci evropske politike pri svojem delovanju niso izolirani od civilne družbe, temveč s predstavnimi združenji in civilno družbo vzdržujejo odprt, pregleden in redni dialog –

STA SKLENILA NASLEDNJI SPORAZUM:

I. Vzpostavitev registra za preglednost

1. V skladu z zavezanostjo k preglednosti se stranki sporazuma dogovorita, da vzpostavita in upravljata skupni "register za preglednost" (v nadaljnjem besedilu: register), katerega namen je registracija in spremljanje organizacij ter samozaposlenih oseb, ki sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politik EU.

II. Načela, na katerih temelji register

2. Vzpostavitev in upravljanje registra temeljita na obstoječih sistemih registrov – Evropski parlament ga je vzpostavil in začel uporabljati leta 1996, Evropska komisija pa junija 2008 –, dopoljenih z delom ustrezne skupne delovne skupine Evropskega

parlamenta in Evropske komisije ter s prilagoditvami, ki izhajajo iz pridobljenih izkušenj in prispevkov interesnih skupin, zapisanih v sporočilu Evropske komisije z dne 28. oktobra 2009 z naslovom „Pobuda za preglednost v Evropi: register zastopnikov interesov, leto pozneje“¹⁴. Ta pristop ne vpliva na cilje Evropskega parlamenta, navedene v resoluciji Parlamenta z dne 8. maja 2008 o pripravi okvira za dejavnosti zastopnikov interesov (lobistov) v institucijah Evropske unije, in tudi ne posega vanje¹⁵.

3. Pri vzpostavitvi in upravljanju registra je treba upoštevati splošna načela prava Unije, vključno z načeloma sorazmernosti in nediskriminacije.

4. Pri vzpostavitvi in upravljanju registra je treba upoštevati pravico poslancev Evropskega parlamenta, da parlamentarni mandat opravljajo brez omejitev, njihovim volivcem pa ne sme ovirati dostopa do prostorov Evropskega parlamenta.

5. Vzpostavitev in upravljanje registra ne posega v pristojnosti ali posebne pravice strank sporazuma ali vpliva na njune zadevne organizacijske pristojnosti.

6. Stranki sporazuma si prizadevata obravnavati podobno vse subjekte, ki opravljajo podobne dejavnosti, in omogočiti, da bi za registracijo organizacij in samozaposlenih oseb, ki sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politik EU, veljati enaki pogoji.

III. Struktura registra

7. Register vsebuje:

(a) smernice registra:

- področje uporabe registra, upravičene dejavnosti in izjeme;
- oddelki za registracijo (priloga 1);
- podatki, ki se zahtevajo od registracijskih zavezancev, vključno z zahtevami glede finančnih razkritij (priloga 2);

(b) pravila ravnanja (priloga 3);

(c) mehanizem za pritožbe in ukrepe, ki se uporabijo v primeru ravnanja, ki ni skladno s pravili, vključno s postopkom za preiskavo in obravnavo pritožb (priloga 4).

IV. Področje uporabe registra

Zajete dejavnosti

8. Področje uporabe registra zajema vse dejavnosti, razen tistih, ki so izvzete v delu IV, katerih cilj je neposredno ali posredno vplivati na oblikovanje ali izvajanje politik ter postopke odločanja institucij EU, ne glede na uporabljen komunikacijski kanal ali komunikacijsko sredstvo, npr. zunanje izvajanje, mediji, pogodbe s poklicnimi

¹⁴ KOM(2009)0612.

¹⁵ UL C 271 E, 12.11.2009, str. 48.

posredniki, možganski trusti, „platforme“, forumi, kampanje in javne pobude. Te dejavnosti med drugim vključujejo stike s člani, uradniki ali ostalim osebjem v institucijah EU, pripravo, razpošiljanje in posredovanje pisem, informativnega gradiva ali dokumentov za razpravo in dokumentov o stališčih, organizacijo dogodkov, srečanj ali promocijskih dejavnosti in družabnih dogodkov ali konferenc, za katere so vabila prejeli člani, uradniki ali ostalo osebje institucij EU. Vključeni so tudi prostovoljni prispevki in sodelovanje na uradnih posvetovanjih o predvideni zakonodaji EU ali drugih pravnih aktov ter drugih odprtih posvetovanjih.

9. Od vseh organizacij in samozaposlenih oseb, ki se ukvarjajo z dejavnostmi s področja uporabe registra, ne glede na njihov pravni status, se pričakuje registracija¹⁶.

Izvzete dejavnosti

10. Iz področja uporabe registra so izvzete naslednje dejavnosti:

(a) dejavnosti glede zagotavljanja pravnega in drugega strokovnega svetovanja, če so povezane z uveljavljanjem temeljne pravice stranke do nepristranskega sojenja, vključno s pravico do obrambe v upravnih postopkih, kot jih opravljajo pravniki ali kateri koli drugi zadevni strokovnjaki. V področje uporabe registra ne spadajo (ne glede na to, kdo pri njih sodeluje): svetovalne dejavnosti in stiki z javnimi organi, katerih namen je boljša obveščenost stranke o splošnem pravnem položaju, o njenem specifičnem pravnem položaju ali svetovanje o tem, ali je nek pravni ali administrativni ukrep v dani obliki zakonsko ustrezen ali dopusten; svetovanje stranki z namenom, da se ji pomaga zagotoviti skladnost njenih dejavnosti z zakonodajo; zastopanje v okviru pravnih postopkov ali postopkov mediacije, namenjenih reševanju spora brez sodnih ali upravnih organov. Ta pristop velja za vse poslovne sektorje v Evropski uniji in ni omejen zgolj na nekatere posebne postopke (konkurenca). Če so družba in njeni svetovalci vpleteni kot stranka v poseben pravni ali upravni primer, katera koli dejavnost, ki je neposredno povezana s tem primerom in ki ni namenjena spreminjanju obstoječega pravnega okvira, ne spada v področje uporabe registra;

(b) dejavnosti socialnih partnerjev kot udeležencev v socialnem dialogu (sindikati, delodajalska združenja itd.), kadar delujejo v vlogi, ki jim je bila podeljena s pogodbami. To smiselno velja za vse subjekte, ki jim je bila s pogodbami podeljena institucionalna vloga;

¹⁶ Od vlad držav članic, vlad tretjih držav, mednarodnih medvladnih organizacij in njihovih diplomatskih predstavništev se registracija ne pričakuje.

(c) dejavnosti, ki so odgovor na neposredno in individualizirano zahtevo institucije EU ali poslanca Evropskega parlamenta, kot so na primer ad hoc ali redni zahtevki za dejstva, podatke ali strokovna znanja in/ali individualizirana vabila na javne razprave ali na udeležbo pri delu posvetovalnih odborov ali na podobnih forumih.

Posebne določbe

11. Register ne zadeva cerkva in verskih skupnosti. Vendar pa se pričakuje registracija predstavniških pisarn ali pravnih oseb, pisarn ali mrež, vzpostavljenih za njihovo predstavljanje pri stikih z institucijami EU, ter njihovih združenj.

12. Register ne zadeva političnih strank. Vendar pa se pričakuje registracija vseh organizacij, ki jih stranke ustanovijo ali podpirajo in ki se ukvarjajo z dejavnostmi s področja uporabe registra.

13. Register ne zadeva lokalnih, regionalnih in občinskih organov. Vendar pa se pričakuje registracija njihovih predstavniških pisarn ali pravnih oseb, pisarn ali mrež, vzpostavljenih za njihovo predstavljanje pri stikih z institucijami EU, ter njihovih združenj.

14. Od mrež, platform ali drugih oblik skupnih dejavnosti, ki so brez pravnega statusa ali niso pravne osebe, vendar dejansko predstavljajo vir organiziranega vpliva ter se ukvarjajo z dejavnostmi s področja uporabe registra, se pričakuje registracija. V takih primerih bi morali njihovi člani med seboj določiti osebo, odgovorno za stike z upravo registra.

15. Dejavnosti, ki jih je treba upoštevati pri izjavah o finančnih interesih v registru, so dejavnosti, ki so usmerjene na vse institucije EU, agencije in organe ter na njihove člane, uradnike in ostalo osebje. Te dejavnosti vključujejo tudi dejavnosti, usmerjene na organe držav članic, ki delujejo na ravni EU in so vključene v postopke odločanja EU.

16. Evropske mreže, federacije, združenja ali platforme se spodbujajo k oblikovanju skupnih preglednih smernic za njihove člane, ki opredeljujejo dejavnosti iz področja uporabe registra. Pričakuje se, da bodo smernice objavili.

V. Pravila, ki veljajo za registracijske zavezance

17. Zadevne organizacije in posamezniki z registracijo:

- soglašajo, da so podatki, ki jih posredujejo za vključitev v register, javni;
- soglašajo, da bodo delovali v skladu s pravili ravnanja in po potrebi zagotovili besedilo katerega koli strokovnega kodeksa ravnanja, ki jih zavezuje;
- jamčijo, da so podatki, ki so jih posredovali za vključitev v register, pravilni;

- sprejmejo, da se bo vsaka pritožba proti njim obravnavala v skladu s pravili ravnanja, ki veljajo za ta register;
- soglašajo, da se lahko proti njim izvajajo ustrezni ukrepi, ki se uporabljajo v primeru kršitve pravil ravnanja, in se zavedajo, da se v primeru neskladnosti s pravili ravnanja proti njim lahko izvedejo ukrepi iz priloge 4;
- upoštevajo, da bi lahko stranki sporazuma na zahtevo in v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije¹⁷ razkrila korespondenco in druge dokumente o dejavnostih registracijskih zavezancev.

VI. Ukrepi v primeru neskladnosti s pravili ravnanja

18. Če ravnanje registracijskih zavezancev ali njihovih predstavnikov ni skladno s pravili ravnanja, se lahko po preiskavi, v kateri se v celoti spoštujeta načelo sorazmernosti in pravica do obrambe, uporabijo ukrepi, določeni v prilogi 4, kot so začasna izključitev ali dokončni izbris iz registra in po potrebi odvzem izkaznic za vstop v Evropski parlament, ki so bile izdane zadevnim osebam oziroma njihovim podjetjem. Odločitev o uporabi takih ukrepov se lahko objavi na spletišču registra.

19. Vsakdo lahko vloži pritožbo o domnevni neskladnosti s pravili ravnanja v skladu s postopkom iz priloge 4, ki jo podpre z dokaznimi dejstvi.

VII. Izvajanje

20. Generalna sekretarja Evropskega parlamenta in Evropske komisije sta odgovorna za nadzor sistema in za vse glavne operativne vidike ter v soglasju sprejmeta ukrepe, potrebne za izvajanje tega sporazuma.

21. Za izvajanje sistema bodo službe Evropskega parlamenta in Evropske komisije vzpostavile skupno operativno strukturo, imenovano „Skupni sekretariat registra za preglednost“. V sekretariatu bo skupina uradnikov iz Evropskega parlamenta in Evropske komisije, sestavljena na podlagi dogovora, ki ga bodo sklenile pristojne službe. Delovanje Skupnega sekretariata registra za preglednost bo usklajeval vodja oddelka v generalnem sekretariatu Evropske komisije. Naloge sekretariata bodo vključevale izvajanje ukrepov, ki bodo prispevali h kakovosti vsebine registra.

22. Izdajanje in preverjanje dolgoročnih izkaznic za vstop v stavbe Evropskega parlamenta bo še vedno postopek, ki ga bo vodila navedena institucija. Take izkaznice se izdajo zgolj posameznikom, ki predstavljajo ali delajo za organizacijo, ki spada v

¹⁷ UL L 145, 31.5.2001, str. 43.

področje registra, kadar so se te organizacije ali posamezniki registrirali. Vendar pa registracija ne pomeni samodejne pravice do take izkaznice.

23. Kljub skupnemu upravljanju sistema sta stranki sporazuma svobodni pri neodvisni uporabi registra za svoje posebne namene, tudi za dodatne spodbude, kot so posredovanje informacij registracijskim zavezancem ob začetku javnih posvetovanj ali organizaciji dogodkov.

24. Stranki sporazuma poskrbita za ustrezne projekte usposabljanja in notranjega obveščanja svojih članov in zaposlenih za boljšo ozaveščenost o skupnem registru in pritožbenem postopku.

25. Stranki sporazuma sprejmeta ustrezne zunanje ukrepe za dvig ozaveščenosti o registru in spodbujanje njegove uporabe.

26. Na spletišču Europa se redno objavljajo številni osnovni statistični podatki, pridobljeni iz podatkovne baze registra, in so dostopni prek uporabnikom prijaznega iskalnika. Javna vsebina podatkovne baze bo na zahtevo razpoložljiva v elektronski strojno čitljivi obliki.

27. Po posvetovanju z interesnimi skupinami generalna sekretarja Evropskega parlamenta in Evropske komisije predata letno poročilo o delovanju registra pristojnima podpredsednikoma Evropskega parlamenta in Evropske komisije.

VIII. Vključenost drugih institucij in organov

28. Evropski svet in Svet sta vabljeni, da se pridružita registru. Druge institucije, organi in agencije EU se spodbujajo k uporabi sistema kot referenčnega instrumenta pri odnosih z organizacijami in samozaposlenimi osebami, ki sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politik EU.

IX. Končne določbe

29. Prehod iz obstoječih registrov strank sporazuma na nov skupni register bo trajal dvanajst mesecev, prehodno obdobje pa se bo začelo z dnevom začetka uporabe skupnega registra. Organizacije in posamezniki, ki so trenutno registrirani v enem od obstoječih sistemov se pozovejo k obnovitvi registracije v skupnem registru.

Ko se bo register za preglednost začel uporabljati:

– bodo registracijski zavezcanci imeli možnost, da obstoječo registracijo prenesejo v skupni register na datum, ki ga bodo sami izbrali, vendar najpozneje do datuma ponovne registracije pri Evropski komisiji, oziroma za tiste, ki so registrirani zgolj pri Evropskem parlamentu, najpozneje do konca dvanajstmesečnega prehodnega obdobja od začetka uporabe;

– bo vsaka nova registracija ali posodobitev obstoječih podatkov mogoča zgolj v skupnem registru.

30. Skupni register se pregleda najpozneje dve leti po začetku uporabe.

Priloga 1

"Register za preglednost"

Organizacije in samozaposlene osebe, ki so vključene v oblikovanje in izvajanje politik EU

Oddelki		Značilnosti/opombe
I – Poklicne svetovalne službe / odvetniške družbe / samozaposleni svetovalci		
Pododd elek	Poklicne svetovalne službe	Družbe, ki na podlagi pogodbe izvajajo dejavnosti v zvezi z lobiranjem, promocijo, javnimi zadevami in odnosi z javnimi organi.
Pododd elek	Odvetniške družbe	Odvetniške družbe, ki na podlagi pogodbe izvajajo dejavnosti v zvezi z lobiranjem, promocijo, javnimi zadevami in odnosi z javnimi organi.
Pododd elek	Samozaposleni svetovalci	Samozaposleni svetovalci ali pravniki, ki na podlagi pogodbe izvajajo dejavnosti v zvezi z lobiranjem, promocijo, javnimi zadevami in odnosi z javnimi organi.
II – Notranji lobisti in trgovinska / poklicna združenja		
Pododd elek	Gospodarske družbe in skupine	Gospodarske družbe ali skupine gospodarskih družb (s pravnim statusom ali brez njega), ki za svoj račun izvajajo dejavnosti v zvezi z lobiranjem, promocijo, javnimi zadevami in odnosi z javnimi organi.
Pododd	Trgovinska, poslovna in poklicna	

elek	združenja	
Pododd elek	Sindikalne organizacije	
Pododd elek	Druge podobne organizacije	
III – Nevladne organizacije		
Pododd elek	Nevladne organizacije, platforme in mreže ter podobni	Neprofitne organizacije (s pravnim statusom ali brez njega), neodvisne od javnih organov, političnih strank ali gospodarskih organizacij. Vključuje fundacije, dobrodelne organizacije itd.
IV – Možganski trusti, raziskovalne in akademske ustanove		
Pododd elek	Možganski trusti in raziskovalne ustanove	Specializirani možganski trusti in raziskovalne ustanove, ki se ukvarjajo z dejavnostmi in politikami Evropske unije.
Pododd elek	Akademske ustanove	Ustanove, katerih osnovni namen je izobraževanje, ukvarjajo pa se tudi z dejavnostmi in politikami Evropske unije.
V – Organizacije, ki zastopajo cerkve in verske skupnosti		
Pododd elek	Organizacije, ki zastopajo cerkve in verske skupnosti	Opomba: Register ne zadeva cerkva samih. Pravne osebe, pisarne ali mreže, vzpostavljene za dejavnosti zastopanja.
VI – Organizacije, ki zastopajo lokalne, regionalne in občinske organe, druge javne ali javno-zasebne subjekte itd.		
Pododd elek	Lokalni, regionalni in občinski organi (na podnacionalni ravni)	Opomba: Register ne zadeva javnih organov samih. Pravne osebe, predstavniške pisarne, združenja ali mreže, vzpostavljene za zastopanje lokalnih, regionalnih in občinskih organov (na podnacionalni ravni).
Pododd elek	Drugi javni ali mešani subjekti itd.	Vključuje druge organizacije z javnim ali mešanim (javno-zasebnim) statusom.

Priloga 2

Podatki, ki jih zagotovijo registracijski zavezanci

I. SPLOŠNI IN OSNOVNI PODATKI

- naziv(i) organizacije, naslov, telefonska številka, naslov e-pošte, spletišče;
- (a) identiteta osebe, pravno odgovorne za organizacijo, in (b) ime njenega direktorja ali izvršnega direktorja ali po potrebi najpomembnejše osebe za stike v zvezi z dejavnostmi iz registra; imena oseb, za katere se zaprosijo izkaznice za vstop v poslopja Evropskega parlamenta¹⁸;
- število oseb (člani, zaposleni itd.), ki so vključene v dejavnosti iz področja uporabe registra;
- cilji / naloge – interesna področja – dejavnosti – države, v katerih se izvajajo dejavnosti – povezanost z mrežami – splošne informacije, ki spadajo v področje uporabe registra;
- po potrebi: število članov (posameznikov ali organizacij).

II. POSEBNI PODATKI

A. DEJAVNOSTI

Glavni zakonodajni predlogi, s katerimi so se registracijski zavezanci ukvarjali v predhodnem letu, ki spadajo v področje uporabe registra za preglednost.

B. FINANČNI PODATKI

Vsi posredovani finančni podatki bi morali pokrivati celoletno obdobje delovanja in bi se morali nanašati na zadnje zaključeno finančno leto od datuma registracije ali ponovne registracije.

Dvojno štetje: dvojno štetje ni izključeno. Kljub izjavi o finančnih interesih, ki jo podajo poklicne svetovalne službe / odvetniške družbe / samozaposleni svetovalci o svojih strankah (seznam in preglednica), morajo te stranke tudi same vključiti te pogodbene dejavnosti v lastne izjave, da ne bi prišlo do podcenjevanja njihovih prijavljenih finančnih izdatkov.

– **Poklicne svetovalne službe / odvetniške družbe / samozaposleni svetovalci (oddelek I iz Priloge 1):** podrobni podatki se morajo predložiti v zvezi s prometom, ki

¹⁸ Registracijski zavezanci bodo pozvani, da posredujejo te podatke ob koncu registracijskega postopka za predložitev Evropskemu parlamentu. Imena posameznikov, ki so prejeli vstopne izkaznice, bodo nato samodejno vnesena v sistem na podlagi posodobitev, ki jih bo opravil Evropski parlament, ter informacij, ki bodo izhajale iz odločitve Evropskega parlamenta, da izkaznice izda. Registracija ne pomeni samodejne pravice do izkaznice za vstop v Evropski parlament.

se nanaša na dejavnosti iz področja uporabe registra, ter relativna teža strank v skladu s spodnjo tabelo:

Promet v eurih	Kategorije v eurih
0– 499 999	50 000
500 000–1 000 000	100 000
> 1 000 000	250 000

– **Notranji lobisti in trgovinska / poklicna združenja (oddelek II Priloge 1):** predložiti se mora ocena stroškov dejavnosti iz področja uporabe registra.

– **Nevladne organizacije, možganski trusti, raziskovalne in akademske ustanove – organizacije, ki zastopajo cerkve in verske skupnosti – organizacije, ki zastopajo lokalne, regionalne in občinske organov, druge javne ali mešane subjekte itd.(Oddelki III do VI iz Priloge 1):** skupni proračun mora biti določen, vključno z razčlenitvijo glavnih virov financiranja.

Dodatno za vse registracijske zavezance: znesek in vir financiranja, prejetega od institucij EU v najbližjem zaključenem proračunskem letu glede na datum registracije ali obnove.

Priloga 3

Pravila ravnanja

Registracijski zavezanci v odnosih z institucijami EU, njihovimi člani, uradniki in ostalim osebjem upoštevajo naslednje:

- (a) vedno se predstavijo z imenom in navedejo subjekt(e), za katere delajo ali katere predstavljajo; navedejo interese, cilje ali namene in po potrebi stranke ali člane, katere predstavljajo;
- (b) informacij ali odločitev ne smejo pridobiti ali poskušati pridobiti nepošteno, z nepotrebnim pritiskom ali neprimernim vedenjem;
- (c) vzdržati se morajo sklicevanja na uradni odnos z EU ali katero koli od njenih institucij v odnosih s tretjimi osebami; prav tako se ne smejo napačno predstavljati v zvezi z registracijo, da ne bi zavedli tretjih strani ali uradnikov ali ostalega osebja EU;
- (d) zagotovijo, da so podatki, ki jih navedejo ob registraciji in nato v okviru svojih dejavnosti iz področja uporabe registra, po njihovem najboljšem vedenju natančni, najnovejši in nezavajajoči;

- (e) tretjim stranem ne smejo prodajati kopij dokumentov, ki so jih pridobili od katere koli institucije EU;
- (f) ne smejo napeljevati članov institucij EU, uradnikov ali ostalega osebja EU, pomočnikov ali praktikantov omenjenih članov h kršitvam pravil in meril obnašanja, ki zanje veljajo;
- (g) če zaposlijo nekdanje uradnike ali ostalo osebje EU ali pomočnike ali praktikante članov institucij EU, upoštevajo, da so ti zaposleni dolžni spoštovati zanje veljavna pravila in zahteve po zaupnosti;
- (h) spoštujejo vsa pravila o pravicah in odgovornostih nekdanjih poslancev Evropskega parlamenta in članov Evropske komisije;
- (i) obvestijo vsakogar, ki ga predstavljajo, o svojih obveznostih do institucij EU; Posamezniki, ki predstavljajo ali delajo za subjekte, registrirane pri Evropskem parlamentu z namenom izdaje poimenske, neprenosljive izkaznice za vstop v poslopja Evropskega parlamenta, upoštevajo naslednje:
- (j) strogo spoštujejo določbe iz člena 9 in Priloge X ter drugi odstavek člena 2 Priloge I Poslovnika Evropskega parlamenta;
- (k) zagotovijo, da je vsaka pomoč v smislu člena 2 Priloge I Poslovnika Evropskega parlamenta vpisana v ustrezni register;
- (l) da bi se izognili morebitnim navzkrižjem interesov, pridobijo predhodno soglasje zadevnega poslanca ali poslancev Evropskega parlamenta v zvezi s katerim koli pogodbenim razmerjem ali zaposlitvijo pomočnika poslanca, ter nato to vpisati v register.

Priloga 4

Postopek preiskave in obravnave pritožb

Stopnja 1: vložitev pritožbe

1. Pritožbe se lahko vložijo z izpolnitvijo standardnega obrazca na spletišču registra. Obrazec vsebuje podatke o registracijskem zavezancu, proti kateremu se vloži pritožba, ime pritožnika in podatki za stik z njim ter podrobna vsebina pritožbe, vključno, načeloma, z dokumenti ali drugim gradivom, ki podpira pritožbo. Anonimne pritožbe ne bodo upoštevane.

2. V pritožbi se navede ena ali več določb iz pravil ravnanja, ki so bile po navedbah pritožnika kršene. Pritožbe o podatkih, vpisanih v register, se štejejo kot obtožbe kršitve točke (d) pravil ravnanja¹⁹.

3. Načeloma morajo pritožniki zagotoviti dokumente in/ali druge dokaze, ki podpirajo pritožbo.

Stopnja 2: sklep o upravičenosti

4. Skupni sekretariat registra za preglednost:

(a) preveri, ali je pritožba podprta z dovolj dokazi, v obliki dokumentov, dokazov ali osebnih izjav; za dopustnost dokaznega materiala je načeloma potrebno, da izvirajo iz obtožene organizacije ali iz dokumentov tretje strani;

(b) na podlagi tega preverjanja odloči, ali je pritožba upravičena;

(c) če meni, da je pritožba upravičena, registrira pritožbo in določi rok (20 delovnih dni) za sklep o utemeljenosti pritožbe.

5. O odločitvi, da pritožba ni dopustna, se pritožnik pisno obvesti, v pismu pa se navedejo razlogi za takšno odločitev. Če se zdi pritožba upravičena, se razišče v skladu s postopkom, določenim v nadaljevanju.

Stopnja 3: preiskava

6. Po registraciji pritožbe Skupni sekretariat registra za preglednost pisno obvesti registracijskega zavezanca o pritožbi zoper tega registracijskega zavezanca in njeni vsebini, ter ga pozove, naj v 10 delovnih dneh poda razlago, argumente ali druge elemente v svoj zagovor.

7. Vse podatke, zbrane med preiskavo, preuči Skupni sekretariat registra za preglednost.

8. Skupni sekretariat registra za preglednost lahko sklene zaslišati registracijskega zavezanca, proti kateremu je bila podana pritožba, ali pritožnika.

Stopnja 4: sklep o pritožbi

9. Če se v preiskavi izkaže, da je pritožba neutemeljena, Skupni sekretariat registra za preglednost obe strani obvesti o tej odločitvi. Če je pritožba utemeljena, se zadevni registracijski zavezanec lahko začasno izključi iz registra, dokler se problem ne reši (glej odstavke 11 do 14 v nadaljevanju), ali se lahko proti njemu izvede vrsta ukrepov, od dolgoročnečasne izključitve do dokončnega izbrisa iz registra in po potrebi odvzema izkaznic za vstop v Evropski parlament (glej stopnji 6 in 7 v nadaljevanju).

¹⁹ Točka (d) zahteva od registracijskih zavezancev, da v svojih odnosih z institucijami EU, njihovimi člani, uradniki in ostalim osebjem „zagotovijo, da so informacije, ki jih navedejo ob registraciji in nato v okviru svojih dejavnosti iz področja uporabe registra, po njihovem najboljšem vedenju natančne, najnovejše in nezavajajoče;“

Stopnja 5: ukrepi v primeru neskladnosti s pravili ravnanja

10. Ukrepi, ki se lahko izvedejo v primeru neskladnosti s pravili ravnanja, segajo od začasne izključitve do izbrisa iz registra (glej tabelo v nadaljevanju).

11. Če se ugotovi, da so podatki, vneseni v register, napačni ali nepopolni, se registracijskega zavezanca pozove, naj podatke v obdobju osmih tednov popravi, v tem času pa je začasno izključen iz registracije. Izkaznice za vstop v Evropski parlament, v primeru, da so bile izdane, se v tem obdobju ne odvzamejo.

12. Če registracijski zavezanec podatke popravi v obdobju osmih tednov, določenem v odstavku 11, se njegova registracija ponovno aktivira. Če se registracijski zavezanec v obdobju osmih tednov, določenem v odstavku 11, ne odzove, se lahko proti njem izvede ukrep.

13. Če registracijski zavezanec zaprosi za več časa za popravek podatkov v skladu z odstavkom 11 in prošnjo zadovoljivo utemelji, se obdobje začasne izključitve lahko podaljša.

14. V primeru neskladnosti s pravili ravnanja iz drugih razlogov se registracija zadevnega registracijskega zavezanca začasno izključi za obdobje osmih tednov, v tem času pa Evropski parlament in Evropska komisija sprejmeta dokončen sklep o uvedbi morebitnih ukrepov.

15. Vsak sklep za izbris registracijskega zavezanca iz registra vsebuje prepoved prihodnje registracije za obdobje enega ali dveh let.

Stopnja 6: sklep o ukrepu, ki naj se izvede

16. Osnutek sklepa o ukrepu, ki naj se izvede, sprejmejo pristojne službe Evropskega parlamenta in Evropske komisije skupaj ter ga posredujejo generalnima sekretarjema institucij za sprejetje končnega sklepa. O tem se obvestijo pristojni podpredsedniki Evropskega parlamenta in Evropske komisije.

17. Skupni sekretariat registra za preglednost nemudoma obvesti obe strani (pritožnika in registracijskega zavezanca, proti kateremu je bila podana pritožba) o sprejetem ukrepu in ukrep izvede.

Stopnja 7: odvzem (če je potrebno) izkaznic za vstop v Evropski parlament

18. Kadar sklep o izbrisu iz registra zahteva odvzem izkaznice ali izkaznic za vstop v Evropski parlament, ga Generalni sekretar Evropskega parlamenta posreduje pristojnemu kvestorju, katerega se pozove, naj odobri odvzem teh izkaznic v lasti zadevne organizacije ali posameznikov.

19. Registracijski zavezanec se pozove k vračilu vseh ali nekaterih izkaznic EP v roku 15 dni.

Tabela razpoložljivih ukrepov v primeru neskladnosti s pravili ravnanja

	Neskladnost	Ukrep	Zaznamek ukrepa v registru	Odvzem izkaznic za vstop v EP
1	Nenamerna neskladnost, ki se nemudoma popravi	Pisno obvestilo z navedbo neskladnosti in njenih popravkov	Ne	Ne
2	Namerna neskladnost s pravili, zaradi katere je treba spremeniti ravnanje ali popraviti podatke v registru v določenem roku	Začasna izključitev do šestih mesecev ali dokler se ne zaključi zahtevani popravni ukrep v določenem roku	Da, za obdobje začasne izključitve	Ne
3	Vztrajna neskladnost s pravili – ravnanje se ne spremeni – podatki se ne popravijo v določenem roku	Izbris za eno leto	Da	Da
4	Resna, namerna neskladnost s pravili	Izbris iz registra za dve leti	Da	Da

Priloga Č: Poslovnik Evropskega parlamenta

EVROPSKI PARLAMENT

POSLOVNIK

Veljaven od 1. julija 2014

(Vir: EP 2014b)

POGLAVJE 4

POLITIČNE SKUPINE

Člen 34

Medskupine

1. Posamezni poslanci lahko oblikujejo medskupine ali druga neuradna združenja poslancev, v katerih si različne politične skupine izmenjavajo neformalna mnenja o določenih vprašanjih, k čemur pritegnejo člane različnih parlamentarnih odborov, da okrepijo stike med poslanci in civilno družbo.

2. Takšna združenja ne smejo opravljati nobenih dejavnosti, ki bi lahko povzročile nejasnosti v zvezi z uradnimi dejavnostmi Parlamenta in njegovih teles. Če se pogoji iz členov o njihovem oblikovanju, ki jih je sprejelo predsedstvo, spoštujejo, politične skupine medskupinam nudijo logistično podporo in jim tako olajšajo delo.

Takšna združenja morajo prijaviti vsakršno pomoč, denarno ali v naravi (na primer pisarniško pomoč), ki bi morala biti prijavljena v skladu s Prilogo I, če bi bila ponujena poslancem kot posameznikom.

Kvestorji vodijo register prijav iz drugega pododstavka. Ta register se objavi na spletni strani Parlamenta. Kvestorji sprejmejo podrobna pravila v zvezi s takimi prijavami.

Priloga D: Pravilnik o ustanavljanju medskupin

RULES GOVERNING THE ESTABLISHMENT OF INTERGROUPS
DECISION OF THE CONFERENCE OF PRESIDENTS OF 16 DECEMBER 1999²⁰
(Vir: EP 2014č)

Article 1

Intergroups are not organs of Parliament and may not, therefore, express the opinion thereof.

Article 2

Intergroups may use neither the name nor the logo of the European Parliament, nor of the political groups they are composed of, nor any name which might lead to confusion with the official bodies of the European Parliament such as parliamentary committees, interparliamentary delegations and joint parliamentary committees. Any intergroup which does so, notwithstanding this provision, shall not be entitled to use Parliament's technical facilities.

Article 3

Intergroups may not undertake any activities which might result in confusion with the official activities of Parliament or of its bodies or which are likely to have an adverse effect on relations with the other Institutions of the Union or relations with non-member countries.

²⁰ Consolidated on 3 May 2004 and amended by the Conference of Presidents on 14 February 2008 and 12 April 2012.

Article 4

The establishment of intergroups shall be subject to the following conditions:

- applications must be submitted by Members for signature by at least three political groups.

The political groups shall be allocated a limited number of signatures for any given parliamentary term, as indicated in the attached allocation scheme (Annex 1), which shall be revised at the beginning of each new parliamentary term,

- to be admissible, applications must be accompanied by the appropriate form (Annex II) and a declaration of financial interests (Annex III), in accordance with Article 2 of Annex I to the Rules of Procedure,
- applications must be accompanied by a list of the members of the intergroup.

Article 5

Once established, intergroups must notify their names to the political group responsible for the coordination of the intergroups, and a declaration must be made to the Quaestors, accompanied by the documents referred to in Article 4. Any change must be notified to that political group at the earliest opportunity. The political group responsible for the coordination of the intergroups shall ensure that all the group chairs, the secretaries-general of the political groups and Parliament's Administration are duly informed thereof.

Article 6

The declaration of financial interests, which shall be drawn up under the personal responsibility of the intergroup chairs, shall be made annually. The officers of the intergroups shall be required to declare all direct or indirect financial support

which, if offered to members as individuals, would have to be declared pursuant to Article 2 of Annex I to Parliament's Rules of Procedure.

Article 7

The Quaestors shall keep a register of the declarations of financial interests submitted by the intergroup chairs. That register shall be open to the public for inspection.

Article 8

Before entering a declaration in the register of the financial interests of the intergroups, the Quaestors may request any additional information which they require in order to establish each intergroup's objectives clearly and accurately and to guarantee transparency in the running of the intergroups.

Article 9

Technical facilities, conference rooms and interpretation shall be made available by the political groups only subject to the following conditions:

- intergroups may meet only during part-sessions in Strasbourg, at the times laid down in Annex III to the rules governing meetings of the political groups.
- intergroups must comply with the same timetabling restrictions as apply to meetings of the official bodies of Parliament. In particular, they may not under any circumstances meet at voting time during plenary sittings of the European Parliament.

Article 10

At the beginning of each parliamentary term, the intergroups shall be required to resubmit their applications for establishment under the terms laid down in these rules.

Number of signatures available to the political groups for the establishment of intergroups during the eighth parliamentary term (2014-2019):²¹

EPP	S&D	ECR	ALDE	GUE/NGL	Greens/EFA	EFDD
22	22	9	9	7	7	7

The signatures allocation scheme is determined at the beginning of each parliamentary term in accordance with an agreement concluded between the political groups.

²¹ Decision of the Conference of Presidents of 11 September 2014.

Priloga E: Seznam članov medskupine Active ageing, intergenerational solidarity & family policies

MEDSKUPINA ACTIVE AGEING, INTERGENERATIONAL SOLIDARITY & FAMILY POLICIES

List of the Members

Vir: EP 2014d

EP MEMBER	COUNTRY	POLITICAL GROUP	FUNCTION
van Nistelrooij Lambert	NL	EPP	Co-Chair
Záborská Anna	SK	EPP	Co-Chair
Becker Heinz K.	AT	EPP	Vice-Chair
Kukan Eduard	SK	EPP	Vice-Chair
Morgano Luigi	IT	S&D	Vice-Chair
Petrle Alojz	SI	EPP	Vice-Chair
Sógor Csaba	RO	EPP	Vice-Chair
von Storch Beatrix	DE	ECR	Vice-Chair
Troszczynski Mylène	FR	ENF	Vice-Chair
Vajgl Ivo	SI	ALDE	Vice-Chair
Arnautu Marie-Christine	FR	ENF	
Bay Nicolas	FR	ENF	
Belet Ivo	BE	EPP	
Benifei Bernardo	IT	S&D	
Blanco López José	ES	S&D	
Casa David	MT	EPP	
Childers Nessa	IE	S&D	
Chrysogonos Kostas	GR	GUE/NGL	
Coelho Carlos	PT	EPP	
Comodini Cachia Therese	MT	EPP	
Costa Silvia	IT	S&D	
Csáky Pál	SK	EPP	
Czarnecki Ryszard	PL	ECR	
Dantin Michel	FR	EPP	
Dati Rochida	FR	EPP	
Deli Andor	HU	EPP	
D'Ornano Mireille	FR	ENF	
Ehler Christian	DE	EPP	
Fajon Tanja	SI	S&D	
Fernandes José Manuel	PT	EPP	
Flašíková Beňová Monika	SK	S&D	
Fontana Lorenzo	IT	ENF	
Fotyga Anna Elżbieta	PL	ECR	
Gardini Elisabetta	IT	EPP	
Gentile Elena	IT	S&D	
Gericke Arne	DE	ECR	

Goddyn Sylvie	FR	ENF	
Gomes Ana	PT	S&D	
Grossetête Françoise	FR	EPP	
Guerrero Salom Enrique	ES	S&D	
Harkin Marian	IE	ALDE	
Jurek Marek	PL	ECR	
Konečná Kateřina	CZ	GUE/NGL	
Kósa Ádám	HU	EPP	
Kozłowska-Rajewicz Agnieszka	PL	EPP	
Lambert Jean	GB	Greens/EFA	
Lebreton Gilles	FR	ENF	
Le Grip Constance	FR	EPP	
Legutko Ryszard Antoni	PL	ECR	
Ludvigsson Olle	SE	S&D	
Maštálka Jiří	CZ	GUE/NGL	
Metsola Roberta	MT	EPP	
Mikolášik Miroslav	SK	EPP	
Millán Mon Francisco José	ES	EPP	
Mizzi Marlene	MT	S&D	
Monteiro de Aguiar Cláudia	PT	EPP	
Morales Claude	GB	S&D	
Muselier Renaud	FR	EPP	
Niedermayer Luděk	CZ	EPP	
Petir Marijana	HR	EPP	
Pietikäinen Sirpa	FI	EPP	
Piotrowski Mirosław	PL	ECR	
Plaura Marek	PL	EPP	
Rangel Paulo	PT	EPP	
Ribeiro Sofia	PT	EPP	
Rochefort Robert	FR	ALDE	
Ruas Fernando	PT	EPP	
Saudargas Algirdas	LT	EPP	
Sernagiotto Remo	IT	EPP	
Škripek Branislav	SK	ECR	
Šojdová Michaela	CZ	EPP	
Štefanec Ivan	SK	EPP	
Steinruck Jutta	DE	S&D	
Stier Davor Ivo	HR	EPP	
Svoboda Pavel	CZ	EPP	
Toia Patrizia	IT	S&D	
Weidenholzer Josef	AT	S&D	
Wiśniewska Jadwiga	PL	ECR	
Wojciechowski Janusz	PL	ECR	
Zalba Bidegain Pablo	ES	EPP	
Zdechovský Tomáš	CZ	EPP	
Žitňanská Jana	SK	ECR	
Zver Milan	SI	EPP	
Zwiefka Tadeusz	PL	EPP	

Priloga F: Intervju - Ophélie Durand

Intervju Ophélie Durand

Secretariat AGE- Europe Platform, odgovorna za medskupino Active ageing, intergenerational solidarity and family policies

Bruselj, dne 14.1.2015

Skype pogovor

1. Why did you decide to register the Intergroup in EP? Can you please indicate some concrete advantages of this decision?

Concrete advantages: that we are officially established, we have a status at the EP. If you are not set up as an intergroup, it's really informal. As intergroup you can normally access, you have better opportunities to book rooms and you have better visibility. But to be completely honest, in practice doesn't change a lot. But at least you are officially established in EP.

2. Who is usually invited to the Intergroup meetings and who actually attends them?

There are two things actually.

There is a Bureau meeting, it is what we call internal meeting of intergroup. The former term there were eight coaches. Two times per year, we organize internal meetings to discuss which priorities are for the intergroup. And then 8 coaches were invited to attend. Sometimes we also invite external people to present the things they were doing in the field of aging. For instance last year we have invited a representative of the ambient assisted living program to present some projects in the field of aging. So, that happens once, twice, maximum three times per year, I would say.

And then there are the events we are organizing in collaboration with the intergroup members. And that are the public events and we usually ask one MEP member of the intergroup to officially host the event. And we also ask other MEP of the intergroup to speak at these events.

3. Are there any other groups or organizations besides NGOs who are interested in the Intergroup?

Now more and more. Usually intergroups are pushed and supported by NGOs, but now, to take the example with the one on Ageing, now we have heard some Industries which are willing also to collaborate with the intergroup. It is up to the MEPs to decide with whom they work.

Could you tell, who those industries are?

It was not the case in the last term, just during the campaign for the re-establishment we have heard some consultancies, saying we are interested in following re-establishment of the intergroup, so it is a bit too early to say how this will evolve with the new intergroup, but we have seen an growing interest.

4. Is the Intergroup receiving any financial support or other services? There are critiques about some Intergroups, that don't register their services or financial compensations to the Questors. What is your opinion about that?

No. Nothing. For the Intergroup on Aging there is no budget, no nothing, when we organize events, we take from the AGE Platform Europe budget. For instance catering, but there is no financial compensation for the MEP, there is nothing like that.

5. What do you think about the allegations, that interest groups with their material or nonmaterial support indirectly affect the MEPs and their decision-making? Do you know any such concrete example?

No, I don't have any concrete example of that. I know that there have been scandals on MEPs who have been subcontracted to give advices also, but I don't think it was in the frame of intergroups. But normally, anyway it is forbidden to pay MEPs for anything.

I know that is forbidden, but you hear and read many things on this...

During the last term, there have been scandals about that in it, but I'm not sure it was linked to intergroups.

6. Who sets the agenda of the Intergroup meetings?

The MEPs. We send an email saying: "As AGE we would like to discuss this topic and this topic and you, what do you want to discuss?" It is really done in an informal way.

Is it a form of collaboration between you and them?

Exactly, everyone who has something to say, just says it. It is really informal. Everyone

has a voice.

7. In which case does the Secretariat decide that the speaker should be from the European Commission? What is the role of the European Commission?

They are invited to the events and often we ask someone from the Commission, to speak, to present the EC position.

In which case, for example?

Often they ask also to make the link with the MEPs with EC and to give some names also of MEPs active in the field of aging.

8. How important is the Intergroup for the AGE in the process of the EU policy-making?

It's an excellent entry point for us, I would say. When we want to work on some dossiers and some amendments, we first contact MEPs member of the Intergroup, because we know that they are most sensitive to this topic, to aging of the population. And then it also helps us to make sure that aging is represented in the EP when there are debates. But, let's say, it's the first MEPs we contact.

9. In your opinion, what impact does the AGE have on the MEPs decision-making in the Intergroup?

We have really good relationship with the MEPs and we have been quite successful in raising the voice in the interest of the elderly people with the EP, thanks to the intergroup. MEPs members of the intergroup often listen to us and to what our members have to say. It is a really effective tool for us.

10. Do you think that the Intergroup has its own supporters in the boards or other parliamentary groups? How is that seen?

Sometimes we have some proposals for amendments which we are referring to our position without we firstly ask, so it's really a good way to promote our work and we have seen the results in debates and committees, indeed.

11. How efficient is the AGE (through the Intergroup) in decision-making in the EP? Please indicate some examples, where this was evident.

There was a white paper on pensions and here we have also submitted amendments, for

instance on the pension agenda gap also, so on age poverty. We have worked on another dossier on clinical trials, to improve our representation of older patients in clinical trials. Another one was web accessibility directive. We have worked to be sure that all public services of interest for older persons are included in the scope of the directive. And we have also often ask MEPs to host final conferences of projects we are involved in. For instance, the We do project on quality long-term care, the final conference was hosted by an MEP. And now these MEP are really aware and following the project outcomes.

Priloga G: Intervju - Romana Jordan

Intervju Romana Jordan

Nekdanja poslanka EP – EPP (Slovenija)

Ljubljana, dne 19.1. 2015

1. Koliko časa ste že član katerekoli medskupine? In koliko časa že delujete v medskupini Ageing and Intergenerational Solidarity Intergroup?

V obeh mandatih sem bila članica več medparlamentarnih skupin, tako da bi morala pogledati v svoj arhiv, da bi videla, v katerih vseh. Zagotovo sem bila v medskupini za medgeneracijsko solidarnost vsaj celoten drugi mandat, morda celo prvega. Mislim, da sem bila oba mandata. Res sem bila članica toliko skupin, da zdaj res ne vem.

2. Iz katerega razloga ste se odločili, da postanete član te medskupine? Česa brez te niste mogli uresničiti?

Kot političarka predstavljam in zastopam ljudi v EU in starejših ljudi je čedalje več. Imajo specifične potrebe, ki jih zagotovo ne poznam dobro in na te specifične potrebe je treba biti pozoren, na splošno, ko se sprejema zakonodaja. Zato sem se včlanila v to medskupino, da sem tu in tam šla na kakšno predavanje, kakšno predstavitev, da sem lahko bila potem tudi pri sprejemanju zakonodaje bolj obveščena in bolj pozorna na določene detajle. Nasploh je moj pogled tak, da takšne specifične stvari, je dobro poznati in jih potem urejati horizontalno, v splošni zakonodaji, ne pa urejati v posebnih specifičnih zakonih.

3. Menite, da je solidarnost v tej medskupini večja kot v ostalih? Ali poznate delovanje kakšne druge medskupine?

Solidarnost kot evropska vrednota, mislim, da ni nič večja v tej skupini kot v vseh ostalih. Mislim, da se poslanci te vrednote zelo zavedamo in da smo jo resnično poskušali vgrajevati v našo zakonodajo. Nismo bili pozorni recimo le na starejše generacije, ampak tudi na mlajše, na specifične potrebe, recimo tudi otrok. Odvisno je bilo od zakona in od direktive oziroma zakonodaje, ki smo jo sprejemali. Tudi članica tovrstnih intergroups sem bila.

4. Kolikšen in če lahko natančneje opišete kakšen vpliv imajo nevladne organizacije na delovanje medskupin? V konkretnem primeru AGE.

Nevladne organizacije so v evropskem prostoru izredno aktivne in to so organizacije, ki zbirajo znanje in določene izkušnje iz določenega področja, zato jih poslanci zelo resno jemljemo. Zato imajo velik vpliv, ne samo na to medskupino o kateri se pogovarjava, ampak nasploh. Po navadi so pa v tem primeru pripravljene nuditi še kakšno dodatno administrativno pomoč, ki zelo prav pride. Seveda pa moramo poslanci zelo paziti, da ko sprejemamo zakonodajo, dejansko delamo v dobro na splošno Evropejk in Evropejcev in da se ne pustimo zvabit v neke ozko specifične lobistične interese.

Ali to obstaja tudi s strani nevladnih organizacij? Da vas usmerjajo...

Vsaka nevladna organizacija je ustanovljena z določenim namenom, ima določen cilj in seveda je usmerjena v tisti cilj. Mi poslanci moramo pa paziti, da sprejemamo uravnoteženo zakonodajo.

5. Menite, da je medskupina, ki je registrirana, bolj etična v svojem delovanju, kot tista, ki to ni?

Bistvo registracije le teh medskupin je v tem, da se poslanci odločijo, katera so tista področja, kjer potrebujemo dodatne razprave in poslanci vedno na začetku mandata glasujejo o tem katere bodo tiste intergroupe, ki bodo ustanovljene na tak način. Te so potem tudi registrirane, se pravi tiste, ki dobijo največ glasov poslancev. Seveda pa, tiste, ki ne dobijo dovolj velike podpore, vseeno neka manjša skupina poslancev, ki se zavzema za uresničevanje določenega cilja, vodi določene aktivnosti. Sicer se sedaj takega primera ne spomnim, ampak če organizirajo razpravo na kakšno temo ali kakšno razstavo na določeno temo, ne vidim v tem nič spornega. Bistvo registriranih intergroup je pa ravno v tem, da parlament omogoča oz. plača za te stroške delovanja intergroup, administrativne stroške.

6. Kakšen vpliv ima Evropska komisija na delovanje medskupine, glede na to da je AGE sofinanciran s sredstvi komisije? Kaj pa drugi interesi?

Kakšen vpliv ima Evropska komisija na delo te intergroupe, ne vem.

Ne poznate povezave?

Ne. Mogoče to bolj vodstvo pozna, ampak tisto, kar sem jaz kot članica videla, je bilo, da smo poslanci samostojno, obravnavali delovni načrt, se odločali, kakšne teme bomo obravnavali, koga bomo povabili na razpravo. Tako da jaz formalno teh povezav ne

poznam.

7. Ali po vašem mnenju obstaja vpliv lobijev na medskupino? Če ja, kako močan je po vašem mnenju njihov vpliv na delovanje medskupine? Lahko opišete vašo izkušnjo, morebiti tudi za primer druge medskupine?

Seveda. Bruselj je poln lobistov, ker če ne bi bil, bi to pomenilo, da sprejemamo popolnoma irelevantno zakonodajo. Vsaka zakonodaja, ki jo sprejema parlament na nekoga vpliva in vsi ti ljudje in vse te organizacije, civilna družba, so zato zbrani v Bruslju in poskušajo prikazati svojo resnico, svoje podatke, poskušajo navdušiti poslance za strategijo in pot, kot jo sami vidijo, tako da v tem ne vidim nič spornega in to se seveda dogaja dnevno. Vsak poslanec dobi dnevno ogromno elektronskih sporočil z vsebino, kjer ljudje razlagajo, kar bi moral parlament še narediti, kako po njihovem mnenju bi morali glasovati v primeru določenih dokumentov. Dnevno dobivajo elektronsko pošto, kjer ljudje prosijo za sestanke in po mojem mnenju, je tudi obveza poslank in poslancev, da se sestajajo s temi ljudmi, ki imajo izkušnje z določenih področij.

Se pravi, med vami ves čas poteka ta interakcija?

Veš čas.

Ali se potem poslanci sami odločate, kaj sprejet in česa ne, glede na to kar je v skladu z zakonodajo, načeli in vašimi vrednotami?

Ja. Ves čas poteka izredno intenzivna interakcija med poslanci, volivkami in volivci, zainteresiranimi skupinami. Seveda se potem vsak poslanec sam odloči, s kom se bo srečal s kom ne, na kak način se bo srečeval. Je pa parlament že v prejšnjem mandatu, predvsem po aferi, v kateri je bil žal vpleten tudi naš poslanec, sprejel določene ukrepe, da bi preprečil korupcijo, je pa seveda to še vedno zelo odvisno od vsakega posameznika, kako se odloča v takih primerih. Bi pa sama rekla, da kolikor sem jaz videla te sestanke, kolikor sem jaz imela izkušnje s tem, mislim, da je večina ljudi povsem dobronamernih in večina ljudi ne gre čez mejo.

Tudi zaradi osebne varnosti mogoče?

Prvič, seveda ogroziš svojo verodostojnost in integriteto kot politik. Na drugi strani se pa podobno zgodi tudi s tistim, ki je to poskušal naredit s poslancem. Ker morate vedeti, da te lobistične skupine, ki so v Bruslju, imajo že vse dolgoletno tradicijo in če si jo z enim takim dejanjem uničijo, neko verodostojnost, potem ne bodo imele več vpliva in ne bodo več imele odprtih vrat v parlament. Tega se vsi dobro zavedajo.

8. Ali je mogoče reči, da se v medskupinah presega običajen politično-ideološki konflikt oziroma strankarsko rivalstvo in če ja, kako je ta viden? Navedite primer.

V intergroupi se pač zberejo ljudje, ki jih zanimajo določena področja, ki mu želijo dati nek poudarek. Recimo, v primeru starajoči se generaciji in pa medgeneracijski solidarnosti. Seveda pa to ne pomeni sedaj, da ti ljudje vsi enako mislijo. Še vedno so ljudje iz bolj desnega političnega pola, pa ljudje z levega političnega pola, vendar med seboj razpravljajo tudi v okviru medskupine, kaj bi bilo tisto sprejemljivo za oboje, da bi tudi parlament sprejel. Jaz bi temu rekla, da je to še ena dodatna platforma za razpravo, še ena dodatna možnost za to, da si poslanci izmenjujejo stališča in da poslušajo ugotoviti, kje lahko najdejo tista skupna stališča, ki jih povežejo. Teh različnih mehanizmov v EP za iskanje skupnih pogledov, je zelo veliko, zaradi tega, ker je parlament velika organizacija in ko kakšno stališče sprejme, se potem, da je resnično sprejeto, ga mora potrditi tudi Evropski svet. Velikokrat potem pride do pogajanj med parlamentom in svetom in zato je za poslance pomembno, da jih veliko potrdi določeno stališče, da so proti svetu močnejši. To je bilo tako v tej intergroupi, kot v vseh ostali skupinah. Tudi v recimo evropskem energetske forumu, kjer sem bila podpredsednica in tam malo bolj poznam delovanje. Temu služijo te stvari.

Je mogoče to lažje, ker so neformalne, se pravi, da ne predstavljajo parlamenta. Mogoče je zaradi tega lažje preseči ta politično-ideološki konflikt?

Predvsem je to ena platforma, ki je bolj usmerjena. In poslanci se med sabo spoznajo. Preden pride do obravnave neke strategije ali pa zakona, ki bi se dotikal tudi starejše populacije, se že poslanci tu srečajo in spoznajo in vidijo, kateri so tisti njihovi kolegi, ki jih to zanima. Bolj na ta način.

9. Kakšna je vaša odločitev v primeru nasprotujočih si stališč med vašimi osebnimi vrednotami, nazori in stališči politične skupine, ki jo zastopate, ko se odločate o zadevah medskupine?

Pravzaprav se sedaj ne spomnim konkretnega primera, lahko pa na splošno rečem, da spoštujem parlamentarno demokracijo, pa tudi seveda verodostojnost posameznika, da mora imeti možnost, da se tudi sam odloči. Seveda pa mislim, da mora biti tudi neka strankarska disciplina, če stranka želi uveljavljati neke svoje vrednote. Na ta način sem jaz delovala, na ta način je delovala tudi naša politična skupina. Jaz sem se vedno udeleževala razprav naše politične skupine. Če sem se strinjala, je bilo v redu, če se nisem, sem to tudi na glas povedala. In ko je skupina našla nek kompromis, če je bil

približno zame tudi zadovoljiv, potem sem ga seveda podprla. Če pa ni bil zadovoljiv, potem sem pa povedala, da ga ne morem podpreti in sem to tudi storila. Na sploh je bila takšna disciplina v Evropski ljudski stranki. Če določena delegacija, recimo slovenska, ni mogla nečesa podpreti, smo pričakovali, da bo to povedala.

Gre torej za iskrenost?

Ja, iskrenost v bistvu. Tudi zaradi tega, da smo potem približno kot politična skupina tudi vnaprej vedeli, kaj bo sprejeto, kaj pa ne. Da imaš približen občutek. Ogromno je različnih področij, kjer smo sprejemali zakonodajo in določena področja kot posameznik dobro poznaš, določena malo manj, določenih pa sploh ne in tu mora biti neko zaupanje znotraj politične skupine, da deluje politična skupina koherentno, na osnovi nekih vrednot, ki smo jih definirali. Tako kot sem jaz pričakovala, da mi bodo ljudje, ki nimajo tega znanja, prisluhnili, ko smo govorili o podnebnih spremembah ali pa o jedrski varnosti, tako sem seveda tudi jaz prisluhnila, nekemu drugemu, ki ima pa več izkušenj drugje, kjer jih jaz nimam.

10. V omenjeni medskupini ste bili v zadnjem mandatu včlanjeni štirje poslanci, predstavniki opozicijskih nacionalnih strank. Zanima me, če se pri odločanju v zadevah medskupine med seboj usklajujete in presegate politično-ideološke nazore, ki so prisotni med vlado in opozicijo v domovini ali je to le delno prisotno?

Slovenija ima tako malo poslancev in poslank, da pri nas ni bil niti problem se pogovarjati, ker imamo tudi letov iz Ljubljane v Bruselj bolj malo, tako da smo se srečevali na letalu, tudi sicer na poti in smo se večkrat pogovarjali o različnih politikah. Seveda, so področja, kjer nismo našli skupnega jezika, so pa tudi področja, kjer smo našli skupni jezik in kdaj tudi naredili kakšno skupno akcijo. Zdi se mi, da je EP ena taka institucija, ki daje možnost tega malo širšega pogleda in širšega sodelovanja, ker tudi deluje na drugačnih principih kot nacionalni parlament.

11. Kakšno vlogo in kolikšen pomen bodo imele v prihodnosti po vašem mnenju medskupine?

Jaz mislim, da bodo medskupine v prihodnosti še naprej pomembne, zaradi tega, ker pričakujem, da bo EU obstala, da bomo integracijo še poglobljali, ne pa rahljali. To seveda pomeni še več zakonodaje na evropskem nivoju. Torej bo potrebno še več usklajevanj, še več pogovarjanja. Pri takih stvareh seveda medskupine zelo pomagajo in jaz mislim, da se bo ta kultura v EP nadaljevala. Si želim, zaradi tega, ker medskupina,

med drugim omogoča tudi bolj neobremenjeno diskusijo med poslankami in poslanci, ker takrat, ko je že zakonodaja na mizi, takrat smo vendarle obremenjeni, malo bolj obremenjeni, da mora biti nekaj sprejeto. Bolj obremenjeni smo s svojo ideologijo, bolj obremenjeni s stališči držav članic. Ljudje pritiskajo, različni lobisti pritiskajo in je zelo dobro, če se že prej določene stvari pogovori znotraj intergroup. Želim si, da bi ostale.

Dodatno pojasnilo na željo gospe Jordan

Želela bi vam še povedati, kje je ta problematika koristila meni. Bila sem članica Odbora za raziskave, energetiko, industrijo in informacijsko tehnologijo. Eden, tak izrazit primer je, sprejemanje Evropskih raziskovalnih programov. Osredotočila se bom samo na zadnji mandat. Sprejemali smo tako imenovan program Obzorja 2020, ki je začel veljati z januarjem leta 2014. Ko poslanci sprejemamo zelo obširno zakonodajo o raziskovalnem programu, seveda sprejmemo glavne smernice, sprejemamo višino proračuna, definiramo projekte za kakšne bo lahko šel denar, seveda pa tudi vsebinsko lahko določimo, čemu dati poudarek. določena so prioritetna področja. Recimo tu, zelo pazimo, ker je seveda zdravje eno od pomembnih področij, da je ustrezno zastopana tudi skrb za starejšo generacijo. Na sploh je bilo pri sprejemanju Obzorja 2020, eno od naših vodil, da ustrezno ukrepamo na podnebne spremembe in demografske spremembe EU. To je recimo en tak primer. Drug primer je, ko sprejemamo zakonodajo s področja informacijskih tehnologij, tudi od tam se spomnim, da smo, večkrat se vprašali, kako bi pa ta zakonodaja vplivala na starejšo generacijo, ki je malce manj spretna s temi tehnologijami, ima malce manj izkušenj. Tako, da na tak način, smo bili, kar zelo pozorni na starejše ljudi.

Priloga H: Intervju - Ivo Vajgl

Intervju Ivo Vajgl

Evropski poslanec ALDE (Slovenija)

Ljubljana, dne 16.1. 2015

1. Koliko časa ste že član katerekoli medskupine? In koliko časa že delujete v medskupini Ageing and Intergenerational Solidarity Intergroup?

Pet let sem bil član medskupine za Tradicionalne narodne manjšine, bil sem član medskupine, soprodsedujoči, za Zahodno Saharo, te dve medskupini pravzaprav. Bil sem drugače član raznih delegacij, ki niso medskupine, ki so institucionalne medskupine v parlamentu. Medskupine so tako rekoč neuraden del dejavnosti. Sedaj sem član medskupine za zaščito živali, za invalide, za zahodno Saharo, za mlade, za kreativno gospodarstvo. Tako da tega je zelo veliko. In seveda, ti si član, zato ker te zanima, ni pa nujno, da si ne vem kako aktiven.

2. Iz katerega razloga ste se odločili, da postanete član te medskupine? Česa brez te niste mogli uresničiti?

Zlasti zato, ker sem dejansko edini izvoljeni predstavnik v EP, ki lahko reče, da predstavlja starejše ljudi. Izvoljen sem na listi oz. s pomočjo stranke DeSUS, ki je edina evropska stranka, ki ima predstavnika v EP in zato je logično, da me seveda potem zanimajo in institucionalne in neuradne oblike dela v katerih se ta problematika pojavlja.

3. Menite, da je solidarnost v tej medskupini večja kot v ostalih? Ali poznate delovanje kakšne druge medskupine?

Poznam cele vrste medskupin. Solidarnost je gotovo večja, zato ker je vse pripeljal tja neposredni interes za temo, ampak seveda, koliko pa ta solidarnost rezultira v nekih akcijah EP, odločitvah in pripravi nekih zakonodajnih stvari, to je pa druga zgodba. Tako, da tukaj gre za neko sekundarno dejavnosti, ki seveda ni enako učinkovita in tudi nimajo enake teže kot je institucionalno delo v odborih, v delegacijah in tako naprej. Na nek način smo ljubiji, vsaka posebej.

4. Kolikšen in če lahko natančneje opišete kakšen vpliv imajo nevladne organizacije na delovanje medskupin? V konkretnem primeru AGE.

Velik. V primeru AGE Platform Europe, vsi sestanki, ki smo jih imeli doslej in ki jih bomo imeli, počivajo na argumentaciji, ki jo pripravljajo te civilno družbene organizacije, ki so izredno močne, odlično organizirane in imajo resnično dobro pripravljeno argumentacijo. Mi potrebujemo argumentacijo, sami poslanci je ne moremo pripravljati, mi nimamo inštitutov, nimamo strokovnih sodelavcev, ki bi bili specializirani za neko področje, zato v veliki meri zavisimo od tega, kar nam dajo te organizacije.

5. Menite, da je medskupina, ki je registrirana, bolj etična v svojem delovanju, kot tista, ki to ni?

Ne nujno, ne mislim, da je kriterij etičnosti to ali si registriran ali nisi registriran.

6. Kakšen vpliv ima Evropska komisija na delovanje medskupine, glede na to da je AGE sofinanciran s sredstvi komisije? Kaj pa drugi interesi?

Tudi komisiji seveda služijo te organizacije kot je AGE Platform, kot pomoč, ko gre za argumentacijo, ko gre za strokovno obravnavo problema. In jo razbremenjujejo. Ker v teh organizacijah so ljudje, ki ravno s stališča etičnosti, imajo neko posebno empatijo do problemov in zato to ni uradniška argumentacija potem, ampak argumentacija ljudi, ki so z neko empatijo in emocijami pri zadevi. Tako, da komisija ima ves interes, da ima, da plava v tem krogu ljudi, ki so občutljivi in imajo tudi znanje. V teh organizacijah, zdaj če govorim spet o AGE-u, je zelo veliko ljudi z zelo konkretnim poznavanjem problematike.

7. Ali po vašem mnenju obstaja vpliv lobijev na medskupino? Če ja, kako močan je po vašem mnenju njihov vpliv na delovanje medskupine? Lahko opišete vašo izkušnjo, morebiti tudi za primer druge medskupine?

Lobiji, lahko jih gledaš kot nekaj, kar hoče pomagati, k temu, da se dogajajo dobre stvari ali pa je lobij negativen. Lobizem ima neko pejorativno oznako in o tem negativnem lobizmu nočem niti izgubljeni besed, medtem kot takšna skupina, čim se najdejo ljudje z istimi interesi nekomu pomagati, je to etično in pozitivno.

8. Ali je mogoče reči, da se v medskupinah presega običajen politično-ideološki konflikt oziroma strankarsko rivalstvo in če ja, kako je ta viden? Navedite primer.

To je definitivno tako. Jaz recimo v večini teh intergroup v katerih sem sodeloval, ali nisem vedel ali je bilo popolnoma irelevantno iz katere stranke je kdo. Mi se najdemo na določeni temi, na določeni problematiki, tako da, če kje, potem dejansko v teh medskupinah, politična pripadnost ne pomeni nič. Pomeni lahko, recimo, neka različica je. Zdaj smo imeli recimo formiranje skupine za starejše in sta bili dve različni skupini, ki sta navidezno imele isti cilj. Ena skupina je bila Intergroup of active ageing, druga pa je bila pa Intergroup for active ageing, family and Prisluhnil sem obema, šel sem na sestanke obeh, da vidim kaj hočeta. Ugotovil sem, da ima skupina 'family' določeno ideološko osnovo v krščanskem pristopu in gledanju na družino. Rekel sem si, da je meni bližje skupina, ki se usmerja na 'active ageing', ker nima nobenega svetovno-nazorskega ozadja. Potem, ko sta se skupini formirali, je zanimivo to, da je dobila dovolj podpore, da se formira, ta druga skupina, kjer je tudi 'family' zraven. Medtem, ko prva ne. Zdaj se bosta nekako stopili ti dve. Upam, da se bosta. Gospa Záborská, ki je nosilec te druge skupine, je včeraj prišla k meni in rekla, da vidi, da bomo sodelovali in da bi po vsebinah imeli board znotraj medskupine in me vprašala ali bi bil pripravljeni sodelovati. Sem rekel, načelno ja. Odgovorila je, da so me predvideli za board family. Nisem ji rekel, da sem že trikrat ločen človek in da ne bi še četrte 'family' ustanavljal, ampak seveda je nisem odbil. Tako da, zdaj sem padel noter in bom tam razlagal, kako si jaz družino predstavljam.

V tej skupini bomo sedaj ljudje, ki imamo očitno različne interese, poudarke in tako, ampak to je tako, ni moteče, celo zame ni moteče. Recimo, sprejel sem to, boljše bi bilo, če ne bi.

V bistvu, to je ta primer žive aktivnosti tega delovanja v medskupini...

Ja. Tolerantnost, kreativnost, etičnost, če smo pri tem. Te skupine v bistvu, bolj kot druge delajo, temeljijo na tem, da imaš ti nek poseben interes nekemu pomagat ali pa vzpodbudit neko dodatno aktivnost.

9. Kakšna je vaša odločitev v primeru nasprotujočih si stališč med vašimi osebnimi vrednotami, nazori in stališči politične skupine, ki jo zastopate, ko se odločate o zadevah medskupine?

V glavnem se vedno odločam po svojih vrednotah in sem jim zvest in me čisto nič ne briga, kaj si moja skupina misli o zadevi, če imam jaz drugačno mnenje kot večina.

10. V omenjeni medskupini ste bili v zadnjem mandatu včlanjeni štirje poslanci, predstavniki opozicijskih nacionalnih strank. Zanima me, če se pri odločanju v zadevah medskupine med seboj usklajujete in presegate politično-ideološke nazore, ki so prisotni med vlado in opozicijo v domovini ali je to le delno prisotno? Tu me ne boste citirali.

11. Kakšno vlogo in kolikšen pomen bodo imele v prihodnosti po vašem mnenju medskupine?

Mislim, da bodo vedno imele pomen. Vedno bo želja pri poslancih, da še na nekem specifičnem področju, ki jih posebej zanima, nekaj dodajo. Bil sem član recimo tudi medskupine za klasično glasbo. Poleg tega, da sem hodil na koncerte, sem sodeloval tudi pri programskem dogovarjanju, čemu bomo prisluhnili. Vpeljali smo klasično glasbo v evropski parlament. Zdaj so koncerti tam. Nekaj, česar nisem verjel, je to, da lahko v en prostor z eno grozno akustiko, poimenovanem po Yehudi Menuhin-u, pride 400 ljudi, kar je neverjetno. Verjetno drugače ti ljudje ne hodijo na koncerte, ker drugače bi videli, da je tu razlika, ampak pridejo, ker je to zastoj. Ampak v glavnem hodijo. Skratka vpeljali smo to temo, tudi tja. K vašemu vprašanju, vedno so neke stvari, ki te posebej zanimajo, pa greš. Zdaj je bil recimo predlog za medskupino o avtomobilizmu, pa kup nekaj takšnih resnično absurdnih idej, ampak nekomu se je zdelo to pomembno, In zaradi tega obstaja tudi ta cenzus, da ni ravno vsaka stvar sprejeta. Ne moreš ustanovit interskupine o peronospori koloradskega hrošča. So pa zelo tudi nekatere stvari, ki so čisto parcialne, pa dajo šanso samo nekaterim.

Priloga I: Vprašalnik - Heinz K. Becker

Vprašalnik Heinz K. Becker

Evropski poslanec ALDE (Avstrija)

Bruselj, dne 2.3.2015

E-mail

1. In your opinion, is the registered Intergroup more ethical in its operation than the unregistered?

As we have just started our work in the new Intergroup (INTERGROUP OF ACTIVE AGEING, INTERGENERATIONAL SOLIDARITY & FAMILY POLICIES) we cannot yet see any difference but expect the same quality also in ethical terms as we had in the last years.

2. Is there any lobbying on Intergroups?

In the last parliamentary period there were no lobbyist contacts to the Intergroup.

If yes, how strong is it?

(See last answer)

Please list down your personal experience with the issue.

For me lobbying principally is a very important source for receiving professional information and for learning about the positions of the various interests' representatives of the civil society. I prefer to get information from controversial sides which makes it in most cases easier to decide finally.

For me as a politician it is a matter of personal integrity to avoid any personal influence by lobbyists and to keep strictly objective. This is also clearly regulated in the code of conduct.

3. Can the MEPs exceed the common political and ideological conflict and political party rivalry?

Of course nobody who works in politics can exceed conflicts and rivalry. But - compared with national or regional politics the work in the European Parliament is much more oriented towards cooperation with all political groups, negotiating

constructively, seeking compromises, etc.

If yes, how?

(See last answer)

Please write down an example.

(See last answer)

4. What decision do you take when your personal values are contrary to the values of the Intergroup?

I make my disagreement transparent to all others and try to convince the other Intergroup members of my standpoint. If this is not successful my reaction will depend on the weight and relevancy of the topic but in a real severe case it could even happen that I might quit my membership.

5. How important and what kind of role will the Intergroups play in the future?

Intergroups will play an increasingly important role because only there we can work in maximum intensity on the key issues within the European parliament and among the MEPs as well as we can exchange expertise also with external experts.

Priloga J: Vprašalnik - Tanja Fajon

Vprašalnik Tanja Fajon

Evropska poslanka S&D (Slovenija)

Bruselj, dne 12.1.2015

E-mail

1. Menite, da je medskupina, ki je registrirana, bolj etična v svojem delovanju, kot tista, ki to ni?

Poslanci lahko na podlagi 34 člena poslovnika Evropskega parlamenta oblikujejo medskupino ali druga neuradna združenja poslancev. Medskupina mora biti registrirana, kar pomeni, da mora pridobiti dovolj veliko podporo poslancev (različne države in političnih skupin) in pridobiti podporo konference predsednikov (CoP) večine političnih skupin v Evropskem parlamentu. V 8. zakonodajnem mandatu Evropskega parlamenta (2014-2019) je CoP 11. decembra 2014 sprejel odločitev o ustanovitvi 28. različni medskupin, ki so prejele zadostno podporo (seznam vam pošiljamo v vašo vednost v priponki). Torej medskupina (intergroup (EN)) lahko obstaja zgolj v primeru, da je bila potrjena s strani CoP. Vse ostale neformalne oblike združevanja poslancev niso medskupine, pač pa delovne skupine (working group on anti-semitism na primer), skupine prijateljev (friends of Turkey na primer), podporniki, sezname elektronskih pošt podpornikov (mailing lists) ipd.

Pri svoje delovanju morajo vse formalne in neformalne skupine upoštevati najstrožja načela in pravila demokratičnega delovanja, vselej upoštevajoč poslovnik, zakonodajo in etični kodeks, pri čemer ne smeje delovati diskriminatorno, spodbujati sovraštva ipd.

2. Ali po vašem mnenju obstaja vpliv lobijev na medskupino Age and Intergenerational Solidarity Intergroup? Če ja, kako močan je po vašem mnenju njihov vpliv na delovanje medskupine? Prosim, če lahko opišete vašo izkušnjo, morebiti tudi za primer druge medskupine.

Skupine so pravzaprav bile šele dobro ustanovljene, vsekakor pa lahko ocenim, da imajo seveda lobiji določen vpliv, nudijo svojo strokovno pomoč, nasvete. V tem seveda ni nič spornega, dokler lobiji nastopajo transparentno in po pravilih, ki so

določena v Evropskem parlamentu in so registrirani v registru pri evropski komisiji. Sodelovanje z lobisti je zaželeno, saj le ti zastopajo določene interese, opozarjajo na določene problematike, težavnosti, tudi priložnosti. Na poslancu pa je, da s pridobljenimi informacijami deluje v skladu s svojimi načeli in v interesu Evropejk in Evropejcev. Z lobisti se pri svoje, delu srečujem redno, saj so koristen vir informacij in povezav pri mojem delu, ki mi pomagajo, da svoje delo opravljam še bolj kvalitetno in temeljito.

Sama sicer aktivno ne prisostvujem v nadzornem odboru oziroma predsedstvu te medskupine, le-ti poslanci vam bodo znali bolj natančno povedati o vplivu morebitnih lobijev, sama sem zgolj njen član. Mnogim medskupinam delovne naloge sekretariata opravljajo nevladne organizacije, združenja, tudi v primeru omenjene medskupine AGE platform Europe.

3. Ali je mogoče reči, da se v medskupinah presega običajen politično-ideološki konflikt oziroma strankarsko rivalstvo in če ja, kako je ta viden? Prosim navedite primer.

Ideološki konflikti so seveda (lahko) prisotni, a na sploh je delovanje v Evropskem parlamentu usmerjeno k doseganju kompromisov, ki so sprejemljivi za čimveč članov, če ne že za vse. Sama narava medskupine je ne nazadnje ta, da poslanci iz različnih skupine neformalno izmenjujejo mnenja o določenem vprašanju. Uspeh je mogoče doseči z dogovorom, za katerega pa je potreben nadstrankarski dogovor. To dokazujejo skupne aktivnosti delovanja, priprava stališč, organiziranje dogodkov, konferenc ipd.

4. Kakšna je vaša odločitev v primeru nasprotujočih si stališč med vašimi osebnimi vrednotami, nazori in stališči politične skupine, ki jo zastopate, ko se odločate o zadevah medskupine?

Poslanec mora (oziroma naj bi se) pri svojem delo odločal in deloval po svoji vesti. Pri svojem delovanju sicer redko pridem v konflikt s stališči svoje politične skupine - se pa to še redkeje zgodi pri medskupinah, saj le-te niso zakonodajna telesa, ampak so dodatne-neobvezne aktivnosti nas poslancev.

5. V medskupini Age and Intergenerational Solidarity ste bili v zadnjem mandatu včlanjeni štirje poslanci, predstavniki opozicijskih nacionalnih strank. Zanima me,

če se pri odločanju v zadevah medskupine med seboj usklajujete in presegate politično-ideološke nazore, ki so prisotni med vlado in opozicijo v domovini ali je to le delno prisotno?

Za včlanitev v posamezno medskupine se odločam na podlagi tehtnega razmisleka in odločitev sprejemem na podlagi vrednot v katere verjamem in po katerih delujem in ne na podlagi kdo od poslancev (iz Slovenije) se je v to medskupno včlanil. Ob tem bi dodala, da poslanci v Evropskem parlamentu veliko lažje in hitreje presežemo strankarske delitve, kot jih poznamo doma. Takrat ko je potrebno stopiti skupaj, da nekaj dobrega naredimo za Slovenijo, to brez zadržkov in težav tudi naredimo.

Priloga K: Vprašalnik - Nathalie Griesbeck

Vprašalnik Nathalie Griesbeck

Evropska poslanka ALDE (Francija)

Bruselj, dne 30.1. 2015

E-mail

1. In your opinion, is the registered Intergroup more ethical in its operation than the unregistered?

Tout d'abord, les intergroupes sont constitués en début de législature. Actuellement au nombre de 28, ils représentent des interfaces d'échanges règlementés pour les députés européens et regroupent des parlementaires de différents partis politiques autour d'intérêts communs tels que la protection des espèces animales, les droits de l'enfant ou encore le sport, les syndicats, etc. Ces formations permettent, en fédérant autour de valeurs et d'objectifs spécifiques, de rassembler au-delà des différences partisans, des députés et de nombreux partenaires lors de réunions et d'évènements organisés au Parlement européen.

2. Is there any lobbying on Intergroups? If yes, how strong is it? Please list down your personal experience with the issue.

Par ailleurs, il existe différents **groupes d'intérêt "informels"** au sein du Parlement réunissant des députés. Fonctionnant comme les intergroupes, ils n'ont cependant ni les mêmes droits, ni les mêmes obligations. Ces groupes informels sont, eux aussi, des plateformes d'échanges. La principale différence avec les intergroupes réside dans l'absence d'officialisation de leur statut, ce qui inclut une visibilité moindre. Là encore, leur caractère ad hoc permet à des parlementaires de différents partis de se retrouver autour d'idées communes pour s'informer, échanger et se spécialiser sur des questions précises. Cependant, comme pour les intergroupes, ils n'ont aucun pouvoir décisionnel.

3. Can the MEPs exceed the common political and ideological conflict and political party rivalry? If yes, how? Please write down an example.

Les intergroupes représentent une plateforme d'échanges très importante pour les

députés. Me concernant, et pour prendre un exemple, ma participation en tant que Vice-Présidente à l'intergroupe "Droits de l'enfant" me permet de rencontrer de nombreux spécialistes de ces questions et ainsi d'être informée sur la situation des droits des enfants. Étant donné le caractère purement informatif – et non décisif - et collaboratif de ces réunions, il est tout à fait possible que des membres soient en désaccord entre eux sans que cela ne perturbe le travail de l'intergroupe. Par ailleurs, si un intergroupe ne répond pas ou ne répond plus à mes convictions personnelles, il me suffira de ne pas le rejoindre ou alors, le cas échéant, de le quitter.

4. What decision do you take when your personal values are contrary to the values of the Intergroup?

De surcroît, certains intergroupes ont vocation à dépasser ce caractère d'interface d'échanges et de débat pour se transformer en une véritable force de proposition dans des domaines relevant de la compétence du Parlement. Ce fut notamment le cas de l'intergroupe "Viticulture-Tradition-Qualité" dont je suis membre , qui s'est énormément battu, sous le précédent mandat, contre le projet de libéralisation des droits de plantations en Europe. Là encore, cela dépendra uniquement de la motivation des membres de l'intergroupe et de son Président.

5. How important and what kind of role will the Intergroups play in the future?

Je pense que les intergroupes, tout comme les groupes d'intérêt informels, représentent un outil particulièrement utile pour les parlementaires, de par la plus-value qu'ils apportent en tant que plateforme de discussion et d'échanges et grâce aux thématiques spécialisées qu'ils abordent permettant aux participants d'être bien informés dans ces matières.

Priloga L: Vprašalnik - Lambert van Nistelrooij

Vprašalnik Lambert van Nistelrooij

Evropski poslanec EPP (Nizozemska)

Bruselj, dne 14.1. 2015

E-mail

1. In your opinion, is the registered Intergroup more ethical in its operation than the unregistered?

It is important to consider that unregistered groups do not fall under the same internal rules as registered Intergroups. An important difference to note as a consequence of the fact that unregistered groups are not covered by internal rules, is that there is no requirement for unregistered groups to have members of at least three political groups. Consequently, it might be that there is a less nuanced view on the matter that the Intergroup is concerned with. However, this difference in being covered by the internal rules or not, does not by definition make registered Intergroups more or less ethical than the unregistered groups in and around the European Parliament.

2. Is there any lobbying on Intergroups? If yes, how strong is it? Please list down your personal experience with the issue.

How much lobbying will take place on the Intergroups is firstly dependent on whether there are open meetings or closed meetings of the Intergroup concerned. In case there are open meetings, NGOs and other lobbying groups will have easier access to what is going on within the Intergroup and will be given the opportunity to influence the Members of the Intergroup.

For the Intergroup Ageing there are meetings that are open for the public and the press, meaning that there is space for lobbying. Also organizations can dress individual MEPs with a request for a personal meeting.

3. Can the MEPs exceed the common political and ideological conflict and political party rivalry? If yes, how? Please write down an example.

Different MEPs have varying interests in specific themes. Some MEPs choose to focus on old people's rights, others on the organization and quality of health care. In this way,

MEPs are organizing these themes in meetings in the parliament during their five year term. Rivalry is thus not something that is very common in the Intergroup meetings.

4. What decision do you take when your personal values are contrary to the values of the Intergroup?

We are all very open. There is always room for different views in the meetings of the Intergroup. Therefore, MEPs do not usually have to take such decisions.

5. How important and what kind of role will the Intergroups play in the future?

Intergroups can play an important role in light of the representation of private and public interests. Especially when open meetings and open events are organized by the Intergroup, the public can actually get the opportunity to talk to Members of the European Parliament about their ideas and interests. Representation of the people, which is the overarching idea of the European Parliament, can thus be partly achieved by such Intergroups. Although the Intergroups do not have a formal role within the EP, it does give Members of the Parliament a forum where they can exchange ideas amongst each other and with the public about topics that matter to the public, which can lead to them presenting / defending such ideas in Parliament. Making Parliamentary action visible to the public is extremely important in light of the fight against the democratic deficit of the European Union. Especially registered Intergroups, where multiple parties are represented with varying views, will be important in the future in light of transparency and democracy.

Priloga M: Vprašalnik - Cecilia Wikström

Vprašalnik Cecilia Wikström

Evropska poslanka ALDE (Švedska)

Bruselj, dne 20. 1. 2015

E-mail

1. In your opinion, is the registered Intergroup more ethical in its operation than the unregistered?

Not necessarily, I think it depends from case to case. But of course a registered Intergroup is under more scrutiny than the unregistered. But for example I have been active in a working group on anti-Semitism and it has been a very good group with high ethical standards, maybe at times working better than some intergroups, but of course I have not taken an active part in all Intergroups. The ones I participated in all worked very well.

2 Is there any lobbying on Intergroups? If yes, how strong is it? Please list down your personal experience with the issue.

Yes, there is. I was for example the vice chair of the Disability Intergroup during the previous mandate and I was often contacted by different disability organizations. My experience of the lobbying on the Intergroups have been very positive.

3. Can the MEPs exceed the common political and ideological conflict and political party rivalry? If yes, how? Please write down an example.

Yes, we are in the Intergroup together because we find a certain issue very important and in my experience we have worked very well together between the political groups. Having members that agree from different political groups also helps to get support within the political groups when needed as the members can take the issue back to their own group.

4. What decision do you take when your personal values are contrary to the values of the Intergroup?

I haven't had to face any major conflict of interest during my work in the Intergroups.

But I am guided by my political beliefs and if an Intergroup would suggest something that would be against my beliefs, I would not have to sign off on it.

5. How important and what kind of role will the Intergroups play in the future?

The Intergroups are an excellent platform for discussion and exchange of best practice and I think they will continue to serve as an important forum. Sometimes new ideas emerge in the Intergroups, where there might be time for deeper discussions, and those ideas can then be transmitted to our work in the committees.